PURITAS HAYGICA
SEU
GRAMMATICA ARMENICA

A IOANNE AGOP SACERDOTE ARMENO

COMPOSITA,

Ad maiorem DEI *gloriam*,

Et ad honorem Beatissimæ Virginis DEI Genitricis MARIÆ.

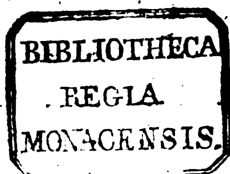
Աղաչեցէք ուրեմն զՏէր հնձոյն, զի առաքեսցէ մշակս
՚ի հունձն իւր։ Մատթէի ՚ի գլուխն 9. ՚ի թիւն 38:

Rogate ergo Dominum messis, Ut mittat operarios in messem suam. Matth. c. 9. v. 38.

ROMAE, Typis Sac. Congr. de Prop. Fide, Anno MDCLXXV.

SUPERIORUM PERMISSU.

Առ Տէր Ֆրանչիսկոս Քաւերեան.

եղ ինձ գեղեցկութեանց , և ճշմարիտ միակն այն արժան էր , որ նախանձու հաւատոյն կաթողիկէն եկեղեցւոյ , մինչ ցրուեալ աշխարհս և ամենայն այսպէս բարեգործեցեր զնոյնն , զերախտ այնմ սիրով ըղ [illegible] զայս իմոյ աշխատանաց , իբրև զատ հաւատացելոյ ըղձի անձին իմոյ , որ զի բոլոր պաշտպանութեամբ մեծամեծացեալ բարեպաշտութիւն , [illegible] քո , և իբրև սա ամէն ի հայրապետութեան : [illegible] ազգաց , և կարգիւ [illegible] և բարեպաշտ [illegible] կաթողիկէ , [illegible] , որով [illegible] , որ [illegible] , որոց [illegible] : [illegible] , որ [illegible] [illegible] :

AD SANCTVM

FRANCISCVM XAVERIVM.

TIBI, ô Missionariorum Dux, & verè Operarie Vineæ Christi, qui accensus zelo Catholicæ fidei ad regiones usque longinquas, & insulas propagasti eam; affero deuotè exiguum hunc mei laboris fructum, tanquam arrham affectus animæ meæ; ut te protegente fæcundus meritoriusque euadat, ad honorem inclyti nominis IESV, & ad laudem immaculatæ eius Sponsæ. Suscipe igitur obsecro munusculum hoc, & porrigo studiosis pijsque filijs Catholicæ Ecclesiæ, excitando simul in eis illum affectum, quo tu ipse despiciens cunctas voluptates sæculi, ad arduissimos aggressus es labores, ut & ipsi ea conflagrati, strenuè incumbant ad opus, & curam salutis animarum, & ad gloriam sempiternam, qua tu nunc frueris in Cælis, fæliciter perueniant. En hoc est mei cordis votum, ô Sancte Dei, cuius sum ego semper, & ubique deuotissimus

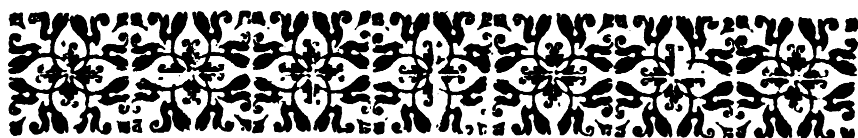
seruus Ioannes Agop Sacerdos Armenus Constantinopolitanus.

Imprimatur,
Si videbitur Reuerendissimo Patri Magistro Sacri Palatij Apostolici.

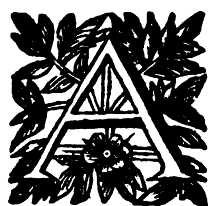
I. de Angelis Archiep. Vrb. Vicesg.

Imprimatur,
Fr. Raymundus Capisuccus Ord. Præd. Sac. Pal. Apost. Magister.

PVRITAS HAYGICA
SEV
GRAMMATICA ARMENICA.

RMENICVM idioma tres complectitur species; quorum prima, quæ est pura & regularis, qua & vsi sunt & vtuntur Viri docti, & periti in Grammatica, & famosi inter Armenos, propriè nuncupatur Հայկական, id est Haygica. Secunda, quæ est confusa & irregularis; qua & vtũtur Viri illiterati, vocatur աշխարհաբարական, id est Vulgaris. Tertia verò, quæ est mixta ab vtraque, nempè ab Haygica & Vulgari, & propterea est partim regularis, & partim irregularis, eaque vtuntur Prædicatores, & Oratores, dicitur քաղաքական, id est Ciuilis. Et quoniam nostra intentio est tractare hic de lingua Haygica propriè dicta, vnde relictis alijs duabus, de illa solummodo incipiamus loqui. Qui enim benè callet Haygicam, facilè intelliget & Vulgarem & Ciuilem. Vt autem eam studiosis ritè expona-

ponamus, in quatuor diuidimus Sectiones; quorum Primà erit de Terminis. Secunda, de Definitionibus, Speciebus, & Circumſtantijs Terminorum. Tertia, de Conſtructione eorundem Terminorum. Quarta denique de Arte Metrica.

SECTIO I.

De Terminis.

ARTICVLVS PRIMVS.

Յաղագս Հոլովմանց անուանց.

De Declinationibus Nominum.

DEclinationes Nominum ſunt duplicis generis: quædam enim ex illis vocantur հասարակք, id eſt Communes, eò quòd plura ſub ſe contineant Nomina. Quædam verò vocantur յատուկք, id eſt Propriæ, eò quòd pauciſſima ſub ſe habeant Nomina. Communes ſunt octo, quorũ primæ Genitiuus ſingularis terminatur in ի, vt բան, verbum, բանի, verbi. միտ, mens, մտի, mentis. Secundæ, Genitiuus ſingularis terminatur in ոյ, vt նիւթ, materia, նիւթոյ, materiæ, ոսկի, aurum, ոսկւոյ, auri. Tertiæ, Genitiuus ſingularis terminatur in ան, vt իմացումն, intellectus, իմացման, intellectus, արիւն, ſanguis, արեան, ſanguinis. Quartæ, Genitiuus ſingularis terminatur in այ, vt Ադամ, Adam, Ադամայ, Adæ, Եսայի, Iſaias, Եսայեայ

[illegible], Isaiæ. Quintæ, Genitiuus singularis terminatur in [illegible], vt [illegible], fons, [illegible], fontis. Sextæ, Genitiuus singularis terminatur in [illegible], vt [illegible], Stella, [illegible], Stellæ. Septimæ, Genitiuus singularis terminatur in [illegible], vt [illegible], persona, [illegible], personæ. Octauæ Genitiuus singularis terminatur in [illegible], vt [illegible], hora, [illegible], horæ.

Prima Declinatio Communis

PRima hæc declinatio duplicem habet speciem. Primæ speciei Genitiuus pluralis terminatur in [illegible], & instrumentalis singularis in [illegible], vt [illegible], verborum, [illegible], verbo. Secundæ verò, Genitiuus pluralis terminatur in [illegible]; & instrumentalis singularis in [illegible], vt [illegible], mentium, [illegible], mente.

Exemplum primæ speciei.

Singulariter.

Nominatiuus,	[illegible],	Verbum.
Genitiuus,	[illegible],	Verbi.
Datiuus,	[illegible],	Verbo, vel [illegible], ad Verbum.
Accusatiuus,	[illegible],	Verbum.
Ablatiuus,	[illegible],	à Verbo.
Narratiuus,	[illegible],	de Verbo.
Instrumentalis,	[illegible],	Verbo.
Circumlatiuus,	[illegible],	circa Verbum.
Commoratiuus,	[illegible],	vel [illegible], in Verbo.
Vocatiuus,	[illegible],	ô Verbum.

 Plu-

Pluraliter.

Nominat.	բանք,	Verba.
Genit.	բանից,	Verborum.
Dat.	բանից,	Verbis, vel 'ի բանս ad Verba.
Accus.	զբանս, vel բանս,	Verba.
Ablat.	'ի բանից,	à Verbis.
Narrat.	զբանից,	de Verbis.
Instrument.	բանիւք,	Verbis.
Circumlat.	զբանիւք,	circa Verba.
Commorat.	'ի բանս, vel 'ի բանս,	in Verbis.
Vocat.	ով բանք,	ò Verba.

Sub hac specie continentur nomina multa.

Primò, substantiua appellatiua, vt հաց, panis, հացի, panis. քարոզ, præco, քարոզի, præconis. երկիւղ, timor, երկիւղի, timoris. վկայ, testis, վկայի, testis, արքայ, Rex, արքայի, Regis. ծառայ, seruus, ծառայի, serui. իմաստ, sapientia, իմաստի, sapientiæ. տառ, litera, տառի, literæ, փեսայ, Sponsus, փեսայի, Sponsi. մաղ, cribrum, մաղի, cribri. տաղ, Carmen, տաղի, Carminis. աղ, sal, աղի, salis, & alia multa.

Secundò, substantiua propria, vt Պետրոս, Petrus, Պետրոսի, Petri. Պօղոս, Paulus, Պօղոսի, Pauli. Թադէոս, Thaddæus, Թադէոսի, Thaddæi. Բարթուղիմէոս, Bartholomæus, Բարթուղիմէոսի, Bartholomæi. Մատթէոս, Matthæus, Մատթէոսի, Matthæi. Մարկոս, Marcus, Մարկոսի, Marci. Զաքէոս, Zachæus, Զաքէոսի, Zachæi. Սիմէոն, Simeon, Սիմէոնի, Simeonis. Բարսեղ, Basilius, Բարսեղի, Basilij. Գրիգորիոս, Gregorius, Գրիգորիոսի, Gre-

Gregorij. Եղիա, Elias, Եղիայի, Eliæ. Մարթա, Martha, Մարթայի, Marthæ. Աննա, Anna, Աննայի, Annæ. Եղիսաբեթ, Elisabeth, Եղիսաբեթի, Elisabeth. &c.

Tertiò, adiectiua, vt Ուրախ, lætus, ուրախի, læti. Չար, malus, չարի, mali. Խոհեմ, prudens, խոհեմի, prudentis. Ողջախոհ, castus, ողջախոհի, casti. Թաց, humidus, թացի, humidi. Առողջ, sanus, առողջի, sani. Ջերմ, calidus, ջերմի, calidi. Խուլ, surdus, խուլի, surdi. Կաղ, claudus, կաղի, claudi. &c.

Quartò, Nomina composita, vt Աստուածապաշտ, Dei cultor, աստուածապաշտի, Dei cultoris. Բարեպաշտ, Boni cultor, բարեպաշտի, boni cultoris. Աստուածուսոյց, à Deo doctus, աստուածուսուցի, à Deo docti. Տեղապահ, Conseruator loci, տեղապահի, Conseruatoris loci. [illegible], Vicarius, [illegible], Vicarij. Et alia multa.

Quintò, Nomina deriuatiua, vt [illegible], Septiformis, [illegible], septiformis. Բուրաստան, Viridarium, բուրաստանի, Viridarij. Եռօրեայ, triduanus, եռօրէի, triduani. [illegible], sitibundus, [illegible], sitibundi. Ձեռնահատ, mutilus manu, ձեռնահատի, mutili manu. Խոցոտ, vlcerosus, խոցոտի, vlcerosi. [illegible], valorosus, [illegible], valorosi. [illegible], Rosetum, [illegible], Roseti, & alia sic desinentia.

Sed sciendum est primò. Nomina propria masculina desinentia in Ոս. In Vocatiuo singulari terminari in Ե՛, vt ով Պետրէ, ò Petre. ով Բարսեղէ, ò Basili. Sæpè etiam scribi sine particula ով. sed tunc habent supra se accentum hunc, ՛, vt Զաքէ՛, Zachæe, Փիլիպպէ՛, Philippe, &c.

Sciendum est secundò, Nomina propria huius speciei

aliquando abbreuiari in suis Casibus, vt [illegible], pro [illegible], Thaddæi. [illegible], pro [illegible], Matthæi. [illegible], pro [illegible], Barthol omæi, &c.

Sciendum est tertiò, Nomina quædam ad hanc speciem pertinentia in plurali numero declinare à regula Communi, vt [illegible]. Omnis, [illegible], omnis, [illegible], omnia, [illegible], vel [illegible], omnium, [illegible], omnes, [illegible], omnibus. [illegible], Liber, [illegible], libri, [illegible], libri, [illegible], librorum, [illegible], libros, [illegible], libris. [illegible], Simeon, [illegible], Simeonis, [illegible]. [illegible], Gregorius, [illegible], Gregorij, [illegible], [illegible]. Dicitur tamen aliquando [illegible], omnia, [illegible], omnium, [illegible], omnia, [illegible], omnibus, &c.

Exemplum secundæ speciei.

Singulariter.

Nominatiuo,	[illegible],	Mens.
Genitiuo,	[illegible],	Mentis.
Datiuo,	[illegible],	Menti, vel [illegible], ad Mentem.
Accusatiuo,	[illegible],	Mentem.
Ablatiuo,	[illegible],	à Mente.
Narratiuo,	[illegible],	de Mente.
Instrumentali,	[illegible],	Mente.
Circumlatiuo.	[illegible],	circa Mentem.
Commoratiuo,	[illegible],	vel [illegible], in Mente.
Vocatiuo,	[illegible],	ò mens.

Plu-

Pluraliter.

Nominat.	միտք,	Mentes.
Genit.	մտաց,	Mentium.
Datiuo,	մտաց,	vel ի միտս, ad Mentes.
Accuſ.	զմիտս,	vel միտս Mentes,
Ablat.	ի մտաց,	à Mentibus.
Narrat.	զմտաց,	de Mentibus.
Inſtrument.	մտօք,	Mentibus.
Circuml.	զմտօք,	circa Mentes.
Commorat.	ի միտս,	in Mentibus.
Vocat.	ով միտք,	ò Mentes.

Sub hac ſpecie continentur Nomina non pauca.

Primò ſubſtantiua, vt պատուիրան, Mandatum, պատուիրանի, mandati. հրաման, Præceptum, հրամանի, præcepti. սահման, Definitio, սահմանի, definitionis; խորան, Sacellum, խորանի, Sacelli. խրախճան, Conuiuium, խրախճանի, conuiuij. պսակ, Corona, պսակի, Coronæ, տաճար, Templum, տաճարի, Templi. հովիտ, Conuallis, հովտի, Conuallis. պատճառ, Cauſa, պատճառի, cauſæ, վրան, Tabernaculum, վրանի, Tabernaculi. Թոշակ, Viaticum, Թոշակի, viatici. շուշան, Lilium, շուշանի, Lilij. նրան, Acinacis, նրանի, Acinacis. կապան, Ligamen, կապանի, Ligaminis, ղամբար, Lampas, ղամբարի, Lampadis. յիշատակ, Memoria, յիշատակի, memoriæ. դպիր, Clericus, դպրի, Clerici; & alia multa.

Secundò, adiectiua, vt սպիտակ, Albus, սպիտակի, albi. հիւանդ, Ægrotus, հիւանդի, ægroti. տկար, Infirmus,

տկարի,

տկարի, infirmi. ողջ, Saluus, ողջի, salui. ամբողջ, Integer. ամբողջի, integri; &c.

Tertiò, Nomina composita, vt ուսումնասէր, Studiosus, vel Amator studij, ուսումնասիրի, studiosi. ուսումնատեաց, Odiens studium, ուսումնատեցի, Odientis studium. ատենադպիր, Notarius publicus, ատենադպրի, Notarij publici; &c.

Quartò, Nomina deriuatiua, vt արքունական, Regalis, արքունականի, Regalis. ճրագարան, Candelabrum, ճրագարանի, Candelabri. հրեղէն, Igneus, հրեղինի, ignei. մահկանացու, Mortalis, մահկանացուի, mortalis. փոխանորդ, Vicegerens, փոխանորդի. Vicegerentis. հոգեւոր, Animatus, հոգեւորի, animati. դռնապան, Ianitor, դռնապանի, Ianitoris. դպիր, Scriba, դպրի, Scribæ. տապանակիկ, Arcula, տապանակկի, Arculæ. որդեակ, Filiolus, որդեկի, filioli. վերատեսուչ, Visitator, վերատեսչի, Visitatoris. երկիւղած, Timoratus, երկիւղածի, timorati; & alia simili modo desinentia.

Quintò, participia terminata in ող, vt ուսուցանող, Docens, ուսուցանողի, docentis. ընթերցող, Legens, ընթերցողի, legentis. լսող, Audiens, լսողի, audientis; &c.

Sed sciendum est primò, Nominum quorundam huius speciei Instrumentalem Casum singulari numero, fieri, vt in prima specie, non autem, աւ, vt հովտով, non հովտաւ, Conualle. հիւանդով, Non հիւանդաւ, ægroto. ամբողջով, Non ամբողջաւ, integro. հրեղինով, Non հրեղինաւ, igneo; &c.

Sciendum est secundò, Nomina hæc մեղ, Peccatum, մեղի, peccati. շնորհ, Gratia, շնորհի, gratiæ. փառք, Gloria, փառաց, gloriæ. օրէն, Lex, օրինի, Legis. կամ, Voluntas, կամի,

կամի, voluntatis. Կեան, Vita, կենի, vitæ. աչ, Oculus, աչի, oculi. երես, Facies, երեսի, faciei; & alia quędam existimari à quibusdam imperitis debere solummodo vsurpari in plurali numero, non autem in singulari, cùm contrarium constet ex libris Armenicis. Nam Ioannis cap. 15. dicitur, մեղ ինչ ոչ գոյր նոցա, hoc est, *Peccatum non erat illis.* In libro Hymnorum pagina 71. dicitur, օգնական եւ շնորհ աշխարհի, hoc est, *Adjutor, & gratia mundi.* In Calendario, pagina 1. dicitur, կանոնագլխին փառաւ, hoc est, *Canonis Capituli gloria.* Ioannis c. 10. որպէս օրէն էր հրէից, hoc est, *Sicut Lex erat Iudæis*, Lucæ c. 1. կամ եղեւ եւ ինձ, hoc est, *Fuit, & mihi voluntas.* Et sic de cæteris.

Sed & horum Nominum Ablatiuus singularis terminatur in իւ, non autem in աւ, vt մեղիւ, Non մեղաւ, peccato; շնորհիւ, Non շնորհաւ, gratia. փառիւ, Non փառաւ, gloria. օրինիւ, Non օրինաւ, Lege; &c.

Excipitur tamen կամ, Voluntas, quod fit կամաւ, voluntate, non կամիւ.

Secunda Declinatio Communis.

SEcunda hæc declinatio habet etiam duplicem speciem, quorum primæ Genitiuus singularis terminatur simpliciter in ոյ, vt նիւթ, Materia, նիւթոյ, materiæ. Et pluralis in ոց, vt նիւթք, Materiæ, նիւթոց, materiarum. Secundæ verò Genitiuus singularis desinit in ւոյ, vt հոգի, Anima, հոգւոյ, Animæ; & pluralis in եաց, vt հոգիք, Animæ, հոգեաց, Animarum.

Exem-

Exemplum primæ speciei.

Singulariter.

Nominat.	Նիւթ,	Materia.
Genit.	Նիւթոյ,	Materiæ.
Dat.	Նիւթոյ,	Materiæ, vel 'ի նիւթ, ad Materiam.
Accusat.	զՆիւթ,	Materiam.
Ablat.	'ի Նիւթոյ,	à Materia.
Narrat.	զՆիւթոյ,	de Materia.
Instrument.	Նիւթով,	Materia.
Circuml.	զՆիւթով,	circa Materiam,
Commor.	'ի Նիւթում, vel 'ըն նիւթում,	in Materia.
Vocat.	ո՜վ Նիւթ,	ò Materia.

Pluraliter.

Nominat.	Նիւթք,	Materiæ.
Genit.	Նիւթոց;	Materiarum.
Dat.	Նիւթոց,	Materijs, vel 'ի նիւթս, ad Materias,
Accusat.	զՆիւթս,	vel Նիւթս. Materias.
Ablat.	'ի Նիւթոց,	à Materijs.
Narrat.	զՆիւթոց,	de Materijs.
Instrum.	Նիւթովք,	Materijs.
Circumlat.	զՆիւթովք,	circa Materias.
Commorat.	'ըն Նիւթս,	in Materijs.
Vocat.	ո՜վ Նիւթք,	ò Materiæ.

Sub

Sub hac specie continentur Nomina complura.

Primò substantiua appellatiua, vt մարմին, Corpus, մարմնոյ, corporis. Թուղթ, Charta, Թղթոյ, chartæ. Ջուր, Aqua, Ջրոյ, aquæ. սեղան, Mensa, սեղանոյ, mensæ. պտուղ, Fructus, պտղոյ, fructus. Ձէթ, Oleum, Ձիթոյ, Olei. տերեւ, Frons, տերեւոյ, frondis. գործ, Opus, գործոյ, operis. ծառ, Arbor, ծառոյ, arboris. խոտ, Fœnum, խոտոյ, Fœni. տունկ, Planta, տնկոյ, plantæ. արմաւ, Dactylus, արմաւոյ, Dactyli. խնձոր, Pomum, խնձորոյ, pomi. ողկոյզ, Botrus, ողկուզոյ, Botri. խաղող, Vua, խաղողոյ, Vuæ. ոստ, Ramus, ոստոյ, rami, ոստրէ, Ostrea, ոստրէոյ, Ostreæ. հուր, Ignis, հրոյ, ignis. բերան, Os, բերանոյ, oris. Թուր, Ensis, Թրոյ, ensis. լուր, Auditus, լրոյ, auditus. մուր, Fuligo, մրոյ, fuliginis. գիր, Litera, գրոյ, literæ. աւազ, Arena, աւազոյ, arenæ. ունդ, Legumen, ընդոյ, leguminis. Ձիւթ, Pix, Ձիւթոյ, picis; &c.

Secundò, substantiua propria; vt Սանդուխտ, Sanduca, Սանդխտոյ, Sanducæ. Ամասիա, Amasia, Ամասիոյ, Amasiæ. Եւթոկիա, Euthochia, Եւթոկիոյ, Euthochiæ. Կեսարիա, Cæsarea, Կեսարիոյ, Cæsareæ. Et alia simili modo desinentia.

Tertiò, Nomina adiectiua; vt կարմիր, Rubrum, կարմրոյ, rubri. կապոյտ, Cæruleus, կապուտոյ, cærulei. դեղին, Flauus, դեղնոյ, flaui. կանաչ, Viridis, կանաչոյ, viridi. ցուրտ, Frigus, ցրտոյ, frigoris. զեռուն, Reptilis, զեռնոյ, reptilis. սողուն, Serpens, սողնոյ, Serpentis. Թռչուն, Volatilis, Թռչնոյ, volatilis. սուր, Acutus, սրոյ, acuti. բութ, Obtusus, բթոյ, obtuti. արդար, Iustus, արդա-

րոյ, iusti. Սուրբ, Sanctus, Սրբոյ, Sancti, &c.

Quartò, Nomina composita, vt ամենասուրբ, Omninò Sanctus; ամենասրբոյ, Omninò Sancti. լեղակապոյտ, Liuidi coloris, լեղակապուտոյ, liuidi coloris. Ծովաջուր, Aqua Maris, ծովաջրոյ, aquæ Maris. բարելուր, Bonus auditu, բարելրոյ, boni auditu, &c.

Quintò, Nomina deriuatiua, vt երկնային, Gælestis, երկնայնոյ, cæleslis. ստեղծուած, Creatura, ստեղծուածոյ, creaturæ. զուարթուն, Vigil, զուարթնոյ, Vigilis. & alia simili modo desinentia.

Sextò participia terminata in եցեալ, vel եալ, vt սիրեցեալ Amatus, սիրեցելոյ, amati. ընթեռնանեցեալ, Lectus, ընթեռնանեցելոյ, lecti. գրեցեալ, Scriptus, գրեցելոյ, scripti. բնակեալ, Habitans, բնակելոյ, habitantis. կատարեալ, Perfectus. կատարելոյ, perfecti. Երանեալ, Beatus, երանելոյ, Beati; &c.

Sed sciendum est primò, Nomina quædam ad hanc speciem expectantia declinare in plurali numero ab regula communi, vt ցորեան; Frumentum, ցորենոյ, frumenti, ցորեանք, frumenta; ցորենոց, frumentorum; զցորեանս, frumenta, ցորենովք, frumentis. Մարդ, Homo, մարդոյ, hominis. մարդիկ, homines, մարդկան, hominum, զմարդիկ, homines. մարդկամբք, hominibus, &c.

Sciendum est secundò, Nomina desinentia in ած. cùm sunt verbalia, pertinere ad hanc speciem, vt Հարուած, Plaga, հարուածոյ, plagæ. Հարուածք, plagæ, հարուածոց, plagarum, կերտուած, Structura. կերտուածոյ, structuræ. առուած, Actum. առուածոյ, acti. առուած, Sumptum, առուածոյ, sumpti; &c. Cum verò sunt deriuatiua, pertine-

re

re ad secundam speciem primę Declinationis, vt ողորմած, Misericors ողորմածի, misericordis. ողորմածք, misericordes. ողորմածաց, misericordium; &c.

Exemplum secundæ speciei.

Singulariter.

Nominatiuo,	հոգի,	Anima.
Genitiuo,	հոգւոյ.	Animæ.
Datiuo,	հոգւոյ,	Animæ, vel ի հոգի, ad Animam.
Accusatiuo,	զհոգի,	Animam.
Ablatiuo,	ի հոգւոյ,	ab Anima.
Narratiuo,	զհոգւոյ,	de Anima.
Instrumentali,	հոգեաւ,	Anima.
Circumlatiuo.	զհոգեաւ,	circa Animam.
Commoratiuo,	ի հոգւոջ, vel ընդ հոգւոջ,	in Anima.
Vocatiuo,	ով հոգի,	ò Anima.

Pluraliter.

Nominat.	հոգիք,	Animæ.
Genit.	հոգւոց,	Animarum.
Dat.	հոգւոց,	Animabus, vel ի հոգիս, ad Animas.
Accus.	զհոգիս,	vel հոգիս, Animas.
Ablat.	ի հոգւոց,	ab Animabus.
Narrat.	զհոգւոց,	de Animabus.
Instrument.	հոգւովք,	Animabus.
Circumstan.	զհոգւովք,	circa Animas.
Commorat.	ընդ հոգիս,	in Animabus.
Vocat.	ով հոգիք,	ò Animæ.

Ad hanc speciem expectant Nomina multa.

Primò substantiua, vt ոսկի, Aurum, ոսկւոյ, Auri. կենդանի, Animal, կենդանւոյ, Animalis. աղաւնի, Columba, աղաւնւոյ, Columbę. յովազենի, Panther, յովազենւոյ, Pantheris. կոզնի, Ericius, կոզնւոյ, Ericij. մայրի, Cedrus, մայրւոյ, Cedri. մարի, Gallina, մարւոյ, Gallinæ. այգի, Vinea, այգւոյ, Vineæ. գինի, Vinum. գինւոյ, vini. նախնի, Primas, նախնւոյ, Primatis. մատանի. Annulus, մատանւոյ: Annuli, & alia sic desinentia.

Secundò adiectiua, vt ծիրանի, Purpureus, ծիրանւոյ, purpurei. բարի. Bonus, բարւոյ, boni, թշնամի, Inimicus, թշնամւոյ, inimici, &c.

Tertiò deriuatiua, vt վայրենի, Syluester, վայրենւոյ, syluestris. ընտանի, Domesticus, ընտանւոյ, domestici, արծաթի, Argenteus, արծաթւոյ, Argentei. արշակունի, Arsciaghenus, արշակունւոյ, Arsciagheni. արքունի, Regalis, արքունւոյ, Regalis. պոնտացի, Ponticus, պոնտացւոյ, Pontici, եբրայեցի, Hebræus, եբրայեցւոյ, Hebræi. թագուհի, Regina, թագուհւոյ, Reginæ. մեռելոտի, Morticinus, մեռելոտւոյ, morticini, &c.

Quartò participia, vel Nomina terminata in լի, vt սիրելի, Amandus, սիրելւոյ, amandi. գրելի, Scribendus, գրելւոյ, scribendi. երանելի, Beandus, երանելւոյ, beandi, &c.

Sed sciendum est primò Nomina monosyllaba terminata in ի, non pertinere ad hanc speciem, sed ad primam, vt մի, Vnus, միոյ, vnius. ձի, Equus, ձիոյ, Equi. թի, Remus, թիոյ, remi. լի, Plenus, լիոյ, pleni. տի, Ætas, տիոյ, ætatis. դի, Cadauer, դիոյ, cadaueris, &c.

L. Exci-

Excipitur tamen [illegible], Equus, quod in plurali numero est [illegible], & [illegible], Equorum.

Sciendum est secundò, esse quędam Nomina, quę licet in Genitiuo singulari terminentur in [illegible]. pertinent tamen ad primam speciem, cùm litera [illegible], sit ipsis naturalis, non accidentalis, vt [illegible], Numerus, [illegible], numeri. [illegible], Ouum, [illegible], Oui. [illegible], Pulex, [illegible], Pulicis. [illegible], Tectum, [illegible], tecti. [illegible], Stercus, [illegible], stercoris, [illegible]. Sponsa, [illegible], Sponsę. [illegible], Profectio, [illegible], profectionis. [illegible], Nycticorax, [illegible], Nycticoracis. &c.

Excipiuntur tamen ex his [illegible], Ouum, & [illegible], Pulex, quæ in plurali numero fiunt, [illegible], & [illegible], Ouorum, [illegible], & [illegible], Pulicum, &c.

Tertia Declinatio Communis.

TErtia hęc declinatio habet quoq; duplicem speciem, quorum primę Genitiuus singularis terminatur simpliciter in [illegible], vt [illegible], Puer, [illegible], pueri; & pluralis in [illegible], vt [illegible], Pueri, [illegible], puerorum. Secundę verò Genitiuus singularis terminatur in [illegible], vt [illegible], Sanguis, [illegible], sanguinis; & pluralis in [illegible], vt [illegible], Sanguines, [illegible], sanguinum.

Exemplum primæ speciei.

Singulariter.

Nominatiuus, [illegible], Puer.
Genitiuus, [illegible], Pueri.

Da-

Datiuus,	մանկան ;	Puero, vel, ցմանուկ, ad Puerum.
Accusatiuus,	զմանուկ,	Puerum.
Ablatiuus,	ի մանկանէ,	à Puero.
Narratiuus,	զմանկանէ,	de Puero.
Instrumentalis,	մանկամբ,	Puero.
Circumlatiuus,	զմանկամբ,	circa Puerum.
Commoratiuus,	ի մանկան,	vel ընդ մանկան, in Puero.
Vocatiuus,	ով մանուկ,	ò Puer.

Pluraliter.

Nominat.	մանկունք.	Pueri.
Genit.	մանկանց,	Puerorum.
Dat.	մանկանց,	Pueris, vel, ցմանկունս, ad Pueros.
Accusat.	զմանկունս, vel, մանկունս,	Pueros.
Ablat.	ի մանկանց	à Pueris.
Narrat.	զմանկանց,	de Pueris.
Instrum.	մանկամբք	Pueris.
Circumlat.	զմանկամբք,	circa Pueros.
Commorat.	ընդ մանկունս	in Pueris.
Vocat.	ով մանկունք	ò Pueri.

Sub hac specie continentur Nomina non pauca.

Primò, ծաղիկ, Flos, ծաղկան, floris. ճնճղուկ, Passerculus, ճնճղկան, Passerculi. կուկուկ, Cuculus, կուկուկկան, Cuculi. ուրուկ. Cœculus, ուրկան, cœculi, & alia similia.

Secundò, ասեղ, Acus. ասղան, Acus. պղպեղ, Piper, պղպեղան, Piperis. աղեղ, Arcus, աղեղան, Arcus, &c.

Tertiò, արեգակն. Sol, արեգականն, Solis. եղունգն; Vnguis,

guis, եղնգան, Vnguis. ըռունգն, Naris, ըռնգան, Naris. շուրթն, Labium, շրթան, Labij. ատամն, Dens, ատաման, Dentis, կրունկն, Talus, կրնկան, Tali. սրունքն, Tibia, սրնկան, Tibiæ. ունկն, Auris, ունկան, Auris. սկիզբն, Principium, սկզբան, principii. ոլոքն, Crus, ոլոքան, cruris. ջայլամն, Struthiocamelus, ջայլաման, Struthiocameli. շողոմն, Limax, շողոման, Limacis. կռունկն, Grus, կռնկան, Gruis. կայծակն, Fulgur, կայծական, fulguris. փայլակն, Fulmen, փայլական, fulminis, ակն, Gemma,ական, Gemmæ. մուկն, Mus. մկան, Muris. ձուկն, Piscis. ձկան, Piscis. գորտն, Rana. գորտան, Ranæ. եղեգն, Arundo, եղեգան, Arundinis. սիսեռն, Cicer, սիսռան, Ciceris. թիթեռն, Papillo, թիթռան, Papillonis. ծիծեռն, Hirundo, ծիծռան, Hirundinis. եղեամն, Pruina, եղեման, pruinæ. որոտն, Tonitrus, որոտան, Tonitrus. որմն, Paries. որման, parietis. տուն, Domus, տան, Domus. լիսեռն, Axis. լիսռան, axis. գարուն, Ver, գարնան, Veris. ամառն, Æstas, ամռան, Æstatis. աշուն, Autumnus, աշնան, Autumni. ձմեռն, Hyems, ձմեռան, Hyemis. ինն, Nouem, ինան, Nouem. եօթն, Septem, եօթան, Septem, &c.

Quartò verbalia, vt իմացումն, Intellectus, իմացման, intellectus. աճումն, Accretio, աճման, accretionis. լրումն, Plenitudo, լրման, plenitudinis.

Quintò deriuatiua, vt փոքրիկ, Paruulus, փոքրկան, paruuli. հանիկ, Auia, հանիկան, Auiæ, &c.

Exem-

Exemplum secundæ speciei.

Singulariter.

Nominat.	արիւն,	Sanguis.
Genit.	արեան,	Sanguinis.
Dat.	արեան,	Sanguini, vel, յարիւն, ad Sanguinem.
Accusat.	զարիւն,	Sanguinem.
Ablat.	յարենէ,	à Sanguine.
Narrat.	զարենէ,	de Sanguine.
Instrument.	արեամբ,	Sanguine.
Circuml.	զարեամբ,	circa Sanguinem.
Commor.	յարեան,	vel, յարեան, in Sanguine.
Vocat.	ով արիւն	ò Sanguis.

Pluraliter.

Nominat.	արիւնք,	Sanguines.
Genit.	արեանց,	Sanguinum.
Datiuo,	արեանց,	Sanguinibus, vel. յարիւնս, ad Sanguines.
Accus.	զարիւնս,	vel, արիւնս Sanguines.
Ablat.	յարեանց,	à Sanguinibus.
Narrat.	զարեանց,	de Sanguinibus.
Instrument.	արեամբք,	Sanguinibus.
Circuml.	զարեամբք,	circa Sanguines.
Commorat.	յարիւնս,	in Sanguinibus.
Vocat.	ով արիւնք,	ò Sanguines.

Ad

Ad hanc ſpeciem expectant Nomina compluria.

Primò, սիւն, Columna, սեան, columnæ. անկիւն, Angulus, անկեան, anguli. արդիւն, Meritum, արդեան, meriti. մրջիւն, Formica, մրջեան, Formicæ. ձիւն, Nix, ձեան, niuis. տիւ, Dies, տուընջեան, diei. կորիւն, Catulus, կորեան, Catuli.. աճիւն, Fauilla, աճեան, fauillæ. շշնջիւն, Rumor, շշնջեան, rumoris. շառաչիւն, Fragor. շառաչեան, fragoris, &c.

Secundò, ծնունդ, Natiuitas, ծննդեան. natiuitatis. սերունդ, Progenies, սերնդեան, progeniei. գալուստ, Aduentus, գալստեան, aduentus. փախուստ, Fuga, փախստեան, fugæ. հանգիստ, Quies, հանգստեան, quietis. ժողովուրդ, Populus, ժողովրդեան, populi. սրբութիւն, Sanctitas, սրբութեան, ſanctitatis. ճշմարտութիւն, Veritas, ճշմարտութեան, veritatis, & alia ſimili modo deſinentia.

Sed ſciendum eſt primò, verbalia hæc շշնջիւն, Rumor, & շառաչիւն, Fragor deficere in plurali numero, & pro ijs vſurpari շշնջմունք, Rumores, շշնջմանց, rumorum. շառաչմունք, Fragores, շառաչմանց, fragorum.

Sciendum eſt ſecundò, Nomina hæc մրջիւն, Formica. ծնունդ, Natiuitas. սերունդ, Progenies. ժողովուրդ, Populus, in plurali numero declinare ab exemplo ſupra ſcripto, & ſequi pluralia ſecundæ declinationis, vt մրջնոց, Formicarum. ծննդոց, Natiuitatum. սերնդոց, Progeniarum. ժողովրդոց, Populorum; &c.

Quarta Declinatio Communis.

QVarta hæc Declinatio habet similiter duplicem speciem, quarum primæ Genitiuus singularis terminatur in այ. vt Ադամ, Adam, Ադամայ, Adæ; & pluralis in անց, vt Ադամանց, Ադամանց. Secundæ verò Genitiuus singularis terminatur in եայ, vt Եսայի, Isaias, Եսայեայ, Isaiæ; & pluralis in եանց, vt Եսայեանց, Եսայեանց.

Exemplum primæ speciei.

Singulariter.

Nominat.	Ադամ,	Adamus.
Genit.	Ադամայ,	Adami.
Dat.	Ադամայ,	Adamo, vel, առ Ադամ, ad Adam.
Accus.	զԱդամ,	Adamum.
Ablat.	յԱդամայ,	ab Adamo.
Narrat.	զԱդամայ,	de Adamo.
Instrum.	Ադամաւ,	Adamo.
Circuml.	զԱդամաւ,	circa Adamum.
Commor.	յԱդամում,	vel յԱդամ, in Adamo.
Vocat.	ով Ադամ,	ò Adam.

Pluraliter.

Nominat.	Ադամանք,

Ge-

Genit.	ազգամամանց,
Dat.	ազգամամանց, vel, յազգամամունս,
Accusat.	զազգամամունս, vel, ազգամամունս,
Ablat.	յազգամամանց,
Narrat.	զազգամամանց,
Instrum.	ազգամամամբք,
Circumlat.	զազգամամամբք,
Commorat.	՚ն ազգամամունս, vel, յազգամամունս,
Vocat.	ով ազգամամունք,

Ad hanc ſpeciem pertinent Nomina propria non pauca.

Primò Maſculina, vt Յովսէփ, Ioſephus, Յովսեփայ, Ioſephi. Յովակիմ, Ioachim, Յովակիմայ, Ioachim. Սէթ, Seth. Սեթայ, Seth. Ենովս, Enos. Ենովսայ, Enos. Ենովք, Henoch, Ենովքայ, Henoch. Ղամէք, Lamech, Ղամեքայ, Lamech. Սերուգ, Sarug, Սերուգայ, Sarug. Իսահակ, Iſaac, Իսահակայ, Iſaac. Յակոբ, Iacobus, Յակոբայ, Iacobi. Մեսրոպ, Meſrobius, Մեսրոպայ, Meſrobij. Յուսիկ, Huſicus, Յուսկայ, Huſici. Ամբակում, Habacuc, Ամբակումայ, Habacuc. Յոբ, Iob, Յոբայ, Iob. Թեկղաթ, Thecla, Թեկղաթայ, Thecladis. Խաթ, Chatus, Խաթայ, Chati. Պօղ, Paulinus, Պօղայ, Paulini. Մակար, Macharius, Մակարայ, Macharij. Վարդան, Vartanus, Վարդանայ, Vartani; &c.

Secundò Fœminina, vt Մարիամ, Maria, Մարիամայ, Mariæ. Ագաթ, Agatha, Ագաթայ, Agathæ. Շուշան, Suſanna, Շուշանայ, Suſannæ. Աբիսագ, Abiſag, Աբիսագայ, Abiſag. Թամար, Thamar, Թամարայ, Thamar; &c.

Exemplum secundæ speciei.

Singulariter.

Nominatiuo,	Եսայի,	Isaias.
Genitiuo,	Եսայեայ,	Isaiæ.
Datiuo,	Եսայեայ, Isaiæ, vel, ՚ցԵսայի, ad Isaiam.	
Accusatiuo,	զԵսայի,	Isaiam.
Ablatiuo,	՚յԵսայեայ,	ab Isaia.
Narratiuo,	զԵսայեայ,	de Isaia.
Instrumentali,	Եսայեաւ,	Isaia.
Circumlatiuo.	զԵսայեաւ,	circa Isaiam.
Commoratiuo,	՚ի Եսայող, vel, ՚յԵսայի, in Isaia.	
Vocatiuo,	ով Եսայի,	ò Isaia.

Pluraliter.

Nominat.	Եսայեանք;
Genit.	Եսայեանց,
Dat.	Եսայեանց, vel, ՚ցԵսայիս,
Accus.	զԵսայեանս, vel, զԵսայիս;
Ablat.	՚յԵսայեանց,
Narrat.	զԵսայեանց,
Instrument.	Եսայեամբք,
Circumlat.	զԵսայեամբք,
Commorat.	՚ի Եսայեանս, vel, ՚ի Եսայիս,
Vocat.	ով Եսայեանք։

Ad

Ad hanc speciem pertinent etiam Nomina propria compluria.

Primò Masculina, vt Զաքարիա, Zacharia. Զաքարիայ, Zachariæ. Մաղաքիա, Malachia. Մաղաքիայ, Malachiæ. Սոփոնիա, Sophonia. Սոփոնիայ, Sophoniæ. Սերգիոս, Sergius. Սերգիայ, Sergij. Մատաթիա, Matthia. Մատաթիայ, Matthiæ; &c.

Secundò Fœminina, vt Հռիփսիմէ, Ripsima. Հռիփսիմեայ, Ripsimæ. Գայիանէ, Gaiana. Գայիանեայ, Gaianæ. Թեկղի, Thecla. Թեկղեայ, Theclæ. Բարբարէ, Barbara. Բարբարեայ, Barbaræ. Հեղինէ, Helena. Հեղինեայ, Helenæ. Կատարինէ, Catharina. Կատարինեայ, Catharinæ. Բիբիանէ, Bibiana. Բիբիանեայ, Bibianæ. Յուստինէ, Iustina. Յուստինեայ, Iustinæ; &c.

Notandum est tamen, quia nomina propria, quæ pertinent quoad numerum singularem ad primam speciem primæ declinationis, quoad numerum pluralem sub hac continentur specie, vt Նարկիսոս, Narcisius. Նարկիսոսի, Narcisij. Նարկիսոսեանք, Նարկիսոսեանց: Յովհաննէս, Ioannes, Յովհաննիսի, Ioannis. Յովհաննիսեանք, Յովհաննիսեանց: Սիմէոն, Simeon, Սիմէոնի, Simeonis. Սիմէոնեանք, Սիմէոնեանց, &c.

Quinta Declinatio Communis.

QVintæ Declinationis Genitiuus singularis terminatur in եր, vt աղբիւր, Fons. աղբեր, Fontis. Pluralis verò in երց, vt աղբերք, fontes, աղբերց fontium.

Exem-

Exemplum.

Singulariter.

Nominatiuus,	աղբիւր,	Fons.
Genitiuus,	աղբեր,	Fontis.
Datiuus,	աղբեր, Fonti, vel, յաղբիւր, ad Fontem.	
Accusatiuus,	զաղբիւր,	Fontem.
Ablatiuus,	յաղբերէ,	à Fonte.
Narratiuus,	զաղբերէ,	de Fonte.
Instrumentalis,	աղբերբ,	Fonte.
Circumlatiuus,	զաղբերբ,	circa Fontem.
Commoratiuus;	յաղբեր,	vel, յաղբեր, in Fonte.
Vocatiuus,	ով աղբիւր,	ò Fons.

Pluraliter.

Nominat.	աղբիւրք,	Fontes.
Genit.	աղբերց, vel, աղբերանց, Fontium.	
Dat.	աղբերց, Fontibus, vel, յաղբիւրս, ad Fontes.	
Accusat.	զաղբիւրս, vel, աղբիւրս, Fontes.	
Ablat.	յաղբերց, vel, յաղբերանց, à Fontibus.	
Narrat.	զաղբերց, vel, զաղբերանց, de Fontibus.	
Instrument.	աղբերբք,	Fontibus.
Circuml.	զաղբերբք,	circa Fontes.
Commor.	յաղբիւրս,	in Fontibus.
Vocat.	ով աղբիւրք,	ò Fontes.

Ad

Ad hanc ſpeciem expectant pauca quædam Nomina.

Primò ſubſtantiua, vt տետր, Codex, տետեր, Codicis. ազդր, Femur, ազդեր, femoris. ալեւր, Farina, ալեր, farinæ. ուստր, Natus, ուստեր, nati. դուստր, Nata, դստեր, natæ. սուր, Gladius, սուսեր, gladij. ստատր, Siclus, ստատեր, Sicli. եղջեւր, Cornu, եղջեր, Cornu. սանտր, Pecten, սանտեր, Pectinis. լիտր, Libra, լտեր, Libræ. մեղր, Mel, մեղեր, Mellis. ծաղր, Deriſus, ծաղեր, deriſus. կղմինտր, Later, կղմինտեր, lateris. մախր, Pinus, մախեր, Pini. ճախր, Tornus, ճախեր, torni. լինտր, Gingiua, լնտեր, gingiuæ. արտօսր, Lachryma, արտօսեր, lachrymæ. լուստր, Illuſtris, լուստեր, Illuſtris; &c.

Secundò adiectiua, vt նօսր, Tenuis, նօսեր, tenuis. անօսր, Rarus, անօսեր, rari. մանր, Minutus, մաներ, minuti. փոքր, Paruus, փոքեր, parui. ծանր, Grauis. ծաներ, grauis. քաղցր, Dulcis: քաղցեր, dulcis; &c.

Sed ſciendum eſt primò Nomina hæc մանր, փոքր, ծանր, քաղցր, մեղր, inueniri paſſim aliter declinata tam in ſingulari numero, quàm in plurali. Singulariter vt մանր, Minutus. մանու, minuti. փոքր, Paruus. փոքու. parui. ծանր, Grauis, ծանու, grauis. քաղցր, Dulcis, քաղցու, dulcis. մեղր, Mel, մեղու, Mellis: In plurali verò, մանունք, Minuti, մանունց, minutorum, զմանունս, minutos. փոքունք, Parui, փոքունց, paruorum, զփոքունս, paruos. ծանունք, Graues, ծանունց, grauium, զծանունս, graues. քաղցունք, Dulces, քաղցունց, dulcium, զքաղցունս, dulces.

Excipitur tamen մեղր, quod retinet ſemper in plurali eundem tenorem præſcriptum, &c.

Scien-

Sciendum est secundò Nomen hoc արտասուք, Lachryma: in plurali numero fieri արտասուունք, Lachrymæ. արտասուունաց, lachrymarum: զարտասուունս, lachrymas; &c.

Sexta Declinatio Communis.

Sextæ declinationis Genitiuus singularis terminatur in եղ, vt աստղ, Stella. աստեղ, Stellæ. Pluralis verò in աց, vt աստեղք, Stellæ. աստեղաց, Stellarum.

Exemplum.

Singulariter.

Nominat.	աստղ,	Stella.
Genit.	աստեղ,	Stellæ.
Dat.	աստեղ, Stellæ, vel, յաստղ, vel, ցաստղ,	ad Stellam.
Accusat.	զաստղ,	Stellam.
Ablat.	յաստեղէ,	ab Stella.
Narrat.	զաստեղէ,	de Stella.
Inst.	աստեղբ,	Stella.
Cir.	զաստեղբ,	circa Stellam.
Com.	ընդաստեղ,	vel, յաստեղ, in Stella.
Voc.	ով աստղ,	ò Stella.

Pluraliter.

Nominat.	աստեղք,	Stellæ.
Genit.	աստեղաց,	Stellarum.

Da-

Datiuo, աստեղաց, Stellis, vel, յաստեղս, ad Stellas.
Accus. զաստեղս, vel աստեղս, Stellas.
Ablat. յաստեղաց, ab Stellis.
Narrat. զաստեղաց, de Stellis.
Instrument. աստեղօք, Stellis.
Circuml. զաստեղօք, circa Stellas.
Commorat. յաստեղս, in Stellis.
Vocat. ով աստեղք, ò Stellæ.

Sub hac specie continentur արկղ, Arca. արկեղ, Arcę. անգղ, Cygnus. անգեղ, Cygni. սկուտղ, Discus. սկուտեղ, disci. բանակատղ, Castra. բանակատեղ, Castrorum. կրակատղ, Pruna. կրակատեղ, prunæ. քարակատղ, Lapidum cumulus. քարակատեղ, lapidum cumuli. կուպղ, Sera, կուպեղ, seræ. կաստղ, Compages. կաստեղ, compagis. կոճղ, Truncus. կոճեղ, trunci; & alia quædam pauca.

Septima Declinatio Communis.

Septimæ declinationis Genitiuus singularis terminatur in ին, vt անձն, Persona. անձին, personæ. Pluralis verò in անց, vt անձինք, Personæ, անձանց, personarum.

Exemplum.

Singulariter.

Nominatiuo, անձն, Persona.
Genitiuo, անձին, Personę.
Datiuo, անձին, Personæ, vel, յանձն, vel ցանձն, ad Personam.
Accusatiuo, զանձն, Personam.

E Abla-

Ablatiuo,	յանձնէ,	à Perſona.
Narratiuo,	զանձնէ,	de Perſona.
Inſtrument.	անձնամբ,	Perſona.
Circumlat.	զանձնամբ,	circa Perſonam.
Commorat.	'ի անձնին,	vel, յանձին, in Perſona.
Vocatiuo,	ով անձն,	ò Perſona.

Pluraliter.

Nominatiuo,	անձինք,	Perſonæ.
Genitiuo	անձանց,	Perſonarum.
Datiuo,	անձանց, Perſonis, vel, 'յանձինս,	ad Perſonas.
Accuſatiuo,	զանձինս,	vel անձինս, Perſonas.
Ablatiuo,	'յանձանց,	à Perſonis.
Narratiuo,	զանձանց,	de Perſonis.
Inſtrument.	անձամբք,	Perſonis.
Circumlat.	զանձամբք,	circa Perſonas.
Commorat.	'ի անձինս,	in Perſonis.
Vocatiuo,	ով անձինք,	ò Perſonæ.

Ad hanc ſpeciem expectant գառն, Agnus, գառին, Agni. լեառն, Mons. լերին, Montis. եզն, Bos, եզին, Bouis. ձեռն, Manus, ձեռին, Manus. ոտն, Pes, ոտին, Pedis. տասն, Decem, տասին, Decem. դառն, Amarus, դառին, amari. ոստն, Nodus, ոստին, nodi; & alia quædam pauca.

Excipiuntur tamen ex his ոտն, Pes, & ձեռն, Manus, quæ in plurali numero fiunt ոտք, Pedes, ոտից, Pedum, ձեռինք, vel ձեռք, Manus, ձեռաց, Manuum, զձեռինս, Manus; &c.

Octaua

Octaua Declinatio Communis.

OCtauæ declinationis Genitiuus singularis terminatur in ու, vt ժամ, Hora, ժամու, Horæ. Pluralis verò in ուց, vt ժամք, Horæ, ժամուց, Horarum.

Exemplum.

Singulariter.

Nominatiuo,	ժամ,	Hora.
Genitiuo,	ժամու	Horæ,
Datiuo,	ժամու, Horæ,	vel 'ի ժամ, ad Horam.
Accusatiuo,	զժամ,	Horam.
Ablatiuo,	'ի ժամու,	ab Hora.
Narratiuo,	զժամու,	de Hora.
Instrument.	ժամու,	Hora.
Circumlatiuo,	զժամու,	circa Horam.
Commoratiuo,	'ի ժամու,	in Hora.
Vocatiuo,	ով ժամ,	ò Hora.

Pluraliter,

Nominatiuo,	ժամք,	Horæ.
Genitiuo,	ժամուց,	Horarum.
Datiuo,	ժամուց, Horis,	vel 'ցժամս, ad Horas.
Accusatiuo,	զժամս,	vel ժամս, Horas.
Ablatiuo,	'ի ժամուց,	ab Horis.
Narratiuo,	զժամուց,	de Horis.
Instrument.	ժամօք,	Horis.
Circumlatiuo,	զժամօք,	circa Horas.

Commoratiuo, 'ի ժամս, in Horis.
Vocatiuo, ով ժամք, ò Horæ.

Sub hac ſpecie continentur nomina non pauca tùm appellatiua, tùm etiam propria. Appellatiua vt մեն, Solus, մենոյ, ſolius. զգեստ, Veſtis, զգեստու, Veſtis, զարդ, Ornamentum, զարդու, ornamenti. ագռաւ, Coruus, ագռաւու, Corui. պահ, Momentum, պահու, momenti. առիւծ, Leo, առիւծու, Leonis. զէն, Arma, զինու, armorum. զօր, Exercitus, զօրու, exercitus. հէն, Agmen, հինու, agminis. ցուլ, Taurus, ցլու, Tauri. պար, Turma, պարու, turmæ. ծով, Mare, ծովու, Maris. աղուէս, Vulpes, աղուեսու, Vulpis. հաւ, Auis, հաւու, Auis. սով, Fames, սովու, famis. կով, Vacca, կովու, Vaccæ. հով, Aura, հովու, Auræ. մահ, Mors, մահու, Mortis. այգ, Diluculum, այգու, diluculi. դաս, Chorus, դասու, Chori. ձագ, Pullus, ձագու, Pulli. նախանձ, Zelus, նախանձու, zeli. ծաղր, Deriſus. ծաղու, deriſus. &c.

Propria, vt Աբրահամ, Abraham, Աբրահամու, Abrahæ. Ղուկաս, Lucas. Ղուկասու, Lucæ. Յովհաննէս, Ioannes, Յովհաննու, Ioannis. Ղազար, Lazarus, Ղազարու, Lazari. ուրբաթ, Dies Veneris, ուրբաթու, Diei Veneris. շաբաթ, Sabbathum, շաբաթու, Sabbathi; &c.

Ad hanc ſpeciem reuocantur etiam adiectiua hæc սակաւ, Paucus, սակաւու, pauci. փոքր, Paruus, փոքու, parui. մանր, Minutus, մանու, minuti; & alia quæ ſuperiùs diximus.

ARTICVLVS II.

De Declinationibus Nominum proprijs.

DEclinationes Nominum յատուկք, id est propriæ, sunt sex, quarum primæ Genitiuus singularis terminatur in որ, vt Հայր, Pater, Հօր, Patris. Pluralis verò in արց, vt Հարք, Patres, Հարց, Patrum.

Exemplum.

Singulariter.

Nominatiuo,	Հայր,	Pater.
Genitiuo,	Հօր,	Patris.
Datiuo,	Հօր.	Patri, vel, 'ի Հայր, vel ց Հայր, ad Patrem.
Accusatiuo,	զՀայր,	Patrem.
Ablatiuo,	'ի Հօրէ,	à Patre.
Narratiuo,	զՀօրէ,	de Patre.
Instrument.	Հարբ,	Patre.
Circumlatiuo,	զՀարբ,	de Patre.
Commoratiuo,	'ի Հօր,	in Patre.
Vocatiuo,	ով Հայր,	ò Pater.

Pluraliter.

Nominatiuo,	Հարք,	Patres.	
Genitiuo,	Հարց,	Patrum.	
Datiuo,	Հարց,	Patribus, vel, ց Հարս, ad Patres.	
Accusatiuo,	զՀարս,	vel Հարս,	Patres.
Ablatiuo,	'ի Հարց,	vel 'ի Հարանց,	à Patribus.

Nar-

Narratiuo,	զհարց,	vel զհարանց, de Patribus.
Instrument.	հարբք,	Patribus.
Circumlatiuo,	զհարբք,	circa Patres.
Commoratiuo,	ի հարս,	in Patribus.
Vocatiuo,	ով հարք,	ò Patres.

Sic declinantur մայր, Mater. եղբայր, Frater; vt մօր, Matris. եղբօր, Fratris. In plurali tamen numero non dicitur մարանց, sed մարց, Matrum; non եղբարանց, sed եղբարց, Fratrum.

Sic etiam declinantur Nomina ex his composita, vt ա̄ծա-հայր, Dei-pater, ա̄ծահօր, Dei-patris. ա̄ծամայր, Dei-mater, ա̄ծամօր, Dei-matris. փեսեղբայր, Sponsi-frater. փեսեղբօր, Sponsi-fratris; &c.

Secunda Declinatio propria.

SEcundæ Declinationis propriæ Genitiuus singularis terminatur in ոջ, vt կին, Mulier, կնոջ, Mulieris. Pluralis verò in անց, vt կանայք, Mulieres, կանանց, Mulierum.

Exemplum.

Singulariter.

Nominatiuo,	կին,	Mulier.
Genitiuo,	կնոջ,	Mulieris.
Datiuo,	կնոջ, Mulieri, vel, ի կին,	ad Mulierem.
Accusatiuo,	զկին,	Mulierem.
Ablatiuo,	ի կնոջէ,	à Muliere.
Narratiuo,	զկնոջէ,	de Muliere.

In-

Instrument.	կանամբ,	Muliere.
Circumlatiuo,	զկանամբ,	circa Mulierem.
Commoratiuo,	՚ըն կնոջ,	vel, ՚ի կնոջ, in Muliere.
Vocatiuo,	ով կին,	ò Mulier,

Pluraliter.

Nominatiuo,	կանայք,	Mulieres.
Genitiuo,	կանանց,	Mulierum.
Datiuo,	կանանց, Mulieribus, vel, ՚ի կանայս, ad Mulieres.	
Accusatiuo,	զկանայս,	vel, կանայս, Mulieres.
Ablatiuo,	՚ի կանանց,	à Mulieribus,
Narratiuo,	զկանանց,	de Mulieribus.
Insustantiuo,	կանամբք,	Mulieribus.
Circumlatiuo,	զկանամբք,	circa mulieres.
Commuoratiuo,	՚ըն կանայս,	in Mulieribus,
Vocatiuo,	ով կանայք,	ò Mulieres.

Sic declinantur omnia Nomina ex hoc composita, vt տիկին, Patrona, տիկնոջ, Patronæ. տանտիկին, Mater-familias, տանտիկնոջ, Matris-familias. առնակին, Mulier habens Virum, առնակնոջ, Mulieris habentis Virum. անկին, Vir sine vxore. անկնոջ, Viri sine vxore, &c.

Tertia Declinatio.

TErtiæ Declinationis propriè Genitiuus singularis terminatur in եղջ, vt գիւղ, Villa, գեղջ, Villæ. Pluralis verò in ից, vt գեղջք, vel, գեղօրէք, Villæ, գեղջից, vel գեղօրէից, Villarum.

Exem-

Exemplum.

Singulariter.

Nominatiuus,	գիւղ,	Villa.
Genitiuus,	գեղջ,	Villæ.
Datiuus,	գեղջ,	Villæ, vel ՚ի գիւղ, ad Villam.
Accusatiuus,	զգիւղ,	Villam.
Ablatiuus,	՚ի գեղջէ,	à Villa.
Narratiuus,	զգեղջէ,	de Villa.
Instrumentalis,	գիւղիւ,	Villa.
Circumlatiuus,	զգիւղիւ,	circa Villam.
Commoratiuus,	՚ըն գեղջ,	vel ՚ի գեղջ, in Villa.
Vocatiuus,	ով գիւղ;	ò Villa.

Pluraliter.

Nominat. գիւղք, vel գիւղօրայք; Villæ.

Genit. գիւղից, vel գիւղօրէից; Villarum.

Dat. գիւղից, vel գիւղօրէից, Villis, vel ՚ի գիւղս, ad Villas.

Accusat. զգիւղս, vel զգիւղօրայս, Villas.

Ablat. ՚ի գիւղից, vel ՚ի գիւղօրէից, à Villis.

Narrat. զգիւղից, vel զգիւղօրէից, de Villis.

Instrument. գիւղօք, vel գիւղօրէիւք, Villis.

Circuml. զգիւղօք, vel զգիւղօրէիւք, circa Villas.

Commor. ՚ըն գիւղս, vel ՚ըն գիւղօրայս, in Villis.

Vocat. ով գիւղք, vel գիւղօրայք. ò Villæ.

Sic declinantur, & Nomina composita ex hac, vt Ձորագիւղ, Villa-Vallis. Ձորագեղջ, Villæ-Vallis. Նորագիւղ, Villa noua. Նորագեղջ, Villæ nouæ; &c.

Quarta

Quarta Declinatio Propria.

QVartæ Declinationis propriæ Genitiuus singularis terminatur in [illegible]. vt [illegible], Dominus. [illegible], Domini. Pluralis verò in [illegible], vel [illegible]; vt [illegible], Domini. [illegible], vel [illegible], Dominorum.

Exemplum.

Singulariter.

Nominat.	[illegible],	Dominus.
Genit.	[illegible],	Domini.
Dat.	[illegible],	Domino, vel [illegible], vel [illegible], ad Dominum.
Accus.	[illegible],	Dominum.
Ablat.	[illegible],	à Domino.
Narrat.	[illegible],	de Domino.
Instrum.	[illegible],	Domino.
Circuml.	[illegible],	circa Dominum.
Commor.	[illegible],	in Domino.
Vocat.	[illegible],	ò Domine.

Pluraliter.

Nominat.	[illegible],	Domini.
Genit.	[illegible], vel [illegible],	Dominorum.
Dat.	[illegible], vel [illegible],	Dominis, vel [illegible], ad Dominos.
Accusat.	[illegible], vel [illegible]	Dominos.

 Abla-

Ablat.	[illegible], vel [illegible],	à Dominis.
Narrat.	[illegible], vel [illegible],	de Dominis.
Instrum.	[illegible], vel [illegible],	Dominis.
Circumlat.	[illegible], vel [illegible],	circa Dominos.
Commorat.	[illegible],	in Dominis.
Vocat.	[illegible],	ò Domini.

Sic declinatur & [illegible], Vir; vt [illegible], Viri; [illegible], Viri, [illegible], vel [illegible], Virorum, &c.

Sic etiam declinantur Nomina composita ex his, vt [illegible], Pater familias. [illegible], Patris-familias. [illegible], Creditor, [illegible], Creditoris. [illegible], Bigama, [illegible], Bigamæ. [illegible], Poligama, [illegible], Poligamæ, &c.

Quinta Declinatio Propria.

QVintæ Declinationis propriæ Genitiuus singularis terminatur in [illegible]. vt [illegible], Dies, [illegible], Diei. Pluralis verò in [illegible], vt [illegible], Dies; [illegible], Dierum.

Exemplum.

Singulariter.

Nominatiuo,	[illegible],	Dies.
Genitiuo,	[illegible],	Diei.
Datiuo,	[illegible],	Diei, vel, [illegible], vel [illegible], ad Diem.
Accusatiuo,	[illegible],	Diem.
Ablatiuo,	[illegible],	à Die.
Narratiuo,	[illegible],	de Die.

Instru-

Instrumentali, [illegible], Die,
Circumlatiuo. [illegible], circa Diem.
Commoratiuo, [illegible], vel, [illegible], in Die.
Vocatiuo, [illegible], ò Dies.

Pluraliter.

Nominat. [illegible], Dies.
Genit. [illegible], Dierum.
Dat. [illegible], Diebus, vel, [illegible], ad Dies.
Accus. [illegible], vel [illegible], Dies.
Ablat. [illegible], à Diebus.
Narrat. [illegible], de Diebus.
Instrument. [illegible], Diebus.
Circumlat. [illegible], circa Dies.
Commorat. [illegible], in Diebus.
Vocat. [illegible], ò Dies.

Sic declinantur & composita ex hoc, vt [illegible], prima Dies, [illegible], primæ Diei. [illegible], Meridies, [illegible], Meridiei, &c.

Sexta Declinatio Propria.

SExtæ Declinationis propriæ Genitiuus singularis terminatur in [illegible], vt [illegible], Soror, [illegible] Sororis. Pluralis verò in [illegible], vt [illegible], Sorores, [illegible], Sororum.

Exemplum.

Singulariter.

Nominatiuus,	քոյր,	Soror.
Genitiuus,	քեռ,	Sororis.
Datiuus,	քեռ,	Sorori, vel 'ի քոյր, ad Sororem.
Accusatiuus,	զքոյր,	Sororem.
Ablatiuus,	'ի քեռմանէ,	à Sorore.
Narratiuus,	զքեռմանէ,	de Sorore.
Instrumentalis,	քերբ, vel քեռամբ,	Sorore.
Circumlatiuus,	զքերբ, vel զքեռամբք,	circa Sororem.
Commoratiuus,	'ի քեռ,	in Sorore.
Vocatiuus,	ով քոյր,	ò Soror.

Pluraliter.

Nominat.	քորք,	Sorores.
Genit.	քերց,	Sororum.
Dat.	քերց, Sororibus, vel 'ի քորս, vel 'ի զքորս, ad Sorores.	
Accusat.	զքորս, vel քորս,	Sorores.
Ablat.	'ի քերց,	à Sororibus.
Narrat.	զքերց,	de Sororibus.
Instrument.	քերբք,	Sororibus.
Circuml.	զքերբք,	circa Sorores.
Commor.	'ի քորս,	in Sororibus.
Vocat.	ով քորք,	ò Sorores.

Sic declinantur & composita ex hoc, vt հարսնաքոյր, Sponsæ Soror, հարսնաքեռ, Sponsæ Sororis. մօրաքոյր, Matertera, մօրաքեռ, Matertetæ. հօրաքոյր, Amita, հօրաքեռ, Amitæ, &c.

Decli-

DECLINATIO NOMINVM PARTICVLARIVM.

Nomina hæc [illegible], id est Particularia [illegible], aliquis, vel aliqua. [illegible], Quidam, quædam, vel quispiam, quæpiam, [illegible], Aliquis, aliqua, aliquod, vel Quidam, quædam, quoddam. Ideò declinantur simul; quia in iis, quibus deficit vnum, suppletur ab altero, vt videtur in singulari casu Instrumentali & Circumlatiuo, & in omnibus casibus pluralis numeri.

Singulariter.

Nominatiuo, [illegible], Aliquis, aliqua. [illegible], Quidam, quædam, vel quispiam, quæpiam. [illegible], Aliquis, aliqua, aliquod, vel quidam, quedam, quoddam.

Genit. [illegible], Alicuius. [illegible], Cuiusdam, vel cuiuspiam. [illegible], Alicuius, vel cuiusdam.

Dat. [illegible], Alicui. [illegible], Cuidam, vel cuipiam. [illegible], Alicui, vel cuidam.

Accus. [illegible], Aliquem, aliquam. [illegible], Quemdam, quamdam, vel quempiam, quampiam. [illegible], Aliquem, aliquam, aliquod, vel quemdam, quamdam, quoddam.

Ablat. [illegible], Ab aliquo, ab aliqua. [illegible], à quodam, à quadam, vel à quopiam, à quapiam. [illegible], Ab aliquo, ab aliqua, ab aliquo, vel à quodam, à quadam, à quodam.

Narrat. [illegible], De aliquo, de aliqua. [illegible], De quodam, de quadam, vel de quopiam, de quapiam. [illegible]

[illegible], De aliquo, de aliqua, de aliquo, vel de quodam, de quadam, de quodam.

Instrum. [illegible], Aliquo, aliqua. [illegible], Aliquo, aliqua, aliquo, vel quodam, quadam, quodam.

Circumlat. [illegible], Circa aliquem, aliquam. [illegible], Circa aliquem, aliquam, aliquod, vel circa quemdam, quamdam, quoddam.

Com. [illegible], In aliquo, in aliqua. [illegible], In quodam, in quadam, vel in quopiam, in quapiam. [illegible], In aliquo, in aliqua, in aliquo, vel in quodam, in quadam, in quodam.

Vocat. Carent omnia tam in singulari, quàm in plurali.

Pluraliter.

Nom. [illegible], Aliqui, aliquæ, aliqua.
Genit. [illegible], Aliquorum.
Dat. [illegible], Alicui, vel, [illegible], ad aliquos, &c.
Accus. [illegible], vel [illegible], Aliquos, aliquas, aliqua.
Ablat. [illegible], Ab aliquibus.
Narrat. [illegible], De aliquibus.
Instrum. [illegible], Aliquibus.
Circuml. [illegible], Circa aliquos, aliquas, aliqua.
Com. [illegible], In aliquibus.

Sic declinantur & omnia Nomina ex his composita, vt [illegible], Nullus, [illegible], nullius. [illegible], Quicumque, [illegible], cuiuscumque. [illegible], Vnusquisque, [illegible], vniuscuiusque. [illegible], Vterque, [illegible], vtriusque, &c.

Sed sciendum est [illegible], & [illegible], in singulari numero dici solum-

lummodo de rationalibus, & quandoque de irrationalibus, vt [illegible], Aliqua Mulier. [illegible], Vir quidam. [illegible], Aliquis Equus. [illegible], Animal quoddam. [illegible] Verò dici de rebus inanimatis, vt [illegible], Scientia quædam. [illegible], Lapis quidam, &c.

Declinatio Nominum Interrogatiuorum.

Nomina [illegible], id est Interrogatiua sunt hæc, [illegible], [illegible], Quis, vel quisnam. Quæ ideò simul declinantur, quia in ijs casibus quibus deficit vnum, supplebitur ab altero.

Singulariter.

Nom. [illegible], [illegible], Quis, vel quisnam.
Genit. [illegible], [illegible], Cuius, vel cuiusnam.
Dat. [illegible], [illegible], Cui, vel cuinam, [illegible], vel [illegible], vel [illegible].
Accus. [illegible], [illegible], [illegible], Quem, vel quemnam.
Ablat. [illegible], [illegible], A quo, vel à quonam.
Narrat. [illegible], [illegible], De quo, vel de quonam.
Instrum. [illegible], [illegible], Quo, vel quonam.
Circuml. [illegible], [illegible], Circa quem, vel circa quemnam.
Com. [illegible], [illegible], In quo, vel in quonam.

Pluraliter.

Nom. [illegible], [illegible], [illegible], Qui, vel quinam.
Genit. [illegible], [illegible], Quorum, vel quorumnam.
Dat. [illegible], [illegible], Quibus, vel quibusnam, [illegible], [illegible], [illegible], Ad quos.

Accus.

Accus. [illegible], [illegible], Quos ; vel quosnam.
Ablat. [illegible], [illegible], A quibus ; vel à quibusnam.
Narrat. [illegible], [illegible], De quibus ; vel de quibusnam.
Instrum. [illegible], [illegible], Quibus, vel quibusnam.
Circumlat. [illegible], [illegible], Circa quos, vel circa quosnam.
Com. [illegible], [illegible], In quibus, vel in quibusnam.

Sic declinantur interrogatiua ex his composita, vt [illegible], Quisquis. [illegible], Cuiuscuius. [illegible], Cuicui. [illegible], Quemquem. [illegible], A quoquo. [illegible], De quoquo. [illegible], Quoquo. [illegible], Circa quemquem. [illegible], In quoquo. [illegible], Quicunque. [illegible], Cuiuscumque, [illegible], Cuicumque, [illegible], Quemcumque, &c.

Declinatio Numerorum Cardinalium.

Numeri [illegible], id est Cardinales non ad vnam tantum, sed ad diuersas pertinent Nominum declinationes, quorum varietas ex Genitiuis eorum facillimè dignoscetur infra. [illegible], Vnus, [illegible], vnius. [illegible], Duo, [illegible], duorum. [illegible], Tres, [illegible], trium. [illegible], Quatuor, [illegible], quatuor. [illegible], Quinque, [illegible], quinque. [illegible], Sex, [illegible], sex. [illegible], Septem, [illegible], septem, [illegible], plures septem, [illegible], plurium septem. [illegible], Octo, [illegible], octo. [illegible], Nouem, [illegible], nouem, [illegible], plures nouem, [illegible], plurium nouem. [illegible], Decem, [illegible], decem, [illegible], plures decem, [illegible], plurium decem. [illegible], Vndecim, [illegible], vndecim. [illegible], Duodecim, [illegible], duodecim. [illegible]

[illegible], Tredecim, [illegible], tredecim. [illegible], Quatuordecim, [illegible], quatuordecim. [illegible], Quindecim, [illegible], quindecim. [illegible], Sexdecim, [illegible], ſexdecim. [illegible], Decem & ſeptem, [illegible], decem & ſeptem. [illegible], Decem & octo; [illegible], decem & octo. [illegible], Decem & nouem, [illegible], decem & nouem. [illegible], Viginti, [illegible], viginti. [illegible], Triginta, [illegible]; triginta. [illegible], Quadraginta, [illegible], quadraginta. [illegible], Quinquaginta, [illegible], quinquaginta. [illegible], Sexaginta, [illegible], ſexaginta. [illegible], Septuaginta, [illegible], ſeptuaginta. [illegible], Octoginta, [illegible], octoginta. [illegible], Nonaginta, [illegible], nonaginta. [illegible], Centum, [illegible], centum. [illegible], Ducenti, [illegible], ducentorum. [illegible], Trecenti, [illegible], trecentorum, &c. [illegible], Mille, [illegible], mille; [illegible], millia, [illegible], millium. [illegible], Decem millia, [illegible], decem millium. [illegible], Centum millia, [illegible], centum millium. [illegible], Decies centena millia, [illegible], decies centenorum millium, [illegible], plura decies centena millia, [illegible], plurium decies centenorum millium, &c.

Declinatio Numerorum Ordinalium.

NVmeri [illegible], id eſt Ordinales, excepto [illegible], Primus, omnes deſinunt in [illegible] in Nominatiuo ſingulari, & in Genitiuo in [illegible], vt [illegible], Pri-

mus,

mus, առաջնոյ, primi. Երկրորդ, Secundus, երկրորդի, secundi. Երրորդ, Tertius, երրորդի, tertij. Չորրորդ, Quartus, չորրորդի, quarti. Հինգերորդ, Quintus, հինգերորդի, quinti. Վեցերորդ, Sextus, վեցերորդի, sexti. Եօթներորդ, Septimus, եօթներորդի, septimi. Ութերորդ, Octauus, ութերորդի, octaui. Իններորդ, Nonus, իններորդի, noni. Տասներորդ, Decimus, տասներորդի, decimi. Մետասաներորդ, Vndecimus, մետասաներորդի, vndecimi. Երկոտասաներորդ, Duodecimus, երկոտասաներորդի, duodecimi. Երեքտասաներորդ, Decimus tertius, երեքտասաներորդի, decimi tertij. Չորեքտասաներորդ, Decimus quartus, չորեքտասաներորդի, decimi quarti. Հնգետասաներորդ, Decimus quintus, հնգետասաներորդի, decimi quinti. Վեշտասաներորդ, Decimus sextus, վեշտասաներորդի, decimi sexti. Եօթնևտասաներորդ, Decimus septimus, եօթնևտասաներորդի, decimi septimi. Ութևտասաներորդ, Decimus octauus, ութևտասաներորդի, decimi octaui. Իննևտասաներորդ, Decimusnonus, իննևտասաներորդի, decimi noni. Քսաներորդ, Vigesimus, քսաներորդի, vigesimi. Քսանևմիերորդ, Vigesimns primus, քսանևմիերորդի, Vigesimi primi. Քսանևերկուերորդ, Vigesimus secundus, քսանևերկուերորդի, vigesimi secundi. Երեսներորդ, Trigesimus, երեսներորդի, trigesimi. Քառասներորդ, Quadragesimus, քառասներորդի, quadragesimi. Յիսներորդ, Quinquagesimus, յիսներորդի, quinquagesimi. Վաթսներորդ, Sexagesimus, վաթսներորդի, sexagesimi. Եօթանասներորդ, Septuagesimus, եօթանասներորդի, septuagesimi. Ութսներորդ, Octuagesimus, ութսներորդի, octuagesimi. Իննսներորդ, Nonagesimus, իննսներորդի, nonagesimi. Հարիւրերորդ, Centesimus,

Հար

հարիւրերորդի, centesimi. Հարիւր եւ միերորդ, Centesimus primus, հարիւր եւ միերորդի, centesimi primi. Հարիւր եւ երկուերորդ, Centesimus secundus, հարիւր եւ երկուերորդի, centesimi secundi, Հարիւր եւ տասներորդ, Centesimus decimus, հարիւր եւ տասներորդի, centesimi decimi. Երկու հարիւրերորդ, Ducentesimus, երկու հարիւրերորդի, ducentesimi. Երեքհարիւրերորդ, Trecentesimus, երեքհարիւրերորդի, trecentesimi. Հազարերորդ, Millesimus, հազարերորդի, millesimi. Հազար եւ միերորդ, Millesimus primus, հազար եւ միերորդի; millesimi primi, երկու հազարերորդ, Bis millesimus, երկու հազարերորդի, bis millesimi. Երեքհազար եւ միերորդ, Ter millesimus primus, երեքհազար եւ միերորդի; ter millesimi primi. Տասնհազարերորդ, Decies millesimus, տասնհազարերորդի, decies millesimi. Հարիւրհազար եւ տասներորդ, Centies millesimus decimus, հարիւրհազար եւ տասներորդի, centies millesimi decimi. Բիւրերորդ, Decies centies millesimus. բիւրերորդի, decies centies millesimi, &c.

Numeri բաժանողականք, *id est Distributivi.*

Միմի, Singuli, միոյմիոյ, singulorum. Երկու երկու, Bini, երկուց երկուց, binorum. Երեք երեք, Terni, երեցերեց, ternorum. Չորքչորք, Quaterni, չորիցչորից, quaternorum. Հինգհինգ, Quini, հնգիցհնգից, quinorum. Վեցվեց, Seni, վեցիցվեցից, senorum. Եօթնեօթն, Septeni, եօթանցեօթանց, septenorum. &c.

Numeri կրկնականք, *id est Reduplicativi.*

Կրկնապատիկ, Duplicatum, կրկնապատկի, duplicati.

եռապատկեալ, Triplicatum, եռապատկելոյ, triplicati. քառա-պատկեալ, Quadruplicatum, քառապատկելոյ, quadruplicati, &c.

Երկեակ, Duplex, երկեկի, duplicis. եռեակ. Triplex, եռեկի, triplicis. քառեակ, Quadruplex, քառեկի, quadruplicis. Հնգեակ, Quintuplex, հնգեկի, quintuplicis, &c.

ARTICVLVS III.

Յաղագս Հոլովմանց Դերանուանց.

De Declinationibus Pronominum.

PRonominum Declinationes sunt septem, quarum prima est Pronominis Ես. Ego, quod sic declinatur.

Singulariter.

Nominatiuo,	Ես,	Ego.
Genitiuo,	Իմ,	Mei.
Datiuo,	Ինձ,	Mihi. vel առ իս, Ad me.
Accusatiuo,	Զիս,	Me.
Ablat.	Յինէն,	A me.
Narrat.	Զինէն,	De me.
Instrument.	Ինև,	Me.
Circumst.	Զինև,	Circa me.
Commorat.	Յիս,	In me.

Pluraliter.

Nominatiuo,	Մեք,	Nos.
Genitiuo,	Մեր,	Nostrum, vel Nostri.
Datiuo,	Մեզ,	Nobis.

Accu-

Accusatiuo,	զմեզ,	Nos.
Ablatiuo,	'ի մէնջ,	A nobis.
Narratiuo,	զմէնջ,	De nobis.
Instrument.	մեւք,	Nobis.
Circumlatiuo,	զմեւք,	Circa nos.
Commoratiuo,	'ի մեզ	In nobis.

Secunda est Pronominis դու, Tu, quod sic declinatur.

Singulariter.

Nominatiuo,	դու,	Tu.
Genitiuo,	քո,	Tui.
Datiuo,	քեզ,	Tibi, vel, առ քեզ, Ad te.
Accusatiuo,	զքեզ,	Te.
Ablatiuo,	'ի քէն,	A te.
Narratiuo,	զքէն,	De te.
Instrument.	քեւ,	Te.
Circumlat.	զքեւ,	Circa te.
Commorat.	'ի քեզ,	In te.
Vocatiuo,	ո՛վ դու,	O tu.

Pluraliter.

Nominat.	դուք,	Vos.
Genit.	ձեր,	Vestrum, vel Vestri.
Dat.	ձեզ,	Vobis, vel առ ձեզ, Ad vos.
Accus.	զձեզ,	Vos.
Ablat.	'ի ձէնջ,	A vobis.
Narrat.	զձէնջ,	De Vobis.
Instrum.	ձեւք,	Vobis.
Circuml.	զձեւք,	Circa vos.

Com.

Com.	՚ի ձեզ,	In vobis.
Vocat	ո՜վ դուք,	O vos.

Tertia est Pronominis իւրեան Sui, quod sic declinatur.

Singulariter.

Nominatiuo caret.

Genit.	իւրեան,	Sui.
Datiuo	իւրեան,	Sibi.

Accusatiuo caret.

Ablat.	՚յիւրմանէ,	A se.
Narrat.	զիւրմանէ,	De se.
Instrum.	իւրեամբ,	Se.
Circuml.	զիւրեամբ,	Circa se.
Commor.	՚նիւրեան,	In se.

Pluraliter.

Nominat.	իւրեանք,	Ipsi.
Genit.	իւրեանց,	Sui.
Dat.	իւրեանց,	Sibi, vel ՚ցիւրեանսն, Ad se.
Accusat.	զիւրեանս;	Se.
Ablat.	՚յիւրեանց,	A se.
Narrat.	զիւրեանց,	De se.
Instrum.	իւրեամբք,	Se.
Circuml.	զիւրեամբք,	Circa se.
Commor.	՚նիւրեանսն.	In se.

Quarta est Pronominis Այդ, Iste, vel Hic, quod sic declinatur.

Singulariter.

Nominat.	Այդ;	Iste, vel Hic.

Dat.

Genit. Սորա, vel սորին, Istius.
Dat. Սմա, vel սմին, Isti, vel 'ցսա. Ad istum.
Accus. զսա, Istum.
Ablat. 'ի սմանէ, Ab isto.
Narrat. զսմանէ, De isto.
Instrum. սովաւ, vel սովիմբ, vel սովին, Isto.
Circumlat. զսովաւ, զսովիմբ, զսովին, Circa istum.
Commor. 'ի սմա, vel 'ի սմին, In isto.

Pluraliter.

Nominat. Սոքա, Isti, vel Hi.
Genit. սոցա, vel սոցին, Istorum.
Dat. սոցա, Istis, vel 'ցսոսա, Ad istos.
Accus. զսոսա, Istos.
Ablat. 'ի սոցանէ, vel 'ի սոցունց, Ab istis.
Narrat. զսոցանէ, vel զսոցունց, De istis.
Instrum. սոքօք, istis.
Circum. զսոքօք, Circa istos.
Commor. 'ի սոսա, vel 'ի սոսին, In istis.

Sic declinantur & դա, Iste, նա, ille: vt դորա, Istius, դմա, Isti, զդա, Istum. 'ի դմանէ, Ab isto. զդմանէ, De isto. դովաւ, Isto. զդովաւ, Circa istum. 'ի դմա, In isto. նա, Ille. նորա, Illius. նմա, Illi. զնա, Illum. 'ի նմանէ, Ab illo. զնմանէ, De illo. նովաւ, Illo. զնովաւ, Circa illum. 'ի նմա, In illo, &c.

Quinta est Pronominis այս, Hic, quod sic declinatur.

Singulariter.

Nominat. այս, Hic:

Genit.

Genit.	այսր, vel, այսորիկ,	Huius.
Dat.	այսմ, vel այսմիկ,	Huic.
Accus.	զայս,	Hunc.
Ablat.	յայսմանէ,	Ab hoc.
Narrat.	զայսմանէ,	De hoc.
Instrum.	այսու, vel այսուիկ,	Hoc.
Circuml.	զայսու, vel զայսուիկ,	Circa hunc.
Commor.	յայսմիկ,	In hoc.

Pluraliter.

Nominat.	այսոքիկ,	Hi.
Genit.	այսոցիկ, vel այսց,	Horum.
Dat.	այսոցիկ, His, vel առ այսոսիկ,	Ad hos.
Accus.	զայսոսիկ,	Hos.
Ablat.	յայսցանէ,	Ab his.
Narrat.	զայսցանէ,	De his.
Instrum.	այսոքիւք,	His.
Circuml.	զայսոքիւք,	Circa hos.
Commor.	յայսոսիկ,	In his.

Sic declinantur & այդ, Iste, այն, Is. vt այդորիկ, Istius, այդմիկ. Isti. զայդ, Istum. յայդմանէ, Ab isto. զայդմանէ, De isto. այդու, Isto. զայդու, Circa istum. յայդմիկ, In isto. այնորիկ, Is. այնորիկ, Eius. այնմիկ, Ei. զայն, Eum. յայնմանէ, Ab eo. զայնմանէ, De eo. այնու, Eo. զայնու, Circa eum. յայնմիկ, In eo, &c.

Sexta est Pronominis իմ, Meus, quod sic declinatur.

Singulariter.

Nominat.	իմ,	Meus.

Genit.

Genit.	[illegible],	Mei.
Dat.	[illegible],	Meo, vel [illegible], Ad meum.
Accus.	[illegible],	Meum.
Ablat.	[illegible],	A meo.
Narrat.	[illegible],	De meo.
Instrum.	[illegible],	Meo.
Circuml.	[illegible],	Circa meum.
Commor.	[illegible],	In meo.
Vocat.	[illegible],	O mi.

Pluraliter.

Nominat.	[illegible], vel [illegible],	Mei.
Genit.	[illegible], vel [illegible],	Meorum.
Dat.	[illegible],	Meis, vel [illegible], Ad meos.
Accus.	[illegible], vel [illegible],	Meos.
Ablat.	[illegible], vel [illegible],	A meis.
Narrat.	[illegible], vel [illegible],	De meis.
Instrum.	[illegible],	Meis.
Circuml.	[illegible],	Circa meos.
Commor.	[illegible],	In meis.
Vocat.	[illegible], vel [illegible],	O mei.

Sic declinantur & [illegible], Tuus, [illegible], Suus, [illegible], Noster, [illegible], Vester. vt [illegible], Tui. [illegible], Tuo. [illegible], Tuum. [illegible], A tuo. [illegible], De tuo. [illegible], Tuo. [illegible], Circa tuum. [illegible], In tuo. [illegible], Tui. [illegible], Tuorum, &c.

[illegible], Sui. [illegible], Suo. [illegible], Suum. [illegible], A suo. [illegible], De suo. [illegible], Suo. [illegible], Circa suum. [illegible], In suo. [illegible], Sui. [illegible], Suorum, &c.

[illegible], Nostri. [illegible], Nostro. [illegible], Nostrum. [illegible]

'ի մերմէ, A nostro. զմերմէ, De nostro. մերով, Nostro. զմերով, Circa nostrum. 'ի մերում, In nostro. մերք, Nostri. մերոց, Nostrorum, &c.

Ձերոյ, Vestri. ձերում, Vestro. զձեր, Vestrum. 'ի ձերմէ, A vestro. զձերմէ, De vestro. ձերով, Vestro. զձերով, Circa vestrum. 'ի ձերում, In vestro. ձերք, Vestri. ձերոց, Vestrorum, &c.

Septima est Pronominis որ, Qui, quod sic declinatur.

Singulariter.

Nominat.	որ,	Qui.
Genit.	որոյ,	Cujus.
Dat.	որում,	Cui, vel [illegible], Ad quem.
Accusat.	զոր,	Quem.
Ablat.	յորմէ,	A quo.
Narrat.	զորմէ,	De quo.
Instrum.	որով,	Quo.
Circuml.	զորով,	Circa quem.
Commor.	յորում,	In quo.
Vocat.	ո՜վ որ,	O qui.

Pluraliter.

Nominat.	որք,	Qui.
Genit.	որոց,	Quorum.
Dat.	որոց,	Quibus, vel [illegible], Ad quos.
Accusat.	զորս,	Quos.
Ablat.	յորոց,	A quibus.
Narrat.	զորոց,	De quibus.
Instrum.	որովք,	Quibus.

Cir-

Circuml. [illegible], Circa quos.
Commor. [illegible], In quibus.
Vocat. [illegible], O qui.

Reliqua autem Pronomina non habent proprias declinationes, sed ad varias Nominum transferuntur declinationes, vtin, [illegible] Ipso subiacet secundæ speciei tertiæ declinationis Communis, vt [illegible], Ipsius, vel ipsi [illegible]. Ad ipsum. [illegible], Ipsum. [illegible], Ab ipso. [illegible], De ipso. [illegible]. Ipso [illegible], Circa ipsum. [illegible], In ipso. [illegible], Ipsi. [illegible], Ipsorum, &c. vt [illegible], [illegible].

[illegible], [illegible], [illegible], Idem, subiacent primæ speciei secundæ declinationis Communis, vt [illegible], [illegible], [illegible], Eiusdem, vel Eidem. [illegible], [illegible], [illegible], Eundem, [illegible], [illegible], [illegible], Ab eodem. [illegible], [illegible], [illegible], De eodem. [illegible], [illegible], [illegible], Eodem. [illegible], [illegible], [illegible], Circa eundem. [illegible], [illegible], [illegible], In eodem. [illegible], [illegible], [illegible], Iidem. [illegible], [illegible], [illegible], Eorundem, &c. vt [illegible] [illegible].

Similiter [illegible], Id quod pertinet ad meum. [illegible], Id quod pertinet ad tuum. [illegible], Nostras. [illegible], Vestras. [illegible], Id quod pertinet ad Suum, quæ sunt Pronomina deriuatiua, subiacent primæ speciei secundæ declinationis Communis, vt [illegible], Eius, quod pertinet ad meum. [illegible], Ea quæ pertinent ad meum. [illegible], Eorum, quæ pertinent ad meum. [illegible]. Eius quod pertinet ad tuum. [illegible]. Ea quæ pertinent ad tuum. [illegible], Eorum, quæ pertinent ad tuum. [illegible], Nostratis. [illegible], Nostrates. [illegible], Nostratium. [illegible], Vestratis. [illegible], Vestrates. [illegible], Vestratium, &c. vt [illegible], [illegible].

At

At [illegible], Id quod pertinet ad se. [illegible], Id quod pertinet ad ipsum. [illegible], Identicus, vel id quod pertinet ad idem. Quæ sunt Pronomina deriuatiua, subiacent secundæ speciei primæ declinationis Communis, vt [illegible], Eius quod pertinet ad se. [illegible], Ea quæ pertinent ad se. [illegible], Eorum quæ pertinent ad se. [illegible], Eius quod pertinet ad ipsum. [illegible], Ea quæ pertinent ad ipsum. [illegible], Eorum quæ pertinent ad ipsum. [illegible], Eius quod pertinet ad idem. [illegible], Ea quæ pertinent ad idem. [illegible], Eorum quæ pertinent ad idem, &c. vt [illegible], [illegible].

Pronomina verò hæc Composita [illegible], Res eiusdem essentiæ, [illegible], Res per se existens. [illegible], Res per se subsistens, subiacent primæ speciei primæ declinationis Communis, vt [illegible], Rei eiusdem essentiæ. [illegible], Res eiusdem essentiæ. [illegible], Rerum eiusdem essentiæ. [illegible], Rei per se existentis. [illegible], Res per se existentes. [illegible], Rerum per se existentium. [illegible], Rei per se subsistentis. [illegible], Res per se subsistentes. [illegible], Rerum per se subsistentium, &c. vt [illegible], [illegible].

Sed Pronomen hoc replicatum [illegible], Ipsemet, declinatur vt [illegible], simplex, vt [illegible], Ipse sui, vel Ipse sibi [illegible], Semetipsum, [illegible], A semetipso. [illegible], De semetipso. [illegible], Seipso. [illegible], Ipse circa se. [illegible], In semetipso. [illegible], Ipsimet. [illegible], Ipsi sui, vel Ipsi sibi. [illegible], Semetipsos, &c.

Tria autem hæc [illegible]. [illegible]. [illegible]. quæ idem sonant ac [illegible], Ego, vel [illegible], Meus. [illegible], Tu, vel [illegible], Tuus. [illegible], Ille, vel

vel ն Illius, ſunt indeclinabilia. vt ընթերցողս, Ego legens. ընթերցողդ, Tu legens. ընթերցողն, Ille legens. ընթերցողիս, Mei legentis. ընթերցողիդ, Tui legentis. ընթերցողին, Illius legentis. զընթերցողս, Me legentem. զընթերցողդ, Te legentem. զընթերցողն, Illum legentem; &c. Horum Pronominum vſus apud Armenos eſt frequentiſſimus, dum volunt definitiuè, vel determinatiuè de aliqua re loqui.

ARTICVLVS IV.

Յաղագս Խոնարհութեան բայից էականաց:

De Coniugatione Verborum ſubſtantialium.

QVatuor hæc verba էականք, id eſt Subſtantialia, nempè եմ, & գոմ, Sum. եղանիմ, Fio. լինիմ, Exiſto. licet diuerſas habeant ſignificationes, tamen coniungantur ſimul, eò quòd ſæpè vſurpentur pro inuicem, & vnius defectus ſuppleatur ab altero, vti videbitur infrà.

Indicatiui modi tempus præſens.

SIngulariter եմ, & գոմ, Sum. եղանիմ, Fio. լինիմ, Exiſto. ես & գոս, Es. եղանիս, Fis. լինիս, Exiſtis. է & գոյ, Eſt, եղանի, Fit. լինի, Exiſtit.

Pluraliter, եմք, & գոմք, Sumus. եղանիմք, Fimus. լինիմք, Exiſtimus. էք & գոք, Eſtis. եղանիք Fitis. լինիք, Exiſtitis. են, & գոն, Sunt. եղանին, Fiunt. լինին, Exiſtunt.

Imper-

Imperfectum.

Singul. էի, & գոյի, Eram. եղանէի, Fiebam. լինէի, Existebam. էիր, & գոյիր, Eras. եղանէիր, Fiebas. լինէիր, Existebas. էր, & գոյր, Erat. եղանէր, vel եղանիւր, Fiebat. լինէր, vel լինիւր, Existebat.

Plur. էաք, & գոյաք, Eramus, եղանէաք, Fiebamus. լինէաք, Existebamus. էիք, & գոյիք, Eratis. եղանէիք, Fiebatis. լինէիք, Existebatis. էին, & գոյին, Erant, եղանէին, Fiebant. լինէին, Existebant.

Perfectum.

Singular. եղէ, Fui, vel Factus sum, vel, Extiti. եղեր, Fuisti, vel Factus es, vel Extitisti. եղև, Fuit, vel Factus est, vel Extitit.

Plural. եղաք, Fuimus, vel Facti sumus, vel Extitimus. եղայք, vel եղէք, Fuistis, vel Facti estis, vel Extitistis. եղեն, Fuerunt, vel Facti sunt, vel Extiterunt.

Paulò plus Perfectum.

Singular. եղեալ էի, vel լեալ էի, Iam fui, vel Factus sum, vel Extiti. եղեալ էիր, vel լեալ էիր, Iam fuisti, vel Factus es, vel Extitisti. եղեալ էր, vel լեալ էր, Iam fuit, vel Factus est, vel Extitit.

Plur. եղեալ էաք, vel լեալ էաք, Iam fuimus, vel Facti sumus, vel Extitimus. եղեալ էիք, vel լեալ էիք, Iam fuistis,

vel

vel Facti estis, vel Extitistis. եղեալ էին, vel լեալ էին, Iam fuerunt, vel Facti sunt; vel Extiterunt.

Plusquam perfectum.

Singul. եղեալ էի, vel լեալ էի, Fueram, vel Factus fueram, vel Extiteram. եղեալ էիր, vel լեալ էիր, Fueras, vel Factus fueras, vel Extiteras. եղեալ էր, vel լեալ էր, Fuerat, vel Factus fuerat, vel Extiterat.

Plur. եղեալ էաք, vel լեալ էաք; Fueramus, vel Facti fueramus, vel Extiteramus. եղեալ էիք, vel լեալ էիք, Fueratis, vel Facti fueratis, vel Extiteratis. եղեալ էին, vel լեալ էին, Fuerant, vel Facti fuerant, vel Extiterant.

Futurum.

Singul. եղէց, vel եղիցիմ, Ero, vel Fiam. լիցիմ, Existam. եղիցիս, Eris, vel Fies. լիցիս, Existes. եղիցի, Erit, vel Fiet. լիցի, Existet.

Plural. եղիցուք, vel եղիցիմք, Erimus, vel Fiemus. լիցուք, vel լիցիմք, Existemus. եղիջիք, Eritis, vel Fietis. լիջիք, Existetis. եղիցին, Erunt, vel Fient. լիցին, Existent.

IMPERATIVI MODI TEMPUS PRAESENS.

Singul. լեր, Esto, vel Fias, vel Existe. մի՛ լինիր, Ne fias. մի՛ եղանիր, Ne fias, vel ne Existas. լիցի, Sit, vel Existat. մի՛ լիցի, Ne sit, vel Ne existat. եղիցի, Fiat. մի՛ եղանիցի, Ne fiat.

Plu-

Plural. լերուք, Estote, vel existite. մի՛ լինիք. Ne sitis, vel Ne existatis. եղերուք, Fiatis. մի՛ եղանիք, Ne fiatis. լիցին, Sint, vel Existant. մի՛ լինիցին, Ne sint, vel ne existant. եղանիցին, Fiant. մի՛ եղանիցին, Ne fiant.

Futurum.

Singular. լիջիր, Eris, vel Existes. մի՛ լինիցիս, Ne sis, vel Ne existas. եղիջիր, Fies. մի՛ եղանիցիս, Ne fias. լիցի, Erit, vel Existat. մի՛ լինիցի, Ne sit, vel Ne existat. եղիցի, Fiet. մի՛ եղանիցի, Ne fiat.

Plural. լիցուք, Simus, vel Existamus. մի՛ լինիցիմք, Ne simus, vel Ne existamus. եղիցուք, Fiamus. մի՛ եղանիցիմք, Ne fiamus. լիջիք, Eritis, vel Existetis. մի՛ լինիցիք, Ne sitis, vel Ne Existatis. եղիջիք, Fietis. մի՛ եղանիցիք, Ne fiatis. լիցին, Erunt, vel Existent. մի՛ լինիցին, Ne sint, vel Ne existant. եղիցին, Fient. մի՛ եղանիցին, Ne fiant.

Sed sciendum est inueniri passim in libris Armenicis vsurpatum եր, pro լեր, Es, vel Esto. vt ողջեր, id est Salue, vel Aue; & կեց, մի՛ կեցէ; pro լիցի, մի՛ լինիցի Sit. Ne sit.

OPTATIVI MODI TEMPVS PRAESENS ET FVTVRVM.

Singul. Երանի թէ իցեմ, vel գուցեմ, Vtinam sim. եղանիցիմ, Fiam. լինիցիմ, Existam. իցես, vel գուցես, Sis. եղանիցիս, Fias. լինիցիս, Existas. իցէ, vel գուցէ, Sit. եղանիցի, Fiat. լինիցի, Existat.

Plural. Երանի թէ իցեմք, vel գուցեմք, Vtinam simus. եղանիցիմք, Fiamus. լինիցիմք, Existamus. իցէք, vel գուցէք, sitis.

Sitis. [illegible], Fiatis. [illegible], Existatis. [illegible], vel [illegible], Sint. [illegible], Fiant. [illegible], Existant.

Imperfectum.

Singul. [illegible] [illegible], vel [illegible], Vtinam essem. [illegible], Fierem. [illegible], Existerem. [illegible], vel [illegible], Esses. [illegible], Fieres. [illegible], Existeres. [illegible], vel [illegible], Esset. [illegible], Fieret. [illegible], Existeret

Plural, [illegible] [illegible], vel [illegible], Vtinam essemus. [illegible], Fieremus. [illegible], Existeremus. [illegible], vel [illegible], Essetis. [illegible], Fieretis. [illegible], Existeretis. [illegible], vel [illegible], Essent. [illegible], Fierent. [illegible], Existerent.

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singul. [illegible] [illegible], Vtinam fuerim. [illegible], Extiterim. [illegible], Fueris. [illegible], Extiteris. [illegible], Fuerit. [illegible], Extiterit.

Plural. [illegible] [illegible], Vtinam fuerimus. [illegible], Extiterimus. [illegible], Fueritis. [illegible], Extiteritis. [illegible], Fuerint. [illegible], Extiterint.

Plusquamperfectum.

Singular. [illegible], Vtinam fuissem. [illegible], Extitissem. [illegible], Fuisses. [illegible], Extitisses. [illegible], Fuisset. [illegible], Extitisset.

Plural. [illegible], Vtinam fuissemus. [illegible], Extitissemus. [illegible], Fuissetis. [illegible], Extitissetis. [illegible], Fuissent. [illegible], Extitissent.

SVBIVNCTIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. [illegible], vel [illegible]. Si sim. [illegible], Fiam. [illegible], Existam, &c. vt in praesentis Optatiui.

Imperfectum.

Singul. [illegible], vel [illegible], Si essem. [illegible], Fierem. [illegible], Existerem, &c. vt in imperfecto Optatiui.

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singul. [illegible]. Si fuerim. [illegible]. Extiterim. [illegible]. Fueris, &c. vt in eodem tempore Optatiui.

Plusquamperfectum.

Singul. [illegible], vel [illegible]. Si fuissem, [illegible]. Extitissem, &c. vt in plusquam perfecto Optatiui.

Futurum.

Singul. [illegible]. Si fuero. [illegible]. Extitero. [illegible]. Fueris. [illegible], Extiteris. [illegible]. Fuerit. [illegible]. Extiterit.

Plur. եթէ եղեալք եղիցուք. Si fuerimus. լեալք եղիցուք. Extiterimus. եղեալք եղիջիք. Fueritis. լեալք եղիջիք. Extiteritis. [illegible] Fuerint. [illegible] Extiterint.

Aliud Futurum.

Singul. եթէ եղեալ լիցիմ, Si factus fuero. եղեալ լիցիս, Factus fueris. [illegible] Factus fuerit.

Plural. եթէ [illegible] Si facti fuerimus. եղեալք լիցիք, Facti fueritis. եղեալք լիցին, Facti fuerint.

INFINITIVI MODI. TEMPVS PRAESENS ET IMPERFECTVM.

Էլ. vel գոլ. Esse. եղանել. Fieri. լինել. Existere.

Perfectum, paulò plus perfectum, & plusquam perfectum.

Singul. [illegible] Factum esse, vel fuisse. լեալ գոլ. Extitisse.

Plural. [illegible] Facta esse, vel Fuisse. [illegible] գոլ. Extitisse.

Futurum.

Singul. [illegible] vel [illegible] գոլ, Fore, vel Futurum esse. [illegible] vel [illegible] գոլ. Factum iri, vel Futurum esse. [illegible] գոլ, vel [illegible] գոլ Futurum esse.

Plural. [illegible] vel [illegible] գոլ. Fore, vel Futuros esse. եղանելոց գոլ, vel եղանելիք գոլ, լինելոց գոլ. vel լինելիք գոլ, Fore, vel Futuros esse.

Participium præsens.

Singul. Էօղ. գոյող. եղանող. լինող. Existens, vel Qui fit.
Plural. Էօղք. գոյօղք. եղանօղք. լինօղք. Existentes. vel Qui fiunt.

Perfectum.

Singul. եղեալ. vel լեալ. Quod fuit, vel Factum.
Plural. եղեալք. vel լեալք. Quæ fuerunt, vel Facta.

Futurum.

Singul. Էլոց. գոլոց. եղանելոց. լինելոց. vel եղանելի, լինելի. Futurum.

Plural. Էլոցք. գոլոցք. եղանելոցք. լինելոցք. եղանելիք. լինելիք. Futura.

Gerundia.

Էլոյ. գոլոյ. եղանելոյ. լինելոյ. Di essere.
յէլն. յգոլ. յեղանելն. յլինելն. Ad essere.
զէլն. զգոլն. զեղանելն. զլինելն. Essere.
յէլոյ. յգոլոյ. յեղանելոյ. յլինելոյ. Da essere.
զէլոյ. զգոլոյ. զեղանելոյ. զլինելոյ. Da essere.
Էլով. գոլով. եղանելով. լինելով. Essendo.
զէլով. զգոլով. զեղանելով. զլինելով. Circa essere.
յէլն. ի գոլն. ի եղանելն. ի լինելն. In essere.

Hæc omnia sunt Casus Verbi infinitiui. Էլ. գոլ. եղանել. լինել, Esse, quibus vtuntur Armeni pro Gerundijs.

ARTICVLVS

De Coniugationibus Verborum Actiuorum.

Coniugationes Verborum id est Actiuorum sunt tres, quarum prima Infinitiuum praesens terminatur in ել. vt սիրել. Amare, & prima persona Indicatiui modi temporis praesentis in եմ. vt սիրեմ, Amo. Secundae Infinitiuum praesens terminatur in ալ. vt լուանալ. Lauare; & prima persona Indicatiui modi temporis praesentis in ամ. vt լուանամ. Lauo. Tertiae verò Infinitiuum praesens terminatur in ուլ. vt լնուլ. Implere; & prima persona Indicatiui modi temporis praesentis in ում. vt լնում. Impleo.

Exemplum Verborum primae Coniugationis.

Indicatiui modi tempus praesens.

Singul. սիրեմ, Amo. սիրես, Amas. սիրէ, Amat.
Plural. սիրեմք, Amamus. սիրէք, Amatis. սիրեն, Amant.

Imperfectum.

Singul. սիրէի, Amabam. սիրէիր, Amabas. սիրէր, Amabat.
Plural. սիրէաք, Amabamus. սիրէիք, Amabatis. սիրէին, Amabant.

Perfectum.

Singul. սիրեցի, Amaui. սիրեցեր, Amauisti. սիրեաց, Amauit.

Plu-

Plural. [illegible], Amauimus. [illegible], Amauistis. [illegible], Amauerunt.

Plusquam perfectum.

Singul. [illegible], Amaueram. [illegible], Amaueras. [illegible], Amauerat.

Plural. [illegible], Amaueramus. [illegible], Amaueratis. [illegible], Amauerant.

Futurum.

Singular. [illegible], Amabo. [illegible], Amabis. [illegible], Amabit.

Plural. [illegible], Amabimus. [illegible], Amabitis. [illegible], Amabunt.

IMPERATIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. [illegible], Ama. [illegible], vel [illegible], Ne a[illegible]. [illegible], Amet. [illegible], Ne amet.

Plural. [illegible], Amate. [illegible], vel [illegible], Ne ametis. [illegible], Ament. [illegible], Ne ament.

Futurum.

Singul. [illegible], vel [illegible], Amabis. [illegible] ne

Plu-

Ne ames. [illegible] Amabit. [illegible] Ne amet.
Plural. [illegible], Amemus. [illegible], Ne amemus. [illegible] Amabitis. [illegible] Ne ametis. [illegible], Amabunt. [illegible] Ne ament.

OPTATIVI MODI TEMPVS PRAESENS ET FVTVRVM.

Singul. [illegible], Vtinam amem. [illegible], Ames. [illegible], Amet.
Plural. [illegible], Vtinam amemus. [illegible] Ametis. [illegible] Ament.

Imperfectum.

Singular. [illegible], Vtinam amarem. [illegible] Amares. [illegible], Amaret.
Plural. [illegible] Vtinam amaremus. [illegible] Amaretis. [illegible], Amarent.

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singular. [illegible], Vtinam amauerim. [illegible], Amaueris. [illegible], Amauerit.
Plural. [illegible], Vtinam amauerimus. [illegible], Amaueritis. [illegible], Amauerint.

Plusquam perfectum.

Singul. [illegible], Vtinam amauissem. [illegible], Amauisses. [illegible], Amauisset.
Plural. [illegible] Vtinam amauissemus. [illegible], Amauissetis. [illegible], Amauissent.

Sub-

SVBIVNCTIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singular. [illegible], Si amem. [illegible], Ames. [illegible], Amet.

Plural. [illegible], Si amemus. [illegible], Ametis. [illegible], Ament.

Imperfectum.

Singular. [illegible], Si amarem. [illegible], Amares. [illegible], Amaret.

Plural. [illegible], Si amaremus. [illegible], Amaretis. [illegible], Amarent.

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singular. [illegible], Si amauerim, [illegible], Amaueris. [illegible], Amauerit.

Plural. [illegible], Si amauerimus. [illegible], Amaueritis. [illegible], Amauerint.

Plusquam perfectum.

Singular. [illegible], Si amauissem. [illegible], Amauisses. [illegible], Amauisset.

Plural. [illegible], Si amauissemus. [illegible], Amauissetis. [illegible], Amauissent.

Futurum.

Singul. [illegible], Si amauero. [illegible], Amaueris, [illegible], Amauerit.

Plur. [illegible], Si amauerimus. [illegible]

[illegible], Amaueritis. [illegible], Amauerint.

INFINITIVI MODI TEMPVS PRAESENS

Սիրել, Amare.

Perfectum.

[illegible], Amauisse.

Futurum.

[illegible], Amaturum esse.

Participium praesens.

[illegible], Amans. [illegible], Amantis, &c.

Perfectum.

[illegible], Qui amauit. [illegible], Eius qui amauit.

Futurum.

[illegible], Amaturus.

Gerundia.

[illegible], Amandi. [illegible], Amandum, [illegible], Amando. [illegible], Nell'amare, &c.

[illegible], id est PASSIVVM EIVSDEM CONIVGATIONIS.

Indicatiui modi tempus praesens.

Singul. [illegible], Amor. [illegible], Amaris. [illegible] Amatur.

Plural. [illegible], Amamur. [illegible], Amamini. [illegible] Amantur.

Imperfectum.

Singul. [illegible], Amabor. [illegible], Amabaris. [illegible], Amabatur.

Plural. [illegible], Amabamur. [illegible], Amabamini. [illegible], Amabantur.

Perfectum.

Singul. սիրեցայ, Amatus sum. սիրեցար, Amatus es. սիրեցաւ, Amatus est.

Plural. սիրեցաք, Amati sumus. սիրեցայք, Amati estis. սիրեցան, Amati sunt.

Paulò plus perfectum.

Singul. սիրեցեալ եմ, Iam amatus sum. սիրեցեալ ես, Iam amatus es. սիրեցեալ է, Iam amatus est.

Plural. սիրեցեալ եմք, Iam amati sumus. սիրեցեալ էք, Iam amati estis. սիրեցեալ են, Iam amati sunt.

Plusquam perfectum.

Singular. սիրեցեալ էի, Amatus eram. սիրեցեալ էիր, Amatus eras. սիրեցեալ էր, Amatus erat.

Plural. սիրեցեալ էաք, Amati eramus. սիրեցեալ էիք, Amati eratis. սիրեցեալ էին, Amati erant.

Futurum.

Singul. սիրեցայց, Amabor. սիրեսցիս, Amaberis. սիրեսցի, Amabitur.

Plural. [illegible], Amabimur. սիրեսջիք, Amabimini. սիրեսցին, Amabuntur.

IMPERATIVI MODI TEMPUS PRAESENS.

Singul. սիրեա, Amare. մի սիրեր, vel, մի սիրեսցես, Ne ameris. սիրեսցի, Ametur. մի սիրեսցի, Ne ametur.

Plural. սիրեցարուք, Amamini. մի սիրէք, vel [illegible],

Ne amemini. [illegible], Amentur, [illegible], Ne amentur.

Futurum.

Singular. [illegible], vel [illegible], Amaberis. [illegible], Ne ameris. [illegible], Amabitur. [illegible], Ne ametur.

Plural. [illegible], Amemur. [illegible], Ne amemur. [illegible], vel [illegible], Amabimini. [illegible], Ne amemini. [illegible], Amabuntur. [illegible], Ne amentur.

OPTATIVI MODI TEMPVS PRAESENS ET FVTVRVM.

Singul. [illegible], Vtinam amer. [illegible], Ameris. [illegible], Ametur.

Plural. [illegible], Vtinam amemur. [illegible], Amemini. [illegible], Amentur.

Imperfectum.

Singular. [illegible], Vtinam amarer. [illegible], Amareris. [illegible], Amaretur.

Plural. [illegible], Vtinam amaremur. [illegible], Amaremini. [illegible], Amarentur.

Perfectum & paulo plus perfectum.

Singular. [illegible], Vtinam amatus sim. [illegible], Amatus sis. [illegible], Amatus sit.

Plural. [illegible], Vtinam amati simus. [illegible], Amati sitis. [illegible], Amati sint.

Plusquam perfectum.

Singular. Երանի թէ սիրեցեալիցէի, Vtinam amatus essem. սիրեցեալիցէիր, Amatus esses. սիրեցեալիցէր, Amatus esset.

Plural. Երանի թէ սիրեցեալիցէաք, Vtinam amati essemus. սիրեցեալիցէիք, Amati essetis. սիրեցեալիցէին, Amati essent.

SVBIVNCTIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singular. եթէ սիրեցիմ, Si amer. սիրեցիս, Ameris. սիրեցի, Ametur.

Plural. եթէ սիրեցիմք, Si amemur. սիրեցիք, Amemini. սիրեցին, Amentur.

Imperfectum.

Singular. եթէ սիրեցէի, Si amarer. սիրեցէիր, Amareris. սիրեցէր, Amaretur.

Plural. եթէ սիրեցէաք, Si amaremur. սիրեցէիք, Amaremini. սիրեցէին, Amarentur.

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singular. եթէ սիրեցեալիցեմ, Si amatus sim. սիրեցեալիցես, Amatus sis. սիրեցեալիցէ, Amatus sit.

Plural. եթէ սիրեցեալիցեմք, Si amati simus. սիրեցեալիցէք, Amati sitis. սիրեցեալիցեն, Amati sint.

Plusquam perfectum.

Singular. եթէ սիրեցեալիցէի, Si amatus essem. սիրեցեալիցէիր, Amatus esses. սիրեցեալիցէր, Amatus esset.

Plu-

Plural. [illegible], Si amati essemus. [illegible], Amati essetis. [illegible], Amati essent.

Futurum.

Singular. [illegible], vel [illegible], Si amatus ero. [illegible], vel [illegible], Amatus eris. [illegible], vel [illegible] Amatus erit.

Plural. [illegible], vel [illegible], Si amati erimus. [illegible], vel [illegible], Amati eritis, [illegible], vel [illegible], Amati erint.

INFINITIVI MODI TEMPUS PRAESENS.

[illegible], Amari.

Perfectum.

[illegible], Amatum esse.

Futurum.

[illegible], Amandum esse.

Participium præsens.

[illegible], Qui amatur. [illegible], Eius qui amatur.

Perfectum.

[illegible], Amatus. [illegible], Amati.

Futurum.

[illegible], Amandus. [illegible], Amandi.

Gerundia.

[illegible], Di esser amato, vel Per esser amato.

[illegible], Ad esser amato. [illegible], Essendo amato.

[illegible], In esser amato.

Ad

Ad hanc Coniugationem pertinent cuncta Verba Actiua finita in [illegible], simul cum Passiuis vt [illegible], Rogo, [illegible], rogor. [illegible], Peto, [illegible], petor. [illegible], Posco, [illegible], poscor. [illegible], Video, [illegible], videor. [illegible], Struo, [illegible], struor. [illegible], Facio, [illegible], facior. [illegible], Orno, [illegible], ornor. [illegible], Illumino, [illegible], illuminor. [illegible], Diuido, [illegible], diuidor. [illegible], Definio. [illegible], definior. [illegible], Scribo, [illegible], scribor. [illegible], Rapio, [illegible], rapior. [illegible], Moneo, [illegible], moneor. [illegible], Iuuo. [illegible], iuuor. [illegible], Intueor. [illegible], Aspicior. [illegible], Speculor. [illegible], Conspicior. [illegible], Canto, [illegible], cantor. [illegible], Seruo. [illegible], seruor. [illegible], Publico, [illegible], publicor. [illegible], Celebro. [illegible], celebror. [illegible], Iudico, [illegible], iudicor. [illegible], Prædico, [illegible], prædicor. [illegible], Glorifico, [illegible], glorificor. [illegible], Bibo, [illegible], bibor. [illegible], Operio. [illegible], operior. [illegible], Abscōdo, [illegible], abscondor, [illegible], Ligo, [illegible], ligor. [illegible], Soluo, [illegible], soluor. [illegible], Tracto, [illegible], tractor. [illegible], Attrecto, [illegible], attrector. [illegible], Attribuo, [illegible], attribuor. [illegible], Affligo, [illegible], affligor. [illegible], Euacuo, [illegible], euacuor. [illegible], Suadeo, [illegible], suadeor. [illegible], Allecto, [illegible], allector. [illegible], Decipio, [illegible], decipior. [illegible], Figo, [illegible], figor. [illegible], Cohibeo, [illegible], cohibeor, &c.

A R-

ARTICVLVS VI.

De Secunda Coniugatione Verborum Actiuorum.

Indicatiui modi tempus præsens.

Singular. [illegible], Lauo. [illegible], Lauas. [illegible], Lauat.

Plural. [illegible], Lauamus. [illegible], Lauatis. [illegible], Lauant.

Imperfectum.

Singular. [illegible], Lauabam. [illegible], Lauabas. [illegible], Lauabat.

Plural. [illegible], Lauabamus. [illegible], Lauabatis. [illegible], Lauabant.

Perfectum.

Singular. [illegible], Laui. [illegible], Lauisti. [illegible], Lauit.

Plural. [illegible], Lauimus. [illegible], Lauistis. [illegible], Lauerunt.

Paulò plus perfectum.

Singular. [illegible], Iam laui. [illegible], Iam lauisti. [illegible], Iam lauit.

Plural. [illegible], Iam lauimus. [illegible], Iam lauistis. [illegible], Iam lauerunt.

Plusquam perfectum.

Singular. [illegible], Laueram. [illegible], Laueras. [illegible], Lauerat.

Plural. [illegible], Laueramus. [illegible], Laueratis. [illegible], Lauerant.

Fu-

Futurum.

Singular. [illegible], Lauabo. [illegible], Lauabis. [illegible], Lauabit.

Plural. [illegible], Lauabimus. [illegible], Lauabitis. [illegible], Lauabunt.

IMPERATIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. [illegible], Laua. [illegible], vel [illegible], Ne laues: [illegible], Lauet. [illegible], Ne lauet.

Plur. [illegible], Lauate. [illegible], vel [illegible], Ne lauetis. [illegible], Lauent. [illegible], Ne lauent.

Futurum.

Singul. [illegible], vel [illegible], Lauabis. [illegible], Ne laues. [illegible], Lauabit. [illegible], Ne lauet.

Plural. [illegible], Lauemus. [illegible], Ne lauemus. [illegible], vel [illegible], Lauabitis. [illegible], Ne lauetis. [illegible], Lauabunt. [illegible], Ne lauent.

OPTATIVI MODI TEMPVS PRAESENS ET FVTVRVM.

Singul. [illegible], Vtinam lauem. [illegible], Laues. [illegible], Lauet.

Plural. [illegible], Vtinam lauemus. [illegible], Lauetis. [illegible], Lauent.

Imperfectum.

Singul. [illegible], Vtinam lauarem. [illegible], Lauares. [illegible], Lauaret.

Plural. [illegible], Vtinam lauaremus.

[illegible]

լուանայցէիք, Lauaretis. լուանայցէին, Lauarent.

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singul. երանի թէ լուացեալ իցեմ, Vtinam lauerim. լուացեալ իցես, Laueris. լուացեալ իցէ, Lauerit.

Plural. երանի թէ լուացեալ իցեմք, Vtinam lauerimus. լուացեալ իցէք, Laueritis. լուացեալ իցեն, Lauerint.

Plusquam perfectum.

Singul. երանի թէ լուացեալ իցէի, Vtinam lauissem. լուացեալ իցէիր, Lauisses. լուացեալ իցէր, Lauisset.

Plural. երանի թէ լուացեալ իցէաք, Vtinam lauissemus. լուացեալ իցէիք, Lauissetis. լուացեալ իցէին, Lauissent.

SVBIVNCTIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. եթէ լուանայցեմ, Si lauem. լուանայցես, Laues. լուանայցէ, Lauet.

Plural. եթէ լուանայցեմք, Si lauemus. լուանայցէք. Lauetis. լուանայցեն, Lauent.

Imperfectum.

Singular. եթէ լուանայցէի, Si lauarem. լուանայցէիր, Lauares. լուանայցէր, Lauaret.

Plural. եթէ լուանայցէաք, Si lauaremus. լուանայցէիք, Lauaretis. լուանայցէին, Lauarent.

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singul. եթէ լուացեալ իցեմ, Si lauauerim. լուացեալ իցես, Lauaueris. լուացեալ իցէ, Lauauerit.

Plural. եթէ լուացեալ իցեմք, Si lauauerimus. լուացեալ իցէք, Lauaueritis. լուացեալ իցեն Lauauerint.

Plusquam perfectum.

Singul. [illegible], Si lauissem. [illegible], Lauisses. [illegible], Lauisset.

Plural. [illegible], Si lauissemus. [illegible], Lauissetis. [illegible], Lauissent.

Futurum.

Singul. [illegible]. Si lauero. [illegible], Laueris. [illegible], Lauerit.

Plural. [illegible], Si lauerimus. [illegible], Laueritis. [illegible], lauerint.

INFINITIVI MODI TEMPVS PRAESENS

[illegible], Lauare.

Perfectum.

[illegible], Lauisse.

Futurum.

[illegible], Lauaturum esse.

Participium præsens.

[illegible], Lauans. [illegible], Lauantis.

Perfectum.

[illegible], Qui lauit. [illegible], Eius qui lauit.

Futurum.

[illegible], Lauaturus.

Gerundia.

[illegible], Lauandi. [illegible], Lauandum. [illegible], Lauando. [illegible], Nel lauare, &c.

PAS-

PASSIVUM eiusdem Coniugationis.

Indicatiui modi tempus praesens.

Singul. [illegible], Lauor. [illegible], Lauaris. [illegible], Lauetur.

Plural. [illegible], Lauamur. [illegible], Lauamini. [illegible], Lauantur.

Imperfectum.

Singul. [illegible], Lauabar. [illegible], Lauabaris. [illegible], Lauabatur.

Plural. [illegible], Lauabamur. [illegible], Lauabamini. [illegible], Lauabantur.

Perfectum.

Singular. [illegible], Lotus sum. [illegible], Lotus es. [illegible], Lotus est.

Plural. [illegible], Loti sumus. [illegible], Loti estis. [illegible], Loti sunt.

[illegible] plusquamperfectum.

Singular. [illegible], Iam lotus sum. [illegible], Iam lotus es. [illegible], Iam lotus est.

Plural. [illegible], Iam loti sumus. [illegible], Iam loti estis. [illegible], Iam loti sunt.

Plusquamperfectum.

Singul. [illegible], Lotus eram. [illegible], Lotus eras. [illegible], Lotus erat.

Plural. [illegible], Loti eramus. [illegible], Loti eratis. [illegible], Loti erant.

Futurum.

Singul. [illegible], Lauabor. [illegible], Lauaberis. [illegible], Lauabitur.

Plural. [illegible], Lauabimur. [illegible], Lauabimini. [illegible], Lauabuntur.

IMPERATIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. [illegible], Lauare. [illegible], vel [illegible], Ne lauetur. [illegible], Lauetur. [illegible], Ne lauetur.

Plural. [illegible], Lauamini. [illegible], vel [illegible], Ne lauamini. [illegible], Lauentur. [illegible], Ne lauentur.

Futurum.

Singular. [illegible], vel [illegible], Lauaberis. [illegible], Ne lauaberis.

Plural. [illegible], Lauemur. [illegible], ne lauemur. [illegible], vel [illegible], lauabimini. [illegible], ne lauabimini. [illegible], lauabuntur. [illegible], ne lauabuntur.

OPTATIVI MODI TEMPVS PRAESENS ET FVTVRVM.

Singul. [illegible], Vtinam lauer. [illegible], laueris. [illegible], lauetur.

Plural. [illegible], Vtinam lauemur. [illegible], lauemini. [illegible], lauentur.

Imperfectum.

Singul. երանի թէ լուանեցէի, vtinam lauarer. լուանեցէիր, Lauareris. լուանեցէր, Lauaretur.

Plural. երանի թէ լուանեցէաք, vtinam lauaremur. լուանեցէիք, Lauaremini. լուանեցէին, Lauarentur.

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singul. երանի թէ լուանեցեալ իցեմ, Vtinam lotus sim. լուանեցեալ իցես, lotus sis. լուանեցեալ իցէ, lotus sit.

Plural. երանի թէ լուանեցեալք իցեմք, Vtinam loti simus. լուանեցեալք իցէք, loti sitis. լուանեցեալք իցեն, loti sint.

Plusquam perfectum.

Singul. երանի թէ լուանեցեալ իցէի, Vtinam lotus essem. լուանեցեալ իցէիր, lotus esses. լուանեցեալ իցէր, lotus esset.

Plural. երանի թէ լուանեցեալք իցէաք, Vtinam loti essemus. լուանեցեալք իցէիք, loti essetis. լուանեցեալք իցէին, loti essent.

SVBIVNCTIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. եթէ լուանեցիմ, Si lauer. լուանեցիս, Laueris. լուանեցի, lauetur.

Plural. եթէ լուանեցիմք, Si lauemur. լուանեցիք, Lauemini. լուանեցին, lauentur.

Imperfectum.

Singul. եթէ լուանեցէի, Si lauarer. լուանեցէիր, Lauareris. լուանեցէր, Lauaretur.

Plu-

Plural. [illegible] [illegible], Si lauaremur. [illegible], lauaremini. [illegible], lauarentur.

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singul. [illegible] [illegible], Si lotus sim. [illegible] [illegible], Si lotus sis. [illegible], lotus sit.

Plural. [illegible] [illegible] [illegible], Si loti simus. [illegible] [illegible] [illegible], loti sitis. [illegible] [illegible], loti sint.

Plusquam perfectum.

Singul. [illegible] [illegible], Si lotus essem. [illegible] [illegible], lotus esses. [illegible], lotus esset.

Plural. [illegible] [illegible] [illegible], Si loti essemus. [illegible] [illegible] loti essetis. [illegible] [illegible], loti essent.

Futurum.

Singul. [illegible] [illegible] [illegible], vel [illegible] Si lotus ero. [illegible], vel [illegible], lotus eris. [illegible], vel [illegible], lotus erit.

Plural. [illegible] [illegible] [illegible], vel [illegible], Si loti erimus. [illegible] [illegible], vel [illegible], loti eritis. [illegible] [illegible], vel [illegible], loti erint.

INFINITIVI MODI TEMPUS PRAESENS.

[illegible], lauari.

Per-

Perfectum.

[illegible], lotum esse.

Futurum.

[illegible], lauandum esse.

Participium præsens.

[illegible], qui lauatur. [illegible], eius qui lauatur.

Perfectum.

[illegible], lotus. [illegible], loti.

Futurum.

[illegible], lauandus. [illegible], lauandi.

Gerundia.

[illegible]. di esser lauato, vel per esser lauato.
[illegible], ad esser lauato. [illegible], essendo lauato.
[illegible], in esser lauato. &c.

Ad hanc Coniugationem expectant cuncta verba actiua terminata in [illegible], simul cum passiuis, vt [illegible], aperio. [illegible], aperior. [illegible], aperui. [illegible], apertus sum. [illegible], iam aperui. [illegible], iam apertus sum. [illegible], madefacio. [illegible]. madefacior. [illegible], madefeci. [illegible], madefactus sum. [illegible], iam madefeci. [illegible], iam madefactus sum, [illegible]. tollo. [illegible], tollor. [illegible], sustuli. [illegible], sublatus sum. [illegible], iam sustuli. [illegible], iam sublatus sum. [illegible], capto. [illegible], captor. [illegible], captaui, [illegible]. captatus sum. [illegible], iam captaui. [illegible]. iam captatus sum, [illegible], molo. [illegible] molor. [illegible], molui, [illegible], molitus sum [illegible] iam molui [illegible]. iam molitus sum. [illegible], ploro. [illegible], ploror. [illegible] plo-

plorauі. [illegible], ploratus sum [illegible], iam ploraui. [illegible], iam ploratus sum. [illegible], Credo. [illegible], credor. [illegible], credidi. [illegible], creditus sum. [illegible], iam credidi. [illegible], iam creditus sum, &c.

Sed sciendum est primò, quædam verba huius Coniugationis in præterito perfecto, & in futuro discedere ab regula communi, vt [illegible], Intelligo. [illegible], intelligor. [illegible], intellexi, [illegible], intellectus sum. [illegible], intelligam. [illegible], intelligar. [illegible], Possideo. [illegible], possideor. [illegible], possedi. [illegible], possessus sum. [illegible], possidebo. [illegible], possidebor. [illegible], Promitto. [illegible], promittor. [illegible], promisi, [illegible], promissus sum. [illegible], promittam. [illegible], promittar. [illegible], Nego. [illegible], negor. [illegible], negaui. [illegible], negatus sum, [illegible] negabo. [illegible], negabor. [illegible], denego. [illegible] denegor, [illegible], denegaui. [illegible], Denegatus sum, [illegible], denegabo. [illegible], denegabor. [illegible], Suscitor. [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible]. [illegible], Furor. [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible]. [illegible], Obliuiscor, [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible]. [illegible], Concipio. [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], &c.

Sciendum est secundò, duo hæc verba [illegible], Fleo & [illegible] Do, cùm sint anomala huius Coniugationis, in multis declinant ab regula communi vt [illegible], Fleo. [illegible], fleor. [illegible], fleui. [illegible], fletus sum. [illegible], iam fleui. [illegible], iam

iam fletus sum. [illegible], flebo. [illegible], flebor. [illegible], Do. [illegible], dor. [illegible], dedi. [illegible], datus sum. [illegible], iam dedi. [illegible], iam datus sum. [illegible], dabo. [illegible], dabor. &c.

ARTICVLVS VII.

De Tertia Coniugatione Verborum Actiuorum.

Indicatiui modi tempus præsens.

Singul. [illegible], Impleo. [illegible], Imples. [illegible], Implet.
Plural. [illegible], Implemus. [illegible], Impletis. [illegible], Implent.

Imperfectum.

Singular. [illegible], Implebam. [illegible], Implebas. [illegible], Implebat.
Plural. [illegible], Implebamus. [illegible], Implebatis. [illegible], Implebant.

Perfectum.

Singular. [illegible], Impleui. [illegible], Impleuisti. [illegible], Impleuit.
Plural. [illegible], Impleuimus. [illegible], impleuistis. [illegible], impleuerunt.

Paulò plus perfectum.

Singular. [illegible], iam impleui. [illegible], iam impleuisti. [illegible], iam impleuit.
Plur. [illegible], iam impleuimus. [illegible], iam impleuistis. [illegible], iam impleuerunt.

Plusquam perfectum.

Singul. [illegible], impleueram. [illegible], impleueras.

լցեալ էր, impleuerat.

Plural. լցեալ էաք, Impleueramus. լցեալ էիք, Impleueratis. լցեալ էին, Impleuerant.

Futurum.

Singul. լցից, Implebo լցցես, Implebis. լցցէ, Implebit.

Plural. լցցուք, implebimus, լցջիք, implebitis. լցցեն, implebunt.

IMPERATIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singular. լից, imple. մի՛ լնուր, vel մի՛ լնուցուս, Ne impleas. լնուցու, impleat. մի՛ լնուցու, ne impleat.

Plural. լցէք, implete. մի՛ լնուք, vel մի՛ լնուցուք, ne impleatis. լնուցուն, impleant. մի՛ լնուցուն, ne impleant.

Futurum.

Singul. լցջիր, vel լցցես, Implebis. մի՛ լնուցուս, Ne impleas. լցցէ, Implebit. մի՛ լնուցու, ne impleat.

Plural. լցցուք, Impleamus. մի՛ լնուցուք, ne impleamus. լցջիք, vel լցցէք, Implebitis. մի՛ լնուցուք, ne impleatis. լցցեն, Implebunt. մի՛ լնուցուն, ne impleant.

OPTATIVI MODI TEMPVS PRAESENS ET FVTVRVM.

Singul. Երանի թէ լնուցում, Vtinam impleam. լնուցուս, Impleas. լնուցու, Impleat.

Plural. Երանի թէ լնուցումք, Vtinam impleamus. լնուցուք, Impleatis. լնուցուն, Impleant.

Imper-

Imperfectum.

Singular. Երանի թէ լնուցեի, Vtinam implerem. լնուցեիր, Impleres. լնուցեր, Impleret.
Plural. Երանի թէ լնուցեաք, Vtinam impleremus. լնուցեիք, Impleretis. լնուցեին, Implerent.

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singular. Երանի թէ լցեալ իցեմ, Vtinam impleuerim. լցեալ իցես, Impleueris. լցեալ իցէ, Impleuerit.
Plural. Երանի թէ լցեալք իցեմք, Vtinam impleuerimus. լցեալք իցէք, Impleueritis. լցեալք իցեն, Impleuerint.

Plusquam perfectum.

Singul. Երանի թէ լցեալ իցէի, Vtinam impleuissem. լցեալ իցէիր, Impleuisses. լցեալ իցէր, Impleuisset.
Plural. Երանի թէ լցեալք իցեաք, Vtinam impleuissemus. լցեալք իցէիք, Impleuissetis. լցեալք իցէին, Impleuissent.

SVBIVNCTIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. Եթէ լնուցում, Si impleam. լնուցուս, Impleas. լնուցու, Impleat.
Plural. Եթէ լնուցումք, Si impleamus, լնուցուք, Impleatis. լնուցուն, Impleant.

Imperfectum.

Singular. Եթէ լնուցեի, Si implerem. լնուցեիր, Impleres. լնուցեր, Impleret.
Plural. Եթէ լնուցեաք, Si impleremus. լնուցեիք, Impleretis. լնուցեին, Implerent.

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singul. [illegible] Si impleuerim. [illegible], Impleueris. [illegible], Impleuerit.
Plural. [illegible] Si impleuerimus, [illegible], Impleueritis. [illegible], Impleuerint.

Plusquam perfectum.

Singul. [illegible], Si impleuissem. [illegible], Impleuisses. [illegible], Impleuisset.
Plural. [illegible], Si impleuissemus, [illegible]. Impleuissetis. [illegible], Impleuissent.

Futurum.

Singular. [illegible], Si impleuero. [illegible]. Impleueris. [illegible], Impleuerit.
Plural. [illegible], Si impleuerimus, [illegible], Impleueritis, [illegible], Impleuerint.

Infinitiui modi tempus præsens.

[illegible], Implere.

Perfectum, &c.

[illegible], Impleuisse.

Futurum.

[illegible], Impleturum esse.

Participium præsens.

[illegible]. Implens. [illegible], Implentis.

Perfectum.

Լցեալ, Qui impleuit. լցելոյ, Eius qui impleuit.

Futurum.

Լնլոց, Impleturus.

Gerundia.

Լնլոյ, Implendi. Ի լնուլ, Implendum. Լնլով, Implendo. Ի լնուլն, nell' empire.

PASSIVVM EIVSDEM CONIVGATIONIS.

Indicatiui modi tempus præsens.

Singul. Լնանիմ, Impleor. լնանիս, Impleris. լնանի, Impletur.

Plural. Լնանիմք, Implemur. լնանիք, Implemini. լնանին, Implentur.

Imperfectum.

Singul. Լնանէի, Implebar. լնանէիր, Implebaris. լնանէր, Implebatur.

Plural. Լնանէաք, Implebamur. լնանէիք, Implebamini. լնանէին, implebantur.

Perfectum.

Singul. Լցայ, Impletus sum. լցար, Impletus es. լցաւ, impletus est.

Plural. Լնանեցաք, Impleti sumus. լցայք, Impleti estis. լցան, impleti sunt.

Paulò plus perfectum.

Singul. Լնանեցեալ էի, Iam impletus sum. լնանեցեալ էիր, Iam impletus es. լնանեցեալ էր, Iam impletus est.

Plu-

Plural. [illegible], Iam impleti sumus. [illegible], Iam impleti estis. [illegible], Iam impleti sunt.

Plusquam perfectum.

Singul. [illegible], Impletus eram. [illegible], Impletus eras. [illegible], Impletus erat.

Plural. [illegible], Impleti eramus. [illegible], Impleti eratis [illegible], Impleti erant.

Futurum.

Singul. լցայց, Implebor. լցցիս, Impleberis. լցցի, Implebitur.

Plural. [illegible], Implebimur. լցջիք, Implebimini. լցցին, Implebuntur.

Imperatiui modi tempus præsens.

Singul. լցիր, Implere. մի՛ [illegible], vel մի՛ [illegible], Ne implearis. [illegible], Impleatur. մի՛ [illegible], Ne impleatur.

Plur. լցարուք, Implemini. մի՛ [illegible], vel մի՛ [illegible], Ne impleamini. [illegible], Impleantur մի՛ [illegible], Ne impleantur

Futurum.

Singul. [illegible], vel լցցիս, Impleberis. մի՛ [illegible], Ne implearis. լցցի, Implebitur, մի՛ [illegible], Ne impleatur.

Plural. [illegible], Impleamur. մի՛ [illegible], Ne impleamur. [illegible], vel լցջիք, Implebimini. մի՛ [illegible], Ne impleamini, լցցին, Implebuntur. մի՛ [illegible], Ne impleantur.

Opta-

OPTATIVI MODI TEMPUS PRAESENS ET FUTURUM.

Singul. Երանի թէ լնանիցիմ, Vtinam implear. լնանիցիս, Impleans. լնանիցի, Impleatur.

Plural. Երանի թէ լնանիցիմք, Vtinam impleamur. լնանիցիք, Impleamini. լնանիցին, Impleantur.

Imperfectum.

Singul. Երանի թէ լնանիցէի, Vtinam implerer. լնանիցէիր, Implereris. լնանիցէր, Impleretur.

Plural. Երանի թէ լնանիցէաք, Vtinam impleremur. լնանիցէիք, Impleremini. լնանիցէին, Implerentur.

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singular. Երանի թէ լնանեցեալ լիցիմ, vtinam impletus sim. լնանեցեալ լիցիս, impletus sis. լնանեցեալ լիցի, impletus sit.

Plural. Երանի թէ լնանեցեալք եղիցիմք, vtinam impleti simus. լնանեցեալք եղիջիք, Impleti sitis. լնանեցեալք եղիցին, impleti sint.

Plusquam perfectum.

Singular. Երանի թէ լնանեցեալ լինէի, Vtinam impletus essem. լնանեցեալ լինէիր, impletus esses. լնանեցեալ լինէր, impletus esset.

Plural. Երանի թէ լնանեցեալք եղէաք, vtinam impleti essemus. լնանեցեալք եղէիք, impleti essetis. լնանեցեալք եղէին, impleti essent.

Sub-

SVBIVNCTIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singular. եթէ [illegible], Si implear [illegible], Implearis. [illegible], Impleatur.

Plural. եթէ [illegible], Si impleamur. [illegible], Implemini. [illegible], Impleantur.

Imperfectum.

Singul. եթէ [illegible], Si implerer. [illegible], Implereris, [illegible], Impleretur.

Plural. եթէ [illegible], Si impleremur. [illegible], Impleremini. [illegible], Implerentur.

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singul. եթէ [illegible], Si impletus sim. [illegible], Impletus sis. [illegible], Impletus sit.

Plural. եթէ [illegible], Si impleti simus. [illegible], Impleti sitis. [illegible], Impleti sint.

Plusquam perfectum.

Singul. եթէ [illegible], Si impletus essem. [illegible], Impletus esses. [illegible], Impletus esset.

Plural. եթէ [illegible], Si impleti essemus. [illegible], Impleti essetis. [illegible], Impleti essent.

[illegible]

Singul. եթէ [illegible], vel [illegible], Si impletus ero.

[illegible]

լնանեցեալ եղիցիս, vel լիցիս, Impletus eris. լնանեցեալ եղիցի, vel լիցի, Impletus erit.

Plural. Եթէ լնանեցեալք եղիցուք, vel լիցուք, Si Impleti erimus. լնանեցեալք եղիջիք, vel լիջիք, Impleti eritis. լնանեցեալք եղիցին, vel լիցին, Impleti erint.

INFINITIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Լնանել, Impleri.

Perfectum.

Լնանեցեալ գոլ, Impletum esse.

Futurum.

Լնանալի գոլ, Implendum esse.

Participium præsens.

Լնանող, qui Impletur. լնանողի, eius qui Impletur.

Perfectum.

Լնանեցեալ, Impletus. լնանեցելոյ, Impleti.

Futurum.

Լնանելի, Implendus. լնանելւոյ, Implendi.

Gerundia.

Լնանելոյ: di esser empito, ՚ի լնանել, ad esser empito. vel per esser empito. լնանելով, essendo empito. ՚ի լնանելն, in esser empito.

Ad hanc Coniugationem expectant omnia verba actiua finitá in ում, simul cum passiuis, vt հեղում, Fundo. հեղանիմ, Fundor. զեղում, Profundo. զեղանիմ, Profundor. Թողում, Dimitto. Թողանիմ, Dimittor. ընկենում, Iacio. ընկենանիմ, Iacior. գլլում, Voro. գլլանիմ, Voror. կալլում.

Capio. [illegible], Capior. [illegible], Lego. [illegible], Legor. [illegible], Vestio. [illegible], Vestior. [illegible], Impedio. [illegible], Impedior. [illegible], Accipio. [illegible], Accipior, &c.

Excipiuntur tamen [illegible], [illegible], & [illegible], quæ in præterito perfecto terminantur in [illegible], vt [illegible], Cepi. [illegible], Captus sum. [illegible], Legi. [illegible], Lectus sum. [illegible], Vestiui. [illegible], Vestitus sum.

Sciendum est igitur has tres Coniugationes non solùm complecti verba Actiua & Passiua, sed alia omnia genera verborum; nam cuncta verba desinentia in [illegible], siuè sint Actiua, siuè Neutra actiuæ terminationis, siuè Neutra mixtæ terminationis, siuè Impersonalia, siuè Anomala subiacent primæ Coniugationi. Et cuncta verba desinentia in [illegible], siuè ea sint Actiua, siuè Neutra actiuæ terminationis, siuè Neutra mixtæ terminationis, siuè Impersonalia, siuè Anomala subiacent secundæ Coniugationi. Similiter cuncta verba terminata in [illegible], tùm Actiua, tùm Neutra, tùm Impersonalia, tùm etiam Anomala subiacent tertiæ Coniugationi.

Deponentia verò, & Communia, quæ semper desinunt in [illegible], coniugantur vt Passiua, & licet quædam ex iis in Imperatiuo finiantur in [illegible], vt [illegible], Habito. [illegible], Habita. [illegible], Misereor. [illegible], Miserere [illegible], Meditor. [illegible], Meditare. [illegible], Placeo. [illegible], Place. Tamen non ideò excluduntur à tenore Passiuorum. At vt res meliùs capiatur, pro singulis generibus scribemus aliquod exemplum.

AR-

ARTICVLVS VIII.

De exemplo Verborum, չէզոքականաց ներգործակերպից, id est Neutrorum actiuæ terminationis pertinentium ad primam Coniugationem.

Indicatiui modi tempus præsens.

Singul. ննջեմ, Dormio. ննջես, Dormis. ննջէ, Dormit.

Plur. ննջեմք, Dormimus. ննջէք, Dormitis. ննջեն, Dormiunt.

Imperfectum.

Singul. ննջէի, Dormiebam. ննջէիր, Dormiebas. ննջէր, Dormiebat.

Plur. ննջէաք, Dormiebamus. ննջէիք, Dormiebatis. ննջէին, Dormiebant.

Perfectum.

Singul. ննջեցի, Dormiui. ննջեցեր, Dormisti. ննջեաց, Dormiuit.

Plur. ննջեցաք, Dormiuimus. ննջեցէք, Dormistis. ննջեցին, Dormierunt.

Paulòplus perfectum.

Singul. ննջեալեմ, Iam dormiui. ննջեալես, Iam dormisti. ննջեալէ, Iam dormiuit.

Plur. ննջեալեմք, Iam dormiuimus. ննջեալէք, Iam dormistis. ննջեալեն, Iam dormierunt.

Plusquam perfectum.

Singul. ննջեալէի, Dormiueram. ննջեալէիր, Dormiueras. ննջեալէր, Dormiuerat.

Plur. ննջեալէաք, Dormiueramus. ննջեալէիք, Dormi-

miueratis. ննջեալ էին, Dormierant.

Futurum.

Singul. ննջեցից, Dormiam, ննջեսցես, Dormies, ննջեսցէ, Dormiet.

Plur. ննջեսցուք, Dormiemus, ննջեսջիք, Dormietis, ննջեսցեն, Dormient.

Imperatiui modi tempus praesens.

Singul. ննջեա, Dormi. մի ննջեր, vel մի' ննջիցես, Ne dormias. ննջեսցէ, Dormiat. մի' ննջեսցէ, Ne dormiat.

Plur. ննջեցէք, Dormite. մի' ննջէք, vel մի' ննջիցէք, Ne dormiatis. ննջեսցեն, Dormiant. մի' ննջեսցեն, ne Dormiant.

Futurum.

Singul. ննջեսջիր, vel ննջեսցես, Dormies. մի' ննջիցես, Ne dormias. ննջեսցէ, Dormiet. մի' ննջիցէ, ne Dormiat.

Plur. ննջեսցուք, Dormiamus. մի' ննջիցեմք, Ne dormiamus. ննջեսջիք, vel ննջեսցէք, Dormietis. մի' ննջիցէք, Ne dormiatis. ննջեսցեն, Dormient. մի' ննջիցեն, Ne dormiant.

OPTATIVI MODI TEMPVS PRAESENS ET FVTVRVM.

Singul. Երանի թէ ննջիցեմ, Vtinam dormiam. ննջիցես, Dormias. ննջիցէ, Dormiat.

Plur. Երանի թէ ննջիցեմք, Vtinam dormiamus. ննջիցէք, Dormiatis. ննջիցեն, Dormiant.

Imper-

Imperfectum.

Singul. [illegible], Vtinam dormirem. [illegible], Dormires. [illegible], Dormiret.

Plur. [illegible], Vtinam dormiremus. [illegible], Dormiretis. [illegible], Dormirent.

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singul. [illegible], Vtinam dormierim. [illegible], Dormieris. [illegible], Dormierit.

Plur. [illegible], Vtinam dormierimus. [illegible], Dormieritis. [illegible], Dormierint.

Plusquam perfectum.

Singul. [illegible], Vtinam dormiuissem. [illegible], Dormiuisses. [illegible], Dormiuisset.

Plur. [illegible], Vtinam dormiuissemus. [illegible], Dormiuissetis. [illegible], Dormiuissent.

Subiunctiuum idem est ac Optatiuum, excepto futuro tempore.

Futurum Subiunctiui.

Singul. [illegible], Si dormiero. [illegible], Dormieris. [illegible], Dormierit.

Plur. [illegible], Si dormierimus. [illegible] Dormieritis. [illegible], Dormierint.

IN-

INFINITIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Ննջել, Dormire.

Perfectum.

Ննջեցեալ լինել, Dormiuisse.

Futurum.

Ննջելոց է, Dormiturum esse.

Participium præsens.

Ննջող, Dormiens. Ննջողի, Dormientis.

Perfectum.

Ննջեցեալ, Dormitus. Ննջեցելոյ, Dormiti.

Futurum.

Ննջելոց, Dormiturus.

Gerundia.

Ննջելոյ, Dormiendi. Ննջել, Dormiendum. Ննջելով, Dormiendo.

Ի ննջելն, Vel dormire, vel Cum dormiret.

Ad hoc exemplum reuocantur omnia verba neutra, finita in եմ, vt Նիրհեմ, Sopio. նիրհեցի, Sopiui. աղաղակեմ, Clamo. աղաղակեցի, Clamaui. աղօթեմ, Oro. աղօթեցի, Oraui. չուեմ. Migro. չուեցի, Migraui. մտանեմ, Intro. մտի, Intraui. ելանեմ, Egredior. ելի, Egressus sum. գոչեմ, Perclamo. գոչեցի, Perclamaui. ճեպեմ, Propero. ճեպեցի, Properaui. հեծեմ, Gemo. հեծեցի, Gemui. իջանեմ, Descendo. իջի, Descendi. ձգեմ, Tendo. ձգեցի, Tetendi. հառաչեմ, Suspiro. հառաչեցի, Suspiraui. խուսափեմ, Latito. խուսափեցի, Latitaui. արշաւեմ, Irrumpo. արշաւեցի, Irrupi. ճեմեմ, Deambulo. ճեմեցի, Deambulaui. տենդեմ, Febricito. տենդեցի, Febricitaui. լռեմ,

Ta-

Taceo . [illegible] , Tacui . [illegible] , Mingo . [illegible] , Minxi . [illegible] , Crepo . [illegible] , Crepui. &c .

ARTICVLVS IX.

De exemplo verborum . [illegible] , id est Neutrorum mixtæ terminationis pertinentium ad primam Coniugationem .

Indicatiui modi tempus præsens .

Singul . [illegible] Surgo . [illegible] , Surgis . [illegible] , Surgit.
Plur. [illegible] , Surgimus . [illegible] , Surgitis . [illegible] , Surgunt .

Imperfectum .

Singul. [illegible] , Surgebam . &c. vt [illegible] .

Perfectum .

Singul. [illegible] , Surrexi . [illegible] , Surrexisti . [illegible] , Surrexit .
Plur. [illegible] , Surreximus . [illegible] , Surrexistis . [illegible] , Surrexerunt .

Paulò plus perfectum .

Singul. [illegible] , Iam surrexi . &c. vt [illegible] .

Plusquam perfectum .

Singul. [illegible] , Surrexeram , &c. vt [illegible] .

Futurum .

Singul. [illegible] , Surgam . [illegible] , Surges . [illegible] , Surget .
Plur. [illegible] , Surgemus . [illegible] , Surgetis . [illegible] , Surgent .

Imperatiui modi tempus præsens.

Singul. արի, Surge. յառնիցէ, Surgat.
Plur. արիք, Surgite. յառնիցեն, Surgant.

Futurum.

Singul. յարիջիր, Surges. յարիցէ, Surget.
Plur. յարիջիք, Surgetis. յարիցեն, Surgent.

OPTATIVI MODI TEMPVS PRAESENS ET FVTVRVM.

Singul. Երանի թէ յառնիցեմ, Vtinam ſurgam, &c. vt սիրիցեմ.

Imperfectum.

Singul. Երանի թէ յառնիցէի, Vtinam ſurgerem, &c. vt սիրիցէի.

Perfectum, & paulò plus perfectum.

Singul. Երանի թէ յարեալ իցեմ, Vtinam ſurrexerim, &c. vt սիրեալ իցեմ.

Plusquam perfectum.

Singul. Երանի թէ յարեալ իցէի, Vtinam ſurrexiſſem, &c. vt սիրեալ իցէի.

Subiunctiui futurum.

Singul. Եթէ յարեալ եղէց, Si ſurrexero, &c. vt սիրեալ եղէց:

Infinitiuus.

Յառնել, Surgere: յարեալ գոլ, Surrexiſſe: յառնելոց գոլ. Surrecturum eſſe.

Participia.

Յառնող, Surgens. յարեալ, Surrectus. յառնելոց, Surrecturus.

Ge-

Gerundia.

[illegible], Surgendi. [illegible], Surgendum. [illegible], Surgendo. [illegible], Cùm surgeret.

Hæc Coniugatio paucissima sibi vindicat verba, eaque ex maiori parte sunt Anomala; vt [illegible], Pecco. [illegible], Peccaui. [illegible], Paueo. [illegible], Paui. [illegible], Delinquo. [illegible], Deliqui &c. Dixi Anomala, quia in imperatiuo, vnumquodque eorum aliter desinit. vt [illegible], Pecca. [illegible], Paue. [illegible], Delinque.

ARTICVLVS XI.

De exemplo Verborum Neutrorum actiuæ terminationis, pertinentium ad secundam Coniugationem.

Indicatiui modi tempus præsens.

Singul. [illegible], Eo. [illegible], Is. [illegible], It.
Plur. [illegible], Imus. [illegible], Itis. [illegible], Eunt.

Imperfectum.

Singul. [illegible], Ibam. [illegible], Ibas. [illegible], Ibat.
Plural. [illegible], Ibamus. [illegible], Ibatis. [illegible], Ibant.

Perfectum.

Singul. [illegible], Iui. [illegible], Iuisti. [illegible], Iuit.
Plural. [illegible], Iuimus. [illegible], Ijstis. [illegible], Ierunt.

Plusquam perfectum.

Singul. [illegible], Iam iui. [illegible], Iam iuisti. [illegible], Iam iuerat.
Plural. [illegible], Iam iuimus. [illegible], Iam

iuistis. գնացեալ էին, Iam iuerunt.

Plusquam perfectum.

Singul. գնացեալ էի, Iueram. գնացեալ էիր, Iueras. գնա-
ցեալ էր, Iuerat.

Plural. գնացեալ էաք, Iueramus. գնացեալ էիք, Iue-
ratis. գնացեալ էին, Iuerant.

Futurum.

Singul. գնացից, Ibo. գնասցես, Ibis. գնասցէ, Ibit.

Plural. գնասցուք, Ibimus. գնասջիք, Ibitis. գնասցեն,
Ibunt.

IMPERATIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. գնա, I. vel մի՛ գնայցես, Ne eas. գնայցէ, Eat.
մի՛ գնայցէ, Ne eat.

Plural. գնացէք, Ite, մի՛ գնայք, vel մի՛ գնայցէք, Ne eatis.
գնայցեն, Eant. մի՛ գնայցեն, Ne eant.

Futurum.

Singul. գնասջիր, vel գնասցես, Ibis. մի՛ գնայցես, Ne
eas. գնասցէ, Ibit. մի՛ գնայցէ, Ne eat.

Plural. գնասցուք, Eamus. մի՛ գնայցուք, Ne eamus.
գնասջիք, vel գնասցէք, Ibitis. մի՛ գնայցէք, Ne eatis. գնաս-
ցեն, Ibunt. մի՛ գնասցեն, Ne eant.

Optatiui modi tempus præsens, & futurum.

Singul. երանի թէ գնայցեմ, Vtinam eam, &c. vt լսա-
յցեմ.

Imperfectum.

Singul. երանի թէ գնայցէի, Vtinam irem, &c. vt լսա-
յցէի.

Per-

Perfectum, & paulò plus perfectum.

Singul. Երանի թէ գնացեալ եղեցիմ, Vtinam iuerim, &c. vt լուացեալ եղեցիմ,

Plusquam perfectum.

Singul. Երանի թէ գնացեալ եղեի, Vtinam iuissem, &c. vt լուացեալ եղեի.

Subiunctiuum idem est ac Optatiuum, excepto Futuro.

Futurum Subiunctiui.

Singul. Եթէ գնացեալ եղէց, Si iuero, գնացեալ եղիցես, Iueris, գնացեալ եղիցի, Iuerit.

Plural. Եթէ գնացեալք եղիցուք, Si iuerimus, գնացեալք եղիջիք, Iueritis. գնացեալք եղիցին, Iuerint.

Infinitiui modi tempus præsens.

Գնալ, Ire.

Perfectum.

Գնացեալ գոլ, Iuisse.

Futurum.

Գնալոց գոլ, Iturum esse.

Participia.

Գնացող, Iens, գնացողի, Euntis, գնացեալ, Qui ijt, գնացելոյ, Eius qui ijt. գնալոց, Iturus.

Gerundia.

Գնալոյ, Eundi, 'ի գնալ, Eundum, գնալով, Eundo. 'ի գնալն, Cùm iret, vel Nell'andare.

Ad hanc Coniugationem reuocantur cuncta verba Neutra terminata in ամ. vt մնամ, Maneo. մնացի, Mansi. գամ, Venio. եկի, Veni. կամ, Sto. կացի, Steti. կենամ, Viuo.

կեցի, Vixi. ցնծամ, Exulto. ցնծացի, Exultaui. խնդամ, Lætor, խնդացի, Lætatus sum. փութամ, Festino, փութացի, Festinaui. ջանամ, Conor, ջանացի, Conatus sum. ցանկամ, Concupisco, ցանկացի, Concupiui, ափսոսամ, Doleo. ափսոսացի, Dolui. [illegible], Murmuro. [illegible], Murmuraui. [illegible], Oscito. [illegible], Oscitaui. [illegible], Sternuo. [illegible], Sternui. հեւամ, Anhelo. հեւացի, Anhelaui. հեծկլտամ, Singultio. հեծկլտացի, Singultiui. [illegible], Flagro. [illegible], Flagraui. խաղամ, Ludo. խաղացի, Lusi. զղջամ, Pœniteo. զղջացի, Pœnitui, &c.

Excipiuntur tamen, գամ, և կեամ, quæ in Præterito perfecto, & in alijs sequuntur verba primæ Coniugationis, sed de his aliàs.

ARTICVLVS XI.

De exemplo Verborum Neutrorum mixtæ terminationis, pertinentium ad secundam Coniugationem.

Indicatiui modi tempus præsens.

Singul. զայրանամ, Indignor, զայրանաս, Indignaris, զայրանայ, Indignatur.

Plural. զայրանամք, Indignamur, զայրանայք, Indignamini, զայրանան, Indignantur.

Imperfectum.

Singul. զայրանայի, Indignabar, &c. vt [illegible].

Perfectum.

Singul. զայրացայ, Indignatus sum, զայրացար, Indignatus es, զայրացաւ, Indignatus est.

Plu-

Plural. [illegible], Indignati sumus; [illegible], Indignati estis, [illegible], Indignati sunt.

Paulò plus perfectum.

Singul. [illegible], Iam indignatus sum, &c. vt [illegible].

Plusquam perfectum.

Singul. [illegible], Indignatus eram; &c. vt [illegible].

Futurum.

Singul. [illegible], Indignabor, [illegible], Indignaberis. [illegible], Indignabitur.

Plural. [illegible], Indignabimur. [illegible], Indignabimini, [illegible], Indignabuntur.

IMPERATIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. [illegible], Indignare. [illegible], Indignetur.

Plural. [illegible], Indignamini. [illegible], Indignentur.

Futurum.

Singul. [illegible], Indignaberis. [illegible], Indignabitur.

Plural. [illegible], Indignabimini. [illegible], Indignabuntur.

OPTATIVI MODI TEMPVS PRAESENS ET FVTVRVM.

Singul. [illegible] [illegible], Vtinam indigner, &c. vt [illegible].

Imperfectum.

Singul. [illegible] [illegible], Vtinam indignarer, &c. vt [illegible].

Per-

Perfectum & paulò plusquam perfectum.

Singul. [illegible], Vtinam indignatus sim, &c. vt [illegible].

Plusquam perfectum.

Singul. [illegible], Vtinam indignatus essem, &c. vt [illegible].

Subiunctiuum idem est ac Optatiuum, [illegible] *Futura.*

Futurum subiunctiui.

Singul. [illegible], Si indignatus fuero. [illegible], Indignatus fueris. [illegible], Indignatus fuerit.

Plural. [illegible], Si indignati fuerimus. [illegible], Indignati fueritis. [illegible], Indignati fuerint.

Infinitiua.

[illegible], Indignari. [illegible], Indignatum esse. [illegible], Indignaturum esse.

Participia.

[illegible], Qui indignatur. [illegible], Eius qui indignatur. [illegible], Indignatus. [illegible], Indignati. [illegible], Indignaturus.

Gerundia.

[illegible], Indignandi. [illegible], Indignandum. [illegible], Indignando. [illegible], Cùm Indignaretur.

Ad hoc exemplum reuocantur cuncta verba neutra mixtæ terminationis, vt [illegible], Resisto. [illegible], Restiti. [illegible], Miror. [illegible], Miratus sum. [illegible], Minor. [illegible], Minatus sum. [illegible], Sæuio. [illegible], Sæuiui. [illegible], Scando. [illegible], Scandi. [illegible]

[illegible], Exaltor. [illegible], Exaltatus sum. [illegible], Refrigesco. [illegible], Refrixi. [illegible], Curro. [illegible], Cucurri. [illegible], Lætor. [illegible], Lætatus sum. [illegible], Ægroto. [illegible], Ægrotaui. [illegible], Sanor. [illegible], Sanatus sum. [illegible], Sponsus fio. [illegible], Sponsus fui. [illegible], Spõsa fio. [illegible], Sponsa fui. [illegible], Pinguesco. [illegible], Pinguis fui. [illegible], Senesco. [illegible], Senui. [illegible], Infans fio. [illegible], Infans fui, & alia complura, quia cuicumque nomini addatur particula hæc [illegible], fiet verbum neutrum, vt [illegible], Homo. [illegible], Homo fio. [illegible], Homo fui. [illegible], Deus. [illegible], Deus fio. [illegible], Deus fui, & sic de cæt.

ARTICVLVS XII.

De exemplo Verborum Neutrorum mixtæ terminationis pertinentium ad tertiam Coniugationem.

Indicatiui modi tempus præsens.

Singul. [illegible], Euigilo. [illegible], Euigilas. [illegible], Euigilat.

Plural. [illegible], Euigilamus. [illegible], Euigilatis. [illegible], Euigilant.

Imperfectum.

Singul. [illegible], Euigilabam. [illegible], Euigilabas. [illegible], Euigilabat.

Plural. [illegible], Euigilabamus. [illegible], Euigilabatis. [illegible], Euigilabant.

Perf.

Perfectum.

Singul. [illegible], Euigilaui. [illegible], Euigilasti. [illegible], Euigilauit.

Plural. [illegible], Euigilauimus. [illegible], Euigilastis. [illegible], Euigilarunt.

Paulo plusquamperfectum.

Singul. [illegible], Iam euigilaui. [illegible], Iam euigilasti, &c. [illegible],

Plusquamperfectum.

Singul. [illegible], Euigilaueram, &c. vt [illegible]

Futurum.

Singul. [illegible], Euigilabo. [illegible], Euigilabis. [illegible], Euigilabit.

Plural. [illegible], Euigilabimus. [illegible], Euigilabitis. [illegible], Euigilabunt.

IMPERATIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. [illegible], Euigila. [illegible], vel [illegible], Ne euigiles. [illegible], Euigilet, [illegible], Ne euigilet.

Plural. [illegible], Euigilate. [illegible], vel [illegible], Ne euigiletis. [illegible], Euigilent. [illegible], Ne euigilent.

Futurum.

Singul. [illegible], vel [illegible], Euigilabis. [illegible], Euigilabit.

Plural. [illegible], Euigilemus. [illegible], vel [illegible], Euigilabitis. [illegible], Euigilabunt.

OPTA-

OPTATIVI MODI TEMPUS PRAESENS ET FUTURUM.

Singul. [illegible], Vtinam euigilem, &c. vt [illegible].

Imperfectum.

Singul. [illegible], Vtinam euigilarem, &c. vt [illegible].

Perfectum & paulò plùs perfectum.

Singul. [illegible], Vtinam euigilauerim, &c. vt [illegible].

Plusquam perfectum.

Singul. [illegible], Vtinam euigilassem, &c. vt [illegible].

Subiunctiuum idem est ac Optatiuum, excepto Futuro.

Futurum Subiunctiui.

Singul. [illegible], Si euigilauero, &c. vt [illegible].

Infinitiuus.

[illegible], Euigilare. [illegible], Euigilasse. [illegible], Euigilaturum esse.

Participium.

[illegible], Euigilans. [illegible], Euigilantis. [illegible], Euigilatus. [illegible], Euigilati.

Gerundia.

[illegible], Euigilandi. [illegible], Euigilandum. [illegible], Euigilando. [illegible], Cùm euigilaret.

Ad haec exempla referuntur quaedam verba neutra finita in [illegible], quorum aliqua in praeterito perfecto fiunt

fiunt [illegible]. vt [illegible], Resilio. [illegible], Resilui. [illegible], Stupefio. [illegible], Stupefactus sum. Aliqua fiunt [illegible]. vt [illegible], Iuro. [illegible], Iuraui. [illegible], Calefio. [illegible], Calefactus sum. Aliqua vero fiunt [illegible]. vt [illegible], Hæreo. [illegible], Hæsi. [illegible], Consterno. [illegible], Consternaui. [illegible], Intueor. [illegible], Intuitus sum, &c.

ARTICVLVS XIII.

De Coniugatione Verborum. [illegible], id est Deponentium.

Indicatiui modi tempus præsens.

Singul. [illegible], Cresco. [illegible], Crescis. [illegible], Crescit.
Plural. [illegible], Crescimus. [illegible], Crescitis. [illegible], Crescunt.

Imperfectum.

Singul. [illegible], Crescebam. [illegible], Crescebas. [illegible], Crescebat.
Plural. [illegible], Crescebamus. [illegible], Crescebatis. [illegible], Crescebant.

Perfectum.

Singul. [illegible], Creui. [illegible], Creuisti. [illegible], Creuit.
Plural. [illegible], Creuimus. [illegible], Creuistis. [illegible], Creuerunt.

Paulò plusquamperfectum.

Singul. [illegible], Iam creui. [illegible], Iam creuisti. [illegible], Iam creuit.
Plural. [illegible], Iam creuimus. [illegible], Iam creuistis. [illegible], Iam creuerant.

Plusquam perfectum.

Singul. [illegible], Creueram. [illegible], Creueras. [illegible], Creuerat.

Plural. [illegible], Creueramus. [illegible], Creueratis. [illegible], Creuerant.

Dicitur etiam [illegible], & [illegible], &c.

Futurum.

Singular. [illegible], Crescam. [illegible], Cresces. [illegible], Crescet.

Plural. [illegible], Crescemus. [illegible], Crescetis. [illegible], Crescent.

IMPERATIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. [illegible], vel [illegible], Cresce. [illegible], vel [illegible], Ne crescas. [illegible], Crescat. [illegible], Ne crescat.

Plural. [illegible], vel [illegible], Crescite. [illegible], vel [illegible], Ne crescatis. [illegible], Crescant. [illegible], Ne crescant.

Futurum.

Singul. [illegible], vel [illegible], Cresces. [illegible], Crescet.

Plural. [illegible], Crescamus. [illegible], vel [illegible], Crescetis. [illegible], Crescent.

OPTATIVI MODI TEMPVS PRAESENS ET FVTVRVM.

Singul. [illegible], Vtinam crescam. [illegible], Crescas. [illegible], Crescat.

Plural. [illegible], Vtinam crescamus. [illegible], Crescatis. [illegible], Crescant.

Imperfectum.

Singul. [illegible], Vtinam crescerem. [illegible], Cresceres. [illegible], Cresceret.

Plur. [illegible], Vtinam cresceremus. [illegible], Cresceretis. [illegible], Crescerent.

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singul. [illegible], Vtinam creuerim. [illegible], Creueris. [illegible], Creuerit.

Plural. [illegible], Vtinam creuerimus. [illegible], Creueritis. [illegible], Creuerint.

Plusquam-perfectum.

Singul. [illegible], Vtinam creuissem [illegible], Creuisses. [illegible], Creuisset.

Plural. [illegible], Vtinam creuissemus. [illegible], Creuissetis. [illegible], Creuissent.

Subiunctiuum idem est ac Optatiuum, excepto Futuro.

Futurum Subiunctiui.

Singul. [illegible], Si creuero. [illegible], Creueris. [illegible], Creuerit.

Plural. [illegible], Si creuerimus. [illegible], Creueritis. [illegible], Creuerint.

Infinitiua.

[illegible], Crescere. [illegible], Creuisse. [illegible], Crescendum esse.

Participia.

[illegible], Crescens. [illegible], Crescentis. [illegible], vel [illegible], Cretus. [illegible], vel [illegible], Creti. [illegible], Crescendus.

Gerun-

Gerundia.

աճելոյ, Crescendi. 'յաճելն, Crescendum. աճելով, Crescendo. 'ի յաճելն, Cùm cresceret.

Huic Coniugationi subijciuntur omnia verba Deponentia, quorum quædam in præterito perfecto fiunt ցայ. vt յագիմ, Satior. յագեցայ, Satiatus sum. բնակիմ, Habito. բնակեցայ, Habitaui. նայիմ, Aspicio. նայեցայ, Aspexi. հայիմ, Conspicio. հայեցայ, Conspexi. ծարաւիմ, Sitio. ծարաւեցայ, Sitiui. հետևիմ, Sequor. հետևեցայ, Secutus sum. բերկրիմ Hilaresco. բերկրեցայ, Hilarus fui. [illegible], Exulto. [illegible], Exultaui. բազմիմ, Discumbo. բազմեցայ, Discubui. սովորիմ, Consuesco. սովորեցայ, Consueui. ցաւիմ, Doleo. ցաւեցայ, Dolui. զարհուրիմ, Expauesco. զարհուրեցայ, Expaui. ապշիմ, Stupesco. ապշեցայ, Stupefactus sum. աշխատիմ, Laboro. աշխատեցայ, Laboraui. պարծիմ, Glorior. պարծեցայ, Gloriatus sum. շրջիմ, Ambulo, vel Versor. շրջեցայ, Ambulaui, vel Versatus sum. [illegible], Cubo. [illegible], Cubui. ողորմիմ, Misereor. ողորմեցայ, Misertus sum, &c.

Quædam fiunt եայ. vt փախչիմ, Fugio. փախեայ, Fugi. թաքչիմ, Lateo. թաքեայ, Latui. երկնչիմ, Timeo. երկեայ, Timui. հանգչիմ, Quiesco. հանգեայ, Quieui. քաղցնիմ, Esurio. քաղցեայ, Esuriui. մատչիմ, Accedo. մատեայ, Accessi, &c.

Quædam verò fiunt այ. vt նստիմ, Sedeo. նստայ, Sedi. մեռանիմ, Morior. մեռայ, Mortuus sum. ջեռանիմ, Calefio. ջեռայ, Calefactus sum. մնամ, Commoror. մնացի, Commoratus sum. սնանիմ, Enutrior. սնայ, Enutritus sum. զգենում, Induor. զգեցայ, Indutus sum, &c.

Sed deponentia hæc ex maiori parte in Imperatiuo fiunt

եայ.

[illegible]. vt [illegible], Habita. [illegible], Aspice. [illegible]; Discumbe. [illegible], Miserere, &c.

ARTICVLVS XIV.

De Coniugatione Verborum. [illegible], id est Communium.

Indicatiui modi tempus præsens Actiuum simul & Passiuum significans.

Singul. [illegible], Confiteor. [illegible], Confiteris. [illegible], Confitetur.

Plural. [illegible], Confitemur. [illegible], Confitemini. [illegible], Confitentur.

Imperfectum Actiuum.

Singul. [illegible], Confitebar. [illegible], Confitebaris. [illegible], Confitebatur.

Plural. [illegible], Confitebamur. [illegible], Confitebamini. [illegible], Confitebantur.

Imperfectum Passiuum.

Singul. [illegible], [illegible], [illegible];

Plural. [illegible], [illegible], [illegible].

Perfectum Actiuum simul & Passiuum.

Singul. [illegible], Confessus sum. [illegible], Confessus es. [illegible], Confessus est.

Plural. [illegible], Confessi sumus. [illegible], Confessi estis. [illegible], Confessi sunt.

Paulò plus perfectum Actiuum.

Singul. [illegible], Iam confessus sum. [illegible]

[illegible], Iam confessus es. [illegible], Iam confessus est.

Plural. [illegible], Iam confessi sumus. [illegible], Iam confessi estis. [illegible], Iam confessi sunt.

Paulò plus perfectum Passiuum.

Singul. [illegible], [illegible], [illegible].

Plural. [illegible], [illegible], [illegible].

Plusquam perfectum Actiuum.

Singul. [illegible], Confessus eram. [illegible], Confessus eras. [illegible], Confessus erat.

Plural. [illegible], Confessi eramus. [illegible], Confessi eratis. [illegible], Confessi erant.

Plusquam perfectum Passiuum.

Singul. [illegible], [illegible], [illegible].

Plural. [illegible], [illegible], [illegible].

Futurum Actiuum simul & Passiuum.

Singul. [illegible], Confitebor. [illegible], Confiteberis. [illegible], Confitebitur.

Plural. [illegible], Confitebimur. [illegible], Confitebimini. [illegible], Confitebuntur.

Imperatiui modi tempus præsens Actiuum simul & Passiuum.

Singul. [illegible], vel [illegible], Confitere. [illegible], Confiteatur.

Plur.

Plural. [illegible] Confitemini. [illegible] Confiteantur.

Futurum Actiuum simul & Passiuum.

Singul. [illegible], vel [illegible], Confiteberis. [illegible], Confitebitur.

Plural. [illegible], Confitebamur [illegible], vel [illegible], Confitebimini. [illegible], Confitebuntur.

Optatiui modi tempus præsens, & futurum Actiuum simul & Passiuum.

Singul. [illegible], Vtinam confitear. [illegible], Confitearis. [illegible], Confiteatur.

Plural. [illegible], Vtinam confiteamur. [illegible], Confiteamini. [illegible], Confiteantur.

Imperfectum Actiuum.

Singul. [illegible], Vtinam confiterer. [illegible], Confitereris. [illegible], Confiteretur.

Plural. [illegible], Vtinam confiteremur. [illegible], Confiteremini. [illegible], Confiterentur.

Imperfectum Passiuum.

Singul. [illegible], [illegible], [illegible].

Plur. [illegible], [illegible], [illegible].

Perfectum & plusquam perfectum Actiuum.

Singul. [illegible], Vtinam [illegible]

sim.

sim. խոստովանեալ լիցես, Confessus sis. խոստովանեալ լիցի, Confessus sit.

Plural. Երանի թէ խոստովանեալք լիցուք, Vtinam confessi simus. խոստովանեալք լիջիք, Confessi sitis. խոստովանեալք լիցին, Confessi sint.

Perfectum & paulò plus perfectum Passiuum.

Singul. Երանի թէ խոստովանեցեալ լիցիմ, խոստովանեցեալ լիցես, խոստովանեցեալ լիցի.

Plural. Երանի թէ խոստովանեցեալք լիցուք, խոստովանեցեալք լիջիք, խոստովանեցեալք լիցին.

Plusquam perfectum Actiuum.

Singul. Երանի թէ խոստովանեալ լիցէի, Vtinam confessus essem. խոստովանեալ լիցէիր, Confessus esses. խոստովանեալ լիցէր, Confessus esset.

Plural. Երանի թէ խոստովանեալք լիցէաք, Vtinam confessi essemus. խոստովանեալք լիցէիք, Confessi essetis. խոստովանեալք լիցէին, Confessi essent.

Plusquam perfectum Passiuum.

Singul. Երանի թէ խոստովանեցեալ լիցէի; խոստովանեցեալ լիցէիր, խոստովանեցեալ լիցէր.

Plural. Երանի թէ խոստովանեցեալք լիցէաք, խոստովանեցեալք լիցէիք, խոստովանեցեալք լիցէին.

Futurum Subiunctiui Actiuum.

Singul. եթէ խոստովանեալ եղեց, Si confessus fuero, &c.

Plural. եթէ խոստովանեալք եղիցուք, Si confessi fuerimus, &c.

Futurum Subiunctiui Passiuum.

Singul. եթէ խոստովանեցեալ եղեց, &c.

Plural. եթէ խոստովանեցեալք եղիցուք, &c.

Q   In.

Infinitivi modi tempus præsens Activum & Passivum.

խոստովանիլ, Confiteri.

Perfectum Activum.

խոստովանեալ գոլ, Confessum esse.

Perfectum Passivum.

խոստովանեցեալ գոլ.

Futurum Activum.

խոստովանելոց գոլ, Confitendum esse.

Futurum Passivum.

խոստովանելի գոլ.

Participium præsens Activum.

խոստովանօղ, Confitens. խոստովանողի, Confitentis.

Participium præsens Passivum.

խոստովանեցօղ, խոստովանեցողի.

Perfectum Activum.

խոստովանեալ, Qui confessus fuit.

Perfectum Passivum.

խոստովանեցեալ.

Futurum Activum.

խոստովանելոց, Confitendus.

Futurum Passivum.

խոստովանելի.

Gerundia.

խոստովանելոյ, Confitendi. խոստովանել, Confitendũ. խոստովանելով, Confitendo. ի խոստովանելն, Cum confiteretur.

Ad hanc Coniugationem pertinent omnia verba Communia, quorum quædam in præterito perfecto desinunt in

գայ.

[illegible]. vt [illegible], Cogito. [illegible], Cogitaui. [illegible], Placeo. [illegible], Placui. [illegible], Consentio [illegible], Consensi. [illegible], Rideo. [illegible], Risi. [illegible], Zelo. [illegible], Zelaui. [illegible], Amplector. [illegible], Amplexus sum. [illegible], Loquor. [illegible], Locutus sum. [illegible], Volo. [illegible], Volui, &c.

Quædam verò in [illegible] vt [illegible], Nascor. [illegible], Natus sum. [illegible], Induor. [illegible], Indutus sum. [illegible], Porto. [illegible], Portaui. [illegible], Disco. [illegible], Didici. [illegible], Incipio. [illegible], Incepi. [illegible], Nosco. [illegible], Noui, &c.

Sed sciendum est quorundam ex his [illegible] secunda, & tertia persona Futuri Indicatiui, & [illegible] tres personæ Optatiui & Subiunctiui Actiua. & Passiua terminatione discerni. Vt [illegible], Portabis. [illegible], Portabit. [illegible], Portaberis. [illegible], Portabitur, [illegible], Portem. [illegible], Portes. [illegible], Portet. [illegible], Porter. [illegible], Porteris. [illegible], Portetur. [illegible], Paries. [illegible], Pariet. [illegible], Nasceris. [illegible], Nascetur. [illegible], Pariam. [illegible], Parias. [illegible], Pariat. [illegible], Nascar. [illegible], Nascaris. [illegible], Nascatur. [illegible], Incipies. [illegible], Incipiet. [illegible], Incipieris. [illegible], Incipietur. [illegible], Incipiam. [illegible], Incipias. [illegible], Incipiat. [illegible], Incipiar. [illegible], Incipiaris. [illegible], Incipiatur. [illegible], Noscet. [illegible], Noscet. [illegible], Nosceris. [illegible], Noscetur. [illegible], Noscam. [illegible], Noscas. [illegible], Noscat. [illegible], Noscar. [illegible], Noscaris. [illegible], Noscatur, &c.

ARTICVLVS XV.

De Coniugatione Verborum, [illegible], id est Impersonalium.

Verba Impersonalia pertinent vel ad primam vel ad secundam Coniugationem.

Exemplum eorum, quæ pertinent ad primam.

INDICATIVVS MODVS.

Præsens. [illegible], Pluit.
Imperfectum. [illegible], Pluebat.
Perfectum. [illegible], Pluit.
Paulò plusperfectum. [illegible], Iam pluit.
Plusquamperfectum. [illegible], Pluerat.
Futurum. [illegible], pluet.

Imperatiuus modus.

Præsens. [illegible], Pluat.
Futurum. [illegible], Pluet.

Optatiuus modus.

Præsens & Futurum. [illegible], Vtinam pluat.
Imperfectum. [illegible], Vtinam plueret.
Perfectum & paulò plus perfectum. [illegible], Vtinam pluerit.
Plusquam perfectum. [illegible], Vtinam pluisset.
Futurum Subiunctiui. [illegible], Si pluerit.

In-

Infinitiuus modus.

Præsens. անձրևել, Pluere.

Perfectum. անձրևեալ լինել, Pluisse.

Futurum. անձրևելոց լինել, Pluiturum esse.

Participia.

Præsens. անձրևօղ, Pluens.

Perfectum. անձրևեալ, Qui pluit.

Futurum. անձրևելոց. Pliuturum.

Gerundia.

անձրևելոյ, Pluendi. յանձրևել, Pluendum. անձրևելով, Pluendo, յանձրևելն, Cùm plueret.

Ad hoc exemplum reuocantur. Primò, ձիւնէ, Ningit. ձիւնէր. Ningebat. ձիւնեաց, Nixit. ամպէ, Nubilat. ամպէր, Nubilabat. ամպեաց, Nubilauit. փայլատակէ, Coruscat. փայլատակէր, Coruscabat. փայլատակեաց, Coruscauit. մրրկէ, Fit turbo. մրրկէր, Fiebat turbo. մրրկեաց, Factus est turbo. կարկտէ, Grandinat. կարկտէր, Grandinabat. կարկտեաց; Grandinauit. Ցօղէ, Rorat. ցօղէր, Rorabat. ցօղեաց, Rorauit. ծագէ, Oritur. ծագէր, Oriebatur. ծագեաց, Ortus est. ալեկոծէ, Fluctuat. ալեկոծէր, Fluctuabat. ալեկոծեցաւ, Fluctuauit.

Secundò, պիտոյ է, Opus est, պիտոյ էր, Opus erat. պիտոյ եղև, Opus fuit. փոյթ է, Interest. փոյթ էր, Intererat. փոյթ եղև, Interfuit. հարկ է. Necesse est. հարկ էր, Necesse erat. հարկ եղև, Necesse fuit. Ըմբռնէ, Conuenit. ըմբռնէր, Conueniebat. ըմբռնեցաւ, Conuenit. Պարտ է, Oportet. պարտ էր, Oportebat. պարտ եղև, Oportuit. Պատկանէ, Attinet. պատկանէր, Attinebat. պատկանեցաւ, Attinuit. Ժամէ, Congruit. ժամէր, Congruebat. ժամեղև, Congruit.

վայելէ,

վայել է, Decet. վայելէր, Decebat. վայելեաց, Decuit, &c.

Exemplum eorum quæ pertinent ad secundam.

INDICATIVVS MODVS.

Præsens. Որոտայ, Tonat.
Imperfectum. Որոտայր, Tonabat.
Perfectum. Որոտաց, Tonuit.
Paulò plus perfectum. Որոտացեալ է, Iam tonuit.
Plusquam perfectum. Որոտացեալ էր, Tonuerat.
Futurum. Որոտասցէ, Tonabit.

Imperatiuus modus.

Præsens. Որոտասցէ, Tonet.
Futurum. Որոտասցէ, Tonabit.

Optatiuus modus.

Præsens & Futurum. Երանի թէ որոտասցէ, Vtinam Tonet.
Imperfectum. Երանի թէ որոտասցէր, Vtinam tonaret.
Perfectum & paulò plus perfectum. Երանի թէ որոտա-ցեալ իցէ, Vtinam tonuerit.
Plusquam perfectum. Երանի թէ որոտացեալ լինէր, Vtinam tonuisset.
Futurum Subiunctiui. Եթէ որոտացեալ լինիցի, Si tonuerit.

Infinitiuus modus.

Præsens. Որոտալ, Tonare.
Perfectum. Որոտացեալ լինել, Tonuisse.
Futurum. Որոտելոց է, Tonitūrum esse.

Par-

Participia.

Præsens. [illegible], Tonans.
Perfectum. [illegible], Qui tonuit.
Futurum. [illegible], Tonitrurum.

Gerundia.

[illegible], Tonandi. [illegible], Tonandum. [illegible], Tonando, [illegible], Cùm tonaret.

Ad hoc exemplum reuocantur, [illegible], Fit imber. [illegible], Fiebat imber. [illegible], Fuit imber. [illegible], Lucescit. [illegible], Lucescebat. [illegible], Illuxit. [illegible], Obscurum fit. [illegible], Obscurum fiebat. [illegible], Obscurum fuit. [illegible], Mane fit. [illegible], Mane fiebat. [illegible], Mane fuit. [illegible], Aduesperascit. [illegible], Aduesperascebat. [illegible], Aduesperauit. [illegible], Nox fit. [illegible], Nox fiebat. [illegible], Nox fuit. [illegible], Tenebræ fiunt. [illegible], Tenebræ fiebant. [illegible], Tenebræ factæ sunt, &c.

Sed sciendum est primò, Verba Impersonalia apud Armenos tàm primæ quàm secundæ Coniugationis ex maiori parte posse congruenter vsurpari in prima & in secunda persona. Dico ex maiori parte, solummodo excipiuntur ea, quæ ex verbo substantiuo [illegible] formantur.

Sciendum est secundò, plura ex verbis Passiuis & Deponentibus propter eorum frequentem vsum in tertia persona vocari Impersonalia per accidens, qualia sunt. [illegible], Existimatur. [illegible], Existimabatur. [illegible], Existimatum

tum est. ասի, Dicitur. ասէր, Dicebatur. ասացաւ, Dictum est. կարծի, Putatur. կարծէր, Putabatur. կարծեցաւ, Putatum est. Տեսանի, Videtur. տեսանէր, Videbatur. տեսաւ, Visum est. տրի, Datur. տրէր, Dabatur. տրեցաւ, Datum est. Երևի, Apparet. երևէր, Apparebat. երևեցաւ, Apparuit. վարի, Vsurpatur. վարէր, Vsurpabatur. վարեցաւ, Vsurpatum est, & alia compluria.

ARTICVLVS XVI.

De Coniugatione Verbi անպահարգի, id est Anomali, Ուտեմ, Manduco.

INDICATIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. Ուտեմ, Manduco. ուտես, Manducas. ուտէ, Manducat.

Plur. Ուտեմք, Manducamus. ուտէք, Manducatis. ուտեն, Manducant.

Imperfectum.

Singul. Ուտէի, Manducabam, &c. vt սիրէի.

Perfectum.

Singul. Կերայ, vel կերեայ, Manducaui. կերեր, vel կերեար, Manducasti. եկեր, vel կերաւ, Manducauit.

Plur. Կերաք, Manducauimus. կերէք, vel կերայք, Manducastis. կերին, vel կերան, Manducarunt.

Paulò plus perfectum.

Singul. Կերեալ եմ, Iam manducaui, &c. vt սիրեալ եմ.

Plusquamperfectum.

Singul. Կերեալ էի, Manducaueram, &c. vt սիրեալ էի.

Fu-

Futurum.

Singul. կերայց, Manducabo. կերիցես, Manducabis. կերիցէ, Manducabit.

Plur. կերիցուք, Manducabimus. կերիցէք, Manducabitis. կերիցեն, Manducabunt.

Imperatiui modi tempus præsens.

Singul. Կեր, Manduca. մի՛ ուտեր, vel մի՛ ուտիցես, Ne manduces. ուտիցէ, Manducet. մի՛ ուտիցէ, Ne manducet.

Plur. կերէք, Manducate. մի՛ ուտէք, vel մի՛ ուտիցէք, Ne manducetis. ուտիցեն, Manducent. մի՛ ուտիցեն, Ne manducent.

Futurum.

Singul. կերիջիր, vel կերիցես, Manducabis. մի՛ ուտիցես, Ne manduces. կերիցէ, Manducabit. մի՛ ուտիցէ, Ne manducet.

Plur. կերիցուք, Manducamus. մի՛ ուտիցեմք, Ne manducemus. կերիջիք, vel կերիցէք, Manducabitis. մի՛ ուտիցէք, Ne manducetis. կերիցեն, Manducabunt. մի՛ ուտիցեն, Ne manducent.

OPTATIVI MODI TEMPVS PRAESENS ET FVTVRVM.

Singul. երանի թէ ուտիցեմ, Vtinam manducem, &c. vt սիրիցեմ.

Imperfectum.

Singul. երանի թէ ուտիցէի, Vtinam manducarem, &c. vt սիրիցէի.

R Per-

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singul. [illegible], Vtinam manducauerim, &c. vt [illegible].

Plusquam perfectum.

Singul. [illegible]. Vtinam manducauissem, &c. vt [illegible].

Futurum Subiunctiui.

Singul. [illegible], Si manducauero, &c. vt [illegible].

Infinitiua.

Praesens. [illegible], Manducare.
Perfectum. [illegible], Manducauisse.
Futurum. [illegible], Manducaturum esse.

Participia.

Praesens. [illegible], vel [illegible]. Manducans.
Perfectum. [illegible], Qui manducauit.
Futurum. [illegible], Manducaturus, a. m.

Gerundia.

[illegible], Manducandi. [illegible], Manducandum. [illegible], Manducando. [illegible], Cùm manducaret.

Passiuum eiusdem verbi.

INDICATIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. [illegible], Manducor, &c. vt [illegible].

Imperfectum.

Singul. [illegible], Manducabar, &c. vt [illegible].

Perfectum.

Singul. [illegible], Manducatus sum. [illegible], Manducatus

catus es. ուտեցաւ, Manducatus est.

Plural. ուտեցաք, Manducati sumus. ուտեցայք, Manducati estis. ուտեցան, Manducati sunt.

Paulò plus perfectum.

Singul. ուտեցեալ եմ, Iam manducatus sum, &c. vt սիրեցեալ եմ.

Plusquam perfectum.

Singul. ուտեցեալ էի, Manducatus eram, &c. vt սիրե-ցեալ էի.

Futurum.

Singul. ուտեցայց, Manducabor. կերիցես, Manducaberis. կերիցի, Manducabitur.

Plur. ուտեցուք, Manducabimur. կերիջիք, Manducabimini. կերիցեն, Manducabuntur.

Imperatiui modi tempus præsens.

Singul. Ուտեր, Manducare. մի՛ ուտեր, vel մի՛ ուտիցես, Ne manduceris. ուտեսցի, Manducetur. մի՛ ուտեսցի, Ne manducetur.

Plur. Ուտեցարուք, Manducemini. մի՛ ուտէք, vel մի՛ ուտիցէք, Ne manducemini. ուտեսցին, Manducentur. մի՛ ուտեսցին, Ne manducentur.

Futurum.

Singul. Ուտեսցիս, vel կերիցես, Manducaberis. կերիցի, Manducabitur.

Plur. Ուտեսցուք, Manducemur. ուտեսջիք, vel կերիջիք, Manducabimini. կերիցեն, Manducabuntur.

OPTATIVI MODI TEMPVS PRAESENS ET FVTVRVM.

Singul. երանի թէ ուտեցիմ, Vtinam manducer, &c. vt սիրեցիմ.

Imperfectum.

Singul. երանի թէ ուտեցէի, Vtinam manducarer, &c. vt սիրեցէի.

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singul. երանի թէ ուտեցեալ լիցեմ, Vtinam manducatus sim, &c. vt սիրեցեալ լիցիմ.

Plusquam perfectum.

Singul. երանի թէ ուտեցեալ լիցէի, Vitnam manducatus essem, &c. vt սիրեցեալ լիցէի.

Futurum Subiunctiui.

Singul. եթէ ուտեցեալ լիցիմ, Si manducatus fuero, &c. vt սիրեցեալ լիցիմ.

Infinitiua.

Præsens. Ուտիլ, Manducari.

Perfectum. Ուտեցեալ գոլ, Manducatum esse.

Futurum. Ուտելի գոլ, Manducandum esse.

Participia.

Præsens. Ուտեցօղ, Qui manducatur.

Perfectum. Ուտեցեալ, Manducatus, a, m.

Futurum. Ուտելի, Manducandus, a, m.

Gerundia.

Ուտելոյ, Di esser mangiato, ò Per esser mangiato. ՚յուտել, Ad esser mangiato. ուտելով, Essendo mangiato. ՚ի յուտելն, Nell'esser mangiato, &c.

ARTICVLVS XVII.

De Coniugatione Verbi Anomali. առնեմ, Facio.

INDICATIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. առնեմ, Facio. առնես, Facis. առնէ, Facit.
Plur. առնեմք, Facimus. առնէք, Facitis. առնեն, Faciunt.

Imperfectum.

Singul. առնէի, Faciebam, &c. vt սիրէի.

Perfectum.

Singul. արարի, Feci. արարեր, Fecisti. արար, Fecit.
Plur. արարաք, Fecimus. արարէք, Fecistis. արարին, Fecerunt.

Paulò plus perfectum.

Singul. արարեալեմ, Iam feci, &c. vt սիրեալեմ.

Plusquam perfectum.

Singul. արարեալէի, Feceram, &c. vt սիրեալէի.

Futurum.

Singul. արարից, Faciam. արասցես, Facies. արասցէ, Faciet.
Plur. արասցուք, Faciemus. արասցէք, Facietis. արասցեն, Facient.

Imperatiui modi tempus præsens.

Singul. արա՛, Fac. մի՛ առներ, vel մի՛ առնիցես, Ne facias. առնիցէ, Faciat. մի՛ առնիցէ, Ne faciat.
Plur. արարէք, Facite. մի՛ առնէք, Ne faciatis. առնիցեն, Faciant. մի՛ առնիցեն, Ne faciant.

Fu-

Futurum.

Singul. առնիցես, Vel արասցես, Facies. արասցէ, Faciet.
Plur. առնիցուք, Faciamus. արասջիք, vel արասցէք, Facietis. արասցեն, Facient.

OPTATIVI MODI TEMPVS PRAESENS ET FVTVRVM.

Singul. Երանի թէ առնիցեմ, Vtinam faciam, &c. vt սիրեցեմ.

Imperfectum.

Singul. Երանի թէ առնիցէի, Vtinam facerem, &c. vt սիրեցէի.

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singul. Երանի թէ արարեալ իցեմ, Vtinam fecerim, &c. vt սիրեալ իցեմ.

Plusquam perfectum.

Singul. Երանի թէ արարեալ իցէի, Vtinam fecissem, &c. vt սիրեալ իցէի.

Futurum Subiunctiui:

Singul. եթէ արարեալ եղեց, Si fecero, &c. vt սիրեալ եղեց.

Infinitiua.

Præsens. առնել, Facere.
Perfectum. արարեալ գոլ, Fecisse.
Futurum. առնելոց գոլ, Facturum esse.

Participia.

Præsens. առնող, vel արարող, Faciens.
Perfectum. արարեալ, Qui fecit.
Futurum. առնելոց, Facturus, a, m.

Gerundia.

առնելոյ, Faciendi. ի առնել, Faciendum. առնելով,

Facien-

Faciendo. 'առնելն, Cùm faceret.

Passiuum eiusdem Verbi.

INDICATIVI MODI TEMPUS PRAESENS.

Singul. առնիմ, Facior, &c. vt սիրիմ.

Imperfectum.

Singul. առնէի, Faciebar, &c. vt սիրէի.

Perfectum.

Singul. արարայ, Factus sum, &c. vt սիրեցայ.

Paulò plus perfectum.

Singul. արարեցեալեմ, Iam factus sum, &c. vt սիրե-ցեալեմ.

Plusquam perfectum.

Singul. արարեցեալէի, Factus eram, &c. vt սիրեցեալէի.

Futurum.

Singul. արարայց, Faciar. արասցիս, Facieris. արասցի, Facietur.

Plural. առնիցուք, Faciemur. արասջիք, Faciemini. արասցին, Facientur.

IMPERATIVI MODI TEMPUS PRAESENS.

Singul. առնիր, Facere. մի՛ առնիր, Ne faciaris. առնի-ցի, Faciatur.

Plur. առնիցարուք, Faciamini. մի՛ առնիք, Ne facia-mini. առնիցին, Faciantur.

Futurum.

Singul. առնիջիր, Facieris. արասցի, Facietur.

Plural. առնիցուք, Faciamur. առնիջիք, Faciemini. արաս-ցին, Facientur.

OPTA-

OPTATIVI MODI TEMPVS PRAESENS ET FVTVRVM.

Singul. Երանի թէ առնիցիմ, Vtinam facior, &c. vt առ-րեցիմ.

Imperfectum.

Singul. Երանի թէ առնիցէի, Vtinam facerer, &c. vt ափրեցէի.

Perfectum paulò plus perfectum.

Singul. Երանի թէ արարեցեալ իցիմ, Vtinam factus sim, &c.

Plusquam perfectum.

Singul. Երանի թէ արարեցեալ իցէի, Vtinam factus essem, &c.

Futurum Subiunctiui.

Singul. եթէ արարեցեալ լիցիմ, Si factus fuero, &c.

Infinitiuus.

Præsens. առնել, Faci.

Perfectum. արարեցեալ գոլ, Factum esse.

Futurum. առնելի գոլ, Faciendum esse.

Participia.

Præsens. առնեցող, Qui facitur.

Perfectum. արարեցեալ, Factus.

Futurum. առնելի, Faciendus.

Gerundia.

առնելոյ, Di esser fatto. 'ի առնել, Ad esser fatto. առնելով, Essendo fatto. 'յառնելն, Nell'esser fatto.

AR-

ARTICVLVS XVIII.

De Coniugatione Verbi Պակասաւորի, id est Deffectiui, լուայ, Audiui, cum Verbo regulari լսեմ, Audio.

INDICATIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. լսեմ, Audio. լսես, Audis. լսէ, Audit.
Plural. լսեմք, Audimus. լսէք, Auditis. լսեն, Audiunt.

Imperfectum.

Singul. լսէի, Audiebam, &c. vt սիրէի.

Perfectum.

Singul. լսեցի, vel լուայ, Audiui. լսեցեր, vel լուար, Audiuisti. լսեաց, vel լուաւ, Audiuit.
Plural. լսեցաք, vel լուաք, Audiuimus. լսեցէք, vel լուայք, Audiuistis. լսեցին, vel լուան, Audierunt.

Paulò plus perfectum.

Singul. լսեալեմ, vel լուեալեմ, Iam audiui, &c. vt սիրեալեմ.

Plusquam perfectum.

Singul. լսեալէի, vel լուեալէի, Audieram, &c. vt սիրեալէի.

Futurum.

Singul. լսեցից, vel լուայց, Audiam. լսեսցես, Audies. լսեսցէ, Audiet.
Plural. լսեսցուք, vel լուիցուք, Audiemus. լսեսջիք, Audietis. լսեսցեն, Audient.

IMPERATIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. լսեա, vel լուր, Audi. մի՛ լսեր, Ne audias.

լսեսցէ, Vel լուիցէ, Audiat.

Plural. Լսեցէք, vel լուարուք, Audite. Մի լսէք, Ne audiatis. լսեսցեն, vel լուիցեն, Audiant.

Futurum.

Singul. Լսեսցես, vel լուիցես, Audies, լսեսցէ, Audiet.

Plural. Լսեսցուք, vel լուիցուք, Audiamus. լսեսցիք, vel լուիցիք, Audietis, լսեսցեն, Audient.

OPTATIVI MODI TEMPVS PRAESENS ET FVTVRVM.

Singul. Երանի թէ լսիցեմ, vel լուիցեմ, Vtinam audiam, &c.

Imperfectum.

Singul. Երանի թէ լսիցէի, vel լուիցէի, Vtinam audirem, &c.

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singul. Երանի թէ լսեալ լիցիմ, vel լուեալ լիցիմ, Vtinam audierim, &c.

Plusquam perfectum.

Singul. Երանի թէ լսեալ լիցէի, vel լուեալ լիցէի, Vtinam audiuissem, &c.

Futurum Subiunctiui.

Singul. Եթէ լսեալ լեղեց, vel լուեալ լեղեց, Si audiuero, &c.

Infinitiua.

Præsens. Լսել, Audire.

Perfectum. Լսեալ գոլ vel լուեալ գոլ, Audiuisse.

Futurum. Լսելոց գոլ, Auditurum esse.

Participia.

Præsens. Լսող, Audiens.

Perfectum. Լսեալ, vel լուեալ, Qui audiuit.

Futurum. Լսելոց, Auditurus. a. m.

Gerun-

Gerundia.

լսելոյ, Audiendi. լսելի, Audiendum. լսելով, Audiendo. ի լսելն, Cùm audiret.

Passiuum eiusdem Verbi.

INDICATIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. լսիմ, Audior, &c. vt սիրիմ.

Imperfectum.

Singul. լսէի, Audiebar, &c. vt սիրէի.

Perfectum.

Singul. լսեցայ, Auditus sum. լսեցար, Auditus es. լսեցաւ, Auditus est.

Plural. լսեցաք, Auditi sumus. լսեցայք, Auditi estis. լսեցան, Auditi sunt.

Paulò plus perfectum.

Singul. լսեցեալեմ, Iam auditus sum, &c. vt սիրեցեալեմ.

Plusquam perfectum.

Singul. լսեցեալէի, Auditus eram, &c. vt սիրեցեալէի.

Futurum.

Singul. լսեցայց, Audiar. լսեսցիս, Audieris. լսեսցի, Audietur.

Plural. լսեցուք, Audiemur. լսեսջիք, Audiemini. լսեսցին, Audientur.

IMPERATIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. լսիր, Audire. մի՛ լսիր, vel մի՛ լսիցես, vel մի՛ լուիցես, Ne audiaris. լսեսցի, vel լուիցի, Audiatur, մի՛ լսեսցի, vel մի՛ լուիցի, Ne Audiatur.

 Plural.

Plural. լսեցարուք, Audiamini. մի՛ լսիք, vel մի՛ լսիջիք, vel մի՛ լուիջիք, Ne audiamini. լսիցին, vel լուիցին, Audiantur. մի՛ լսիցին, vel մի՛ լուիցին, Ne audiantur.

Futurum.

Singul. լսիջիր, vel լսեսջիս, Audieris. լսեսցի, Audietur.
Plural. լսիցուք, Audiamur. լսիջիք, vel լսեսջիք, Audiemini. լսեսցին, Audientur.

OPTATIVI MODI TEMPVS PRAESENS ET FVTVRVM.

Singul. երանի թէ լսիցիմ, vel լուիցիմ, Vtinam audiar, &c.

Imperfectum.

Singul. երանի թէ լսիցէի, vel լուիցէի, Vtinã audirer, &c.

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singul. երանի թէ լսեցեալ լիցիմ, vel լուիցեալ լիցիմ, Vtinam auditus sim, &c.

Plusquam perfectum.

Singul. երանի թէ լսեցեալ լիցէի, vel լուիցեալ լիցէի, Vtinam auditus essem, &c.

Futurum Subiunctiui.

Singul. եթէ լսեցեալ լիցիմ, Si auditus fuero, &c. vt սիրեցեալ լիցիմ.

Infinitiua.

Præsens. լսիլ, Audiri.
Perfectum. լսեցեալ գոլ, Auditum esse.
Futurum. լսելի գոլ, Audiendum esse.

Participia.

Præsens. լսեցող, Qui auditur.
Perfectum. լսեցեալ, Auditus, a, m.

Fu-

Futurum. լսելի, Audiendus, a, m.

Gerundia.

Լսելոյ, Di esser vdito. ի լսել, Ad esser vdito. լսելով, Essendo vdito. ի լսելն, Nell'esser vdito, &c.

ARTICVLVS XIX.

De Coniugatione Verbi Deffectiui. մեղայ, Peccaui, cum Verbo regulari մեղանչեմ, Pecco.

INDICATIVI MODI TEMPVS PRAESENS:

Singul. մեղանչեմ, Pecco. մեղանչես, Peccas. մեղանչէ, Peccat.

Plural. մեղանչեմք, Peccamus. մեղանչէք, Peccatis. մեղանչեն, Peccant.

Imperfectum.

Singul. մեղանչէի, Peccabam, &c. vt սիրէի.

Perfectum.

Singul. մեղանչեցի, vel մեղայ, Peccaui. մեղանչեցեր, vel մեղար, Peccasti. մեղանչեաց, vel մեղաւ, Peccauit.

Plural. մեղանչեցաք, vel մեղաք, Peccauimus. մեղանչեցիք, vel մեղայք, Peccastis. մեղանչեցին, vel մեղան, Peccauerunt.

Paulò plus perfectum.

Singul. մեղանչեալեմ, vel մեղուցեալեմ, Iam peccaui. մեղանչեալես, vel մեղուցեալես, Iam peccasti. մեղանչեալէ, vel մեղուցեալէ, Iam peccauit.

Plural. մեղանչեալեմք, vel մեղուցեալեմք, Iam peccauimus. մեղանչեալէք, vel մեղուցեալէք, Iam peccastis. մեղան-

ղան

ղանչեալ են, vel մեղուցեալ են, Iam peccarunt.

Plusquam perfectum.

Singul. մեղանչեալ էի, vel մեղուցեալ էի, Peccaueram. մեղանչեալ էիր, vel մեղուցեալ էիր, Peccaueras. մեղանչեալ էր, vel մեղուցեալ էր, Peccauerat.

Plural. մեղանչեալ էաք, vel մեղուցեալ էաք, Peccaueramus. մեղանչեալ էիք, vel մեղուցեալ էիք, Peccaueratis. մե-ղանչեալ էին vel մեղուցեալ էին, Peccauerant.

Futurum.

Singul. մեղանչեցից, vel մեղայց, Peccabo. մեղանչեսցես, Peccabis. մեղանչեսցէ, Peccabit.

Plural. մեղանչեսցուք, vel մեղիցուք, Peccabimus. մեղան-չեսջիք, Peccabitis. մեղանչեսցեն, Peccabunt.

IMPERATIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. մեղանչեա՛, Pecca. մի՛ մեղանչեր, Ne pecces. մե-ղանչեսցէ, Peccet. մի՛ մեղանչեսցէ, vel մի՛ մեղիցէ, Ne peccet.

Plural. մեղանչեցէք, Peccate. մի՛ մեղանչէք, Ne peccatis. մեղանչեսցեն, Peccent. մի՛ մեղանչեսցեն, vel մի՛ մեղիցեն, Ne peccent.

Futurum.

Singul. մեղանչիցես, vel մեղիցես, Peccabis. մեղանչեսցէ, Peccabit.

Plural. մեղանչիցուք, vel մեղիցուք, Peccemus. մեղանչի-ցէք, vel մեղիցէք, Peccabitis. մեղանչեսցեն, Peccabunt.

OPTATIVI MODI TEMPVS PRAESENS ET FVTVRVM.

Singul. երանի թէ մեղանչիցիմ, vel մեղիցիմ, Vtinam pec-

peccem. մեղանչիցես, vel մեղիցես, Pecces. մեղանչիցէ, vel մեղիցէ, Peccet.

Plural. Երանի թէ մեղանչիցեմք, vel մեղիցեմք. Vtinam peccemus. մեղանչիցէք, vel մեղիցէք, Peccetis. մեղանչիցեն, vel մեղիցեն, Peccent.

Imperfectum.

Singul. Երանի թէ մեղանչիցէի, vel մեղիցէի, Vtinam peccarem. մեղանչիցէիր, vel մեղիցէիր, Peccares. մեղանչիցէր, vel մեղիցէր, Peccaret.

Plural. Երանի թէ մեղանչիցէաք, vel մեղիցէաք, Vtinam peccaremus. մեղանչիցէիք, vel մեղիցէիք, Peccaretis. մեղանչիցէին, vel մեղիցէին, Peccarent.

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singul. Երանի թէ մեղանչեալիցեմ, vel մեղուցեալիցեմ, Vtinam peccauerim, &c. vt սիրեալիցեմ.

Plusquam perfectum.

Singul. Երանի թէ մեղանչեալիցէի, vel մեղուցեալիցէի, Vtinam peccauerim, &c. vt սիրեալիցէի.

Futurum Subiunctiui.

Singul. Եթէ մեղանչեալեղեց. vel մեղուցեալեղեց, Si peccauero, &c.

Infinitiua.

Præsens. մեղանչել, Peccare.
Perfectum. մեղանչեալ գոլ, vel մեղուցեալ գոլ, Peccauisse.
Futurum. մեղանչելոց գոլ, Peccaturum esse.

Participia.

Præsens. մեղանչօղ, Peccans.
Perfectum. մեղանչեալ, vel մեղուցեալ, Qui peccauit.
Futurum. մեղանչելոց. Peccaturus, a, m.

Ge-

Gerundia.

մեղանչելոյ, Peccandi. ի մեղանչել, Peccandum. մեղան- չելով, Peccando. ըն մեղանչելն, Cum peccaret.

ARTICVLVS XX.

De Coniugatione Verbi Deffectiui. Կարեմ, Possum, cum Verbo regulari կարենամ, Possum.

INDICATIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. Կարենամ, vel կարեմ, Possum. կարենաս, vel կարես, Potes. կարենայ, vel կարէ, Potest.

Plural. կարենամք, vel կարեմք, Possumus. կարենայք, vel կարէք, Potestis. կարենան, vel կարեն, Possunt.

Imperfectum.

Singul. կարենայի, vel կարէի, Poteram. կարենայիր, vel կարէիր, Poteras. կարենայր, vel կարէր, Poterat.

Plural. կարենայաք, vel կարէաք, Poteramus. կարենայիք, vel կարէիք, Poteratis. կարենային, vel կարէին, Poterant.

Perfectum.

Singul. կարացի, Potui. կարացեր. Potuisti. կարաց, Potuit.

Plural. կարացաք, Potuimus. կարացիք, Potuistis. կարա- ցին, Potuerunt.

Paulò plus perfectum.

Singul. կարացեալեմ, Iam potui, &c. vt լուացեալեմ.

Plusquam perfectum.

Singul. կարացեալէի, Potueram, &c. vt լուացեալէի.

Futurum.

Singul. կարացայց, vel կարացից, Potero. կարասցես,

Po-

Poteris. կարասցէ, Poterit.

Plural. կարասցուք, vel կարիցուք, Poterimus. կարասցէք, Poteritis. կարասցեն, Poterunt.

IMPERATIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. կարասցիր, Fac possis. մի՛ կարենար, vel մի՛ կարանայցես, vel մի՛ կարիցես, Ne possis. կարանայցէ, vel կարիցէ, Possit.

Plural. կարասցէք, Facite possitis. մի՛ կարենայք, Ne possitis.

Futurum.

Singul. կարասջիր, Poteris. կարասցէ, Poterit.

Plural. կարասջիք, Poteritis. կարասցեն, Poterunt.

OPTATIVI MODI TEMPVS PRAESENS ET FVTVRVM.

Singul. Երանի թէ կարանայցեմ, vel կարիցեմ, Vtinam possem, &c.

Imperfectum.

Singul. Երանի թէ կարանայցէի, vel կարիցէի, Vtinam possim, &c.

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singul. Երանի թէ կարացեալ իցեմ, Vtinam potuerim, &c.

Plusquam perfectum.

Singul. Երանի թէ կարացեալ իցէի, Vtinam potuissem, &c.

Futurum Subiunctiui.

Singul. Եթէ կարացեալ եղէց, Si potuero, &c.

Infinitiua.

Præsens. կարենալ, vel կարել, Posse.

Perfectum. կարացեալ գոլ, Potuisse.

Futurum. կարելոց գոլ, vel կարենալոց գոլ.

Participia.

Præsens. կարացօղ, vel կարօղ, Potens.

Perfectum. կարացեալ, Qui potuit.

Futurum. կարելոց, vel կարենալոց, Futurus vt possit.

Gerundia.

Կարենալոյ, vel կարելոյ, Di potere. 'ի կարել, A potere. կարելով, Potendo. 'ի կարելն, Nel potere, vel Cùm posset.

Hoc Verbum. կարեմ, Possum. Confunditur in quibusdam temporibus cùm verbo կարեմ, Suo. Cuius Indicatiui præsens fit կարեմ, Suo, կարես, Suis, կարէ, Suit. կարեմք, Suimus, կարէք, Suitis, կարեն, Suunt.

Imperfectum. կարէի, Suebam, կարէիր, Suebas, կարէր, Suebat. կարէաք, Suebamus, կարէիք, Suebatis, կարէին, Suebant.

Perfectum. կարեցի, Sui, կարեցեր, Suisti, կարեաց, Suit. կարեցաք, Suimus, կարեցիք, Suistis, կարեցին, Suerunt.

Paulò plus perfectum. կարեալեմ, Iam sui. &c. vt սիրեալեմ.

Plusquam perfectum. կարեալէի, Sueram, &c. vt սիրեալէի.

Futurum. կարեցից, Suam, կարեսցես, Sues, կարեսցէ, Suet. Կարեսցուք, Suemus, կարեսցէք, Suetis, կարեսցեն, Suent.

Imperatiui præsens. կարեա՛, Sue. մի՛ կարեր, Ne suas. կարեսցէ, Suat. մի՛ կարեսցէ, Ne suat. կարեսցէք, Suete. կարե-սցեն, Suant.

Futurum. կարեսջիր, Sues. կարեսցէ, Suet. կարեսջիք, Suetis. կարեսցեն, Suent.

Optatiui præsens & futurum. Երանի թէ կարիցեմ, Vtinam suam. կարիցես, Suas. &c. vt սիրիցեմ.

Imperfectum. Երանի թէ կարիցէի, Vtinam suerem, &c.

Per-

Perfectum & paulò plus perfectum. Երանի թէ կարեալ ի-ցեմ, Vtinam ſuerim, &c. vt սիրեալ իցեմ.

Plusquam perfectum. Երանի թէ կարեալ իցէի, Vtinam ſuiſſem.

Futurum Subiunctiui. եթէ կարեալ եղէց, Si ſuero, &c.

Infinitiui præſens. կարել, Suere.

Perfectum. կարեալ գոլ, Suiſſe.

Futurum. կարելոց, Suturum eſſe.

Participij præſens. կարօղ, Suens.

Perfectum. կարեալ, Qui ſuit.

Futurum. կարելոց, Suturus, a, m.

Gerundia. կարելոյ, Suendi. ի կարել, Suendum. կարե-լով, Suendo. ի կարելն, Cùm Sueret.

Paſſiuum eiuſdem Verbi.

Indicatiui præſens. կարիմ, Suor, &c. vt սիրիմ.

Imperfectum. կարէի, Suebar, &c. vt սիրէի.

Perfectum. կարեցայ, Sutus ſum, &c. vt սիրեցայ.

Paulò plus perfectum. կարեցեալ եմ, Iam ſutus ſum, &c.

Plusquam perfectum. կարեցեալ էի, Sutus eram, &c.

Futurum. կարեցայց, Suar, &c. vt սիրեցայց.

Imperatiui præſens. կարիր, Suere, &c.

Futurum. կարեսջիր, Sueris, &c.

Optatiui præſens & futurum. Երանի թէ կարիցիմ, Vtinam ſuar.

Imperfectum. Երանի թէ կարիցէի, Vtinam ſuerer, &c.

Infinitiuum. կարիլ, Sui, &c.

ARTICVLVS XXI.

De Coniugatione Verbi Anomali գամ, Venio.

INDICATIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. Գամ; Venio. գաս, Venis. գայ; Venit.
Plural. գամք, Venimus. գայք, Venitis. գան, Veniunt.

Imperfectum.

Singul. Գայի, Veniebam. գայիր, Veniebas. գայր, Veniebat.
Plural. գայաք, Veniebamus. գայիք, Veniebatis. գային, Veniebant.

Perfectum.

Singul. եկի, Veni. եկիր, Venisti. եկն, Venit.
Plural. եկաք, Venimus. եկիք, Venitis. եկին, Venerunt.

Paulò plus perfectum.

Singul. եկեալեմ, Iam veni, &c. vt սիրեալեմ.

Plusquam perfectum.

Singul. եկեալէի, Veneram, &c. vt սիրեալէի.

Futurum.

Singul. եկից, Veniam. եկեսցես, Venies. եկեսցէ, Veniet.
Plural. եկեսցուք, Veniemus. եկեսցէք, Venietis. եկեսցեն, Venient.

IMPERATIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. եկ, Veni. մի՛ գար, Ne venias. գայցէ, Veniat.
Plural. եկայք, Venite. մի՛ գայք, Ne veniatis. գայցեն, Veniant.

Futurum.

Singul. եկեսջիր, Venies. եկեսցէ, Veniet.
Plural. եկեսջիք, Venietis. եկեսցեն, Venient.

OPTATIVI MODI TEMPUS PRAESENS ET FUTURUM.

Singul. Երանի թէ գայցեմ, Vtinam veniam, &c. vt լուանայցեմ.

Imperfectum.

Singul. Երանի թէ գայցէի, Vtinam venirem, &c. vt լուանայցէի.

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singul. Երանի թէ եկեալ իցեմ, Vtinam venerim, &c. vt սիրեալ իցեմ.

Plusquam perfectum.

Singul. Երանի թէ եկեալ իցէի, Vtinam venissem, &c.

Futurum Subiunctiui.

Singul. եթէ եկեալ եղէց, Si venero, &c. vt սիրեալ եղէց.

Infinitiua.

Præsens. գալ, Venire.
Perfectum. եկեալ գոլ, Venisse.
Futurum. գալոց գոլ, Venturum esse.

Participia.

Præsens. եկող, Veniens.
Perfectum. եկեալ, Qui venit.
Futurum. գալոց, Venturus, a, m.

Gerundia.

Գալոյ, Veniendi. 'ի գալ. Veniendum. գալով, Veniendo. 'ի գալն, Cùm veniret.

AR-

ARTICVLVS XXII.

De Coniugatione Verbi Anomali **Երթամ**, Eo.

INDICATIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. **երթամ**, Eo. **երթաս**, Is. **երթայ**, It.
Plural. **երթամք**, Imus. **երթայք**, Itis. **երթան**, Eunt.

Imperfectum.

Singul. **երթայի**, Ibam. **երթայիր**, Ibas. **երթայր**, Ibat.
Plural. **երթայաք**, Ibamus. **երթայիք**, Ibatis. **երթային**, Ibant.

Perfectum.

Singul. **գնացի**, Iui. **գնացեր**, Iuisti. **գնաց**, Iuit.
Plural. **գնացաք**, Iuimus. **գնացայք**, Iuistis. **գնացին**, Ierunt.

Paulò plus perfectum.

Singul. **երթեալ եմ**, Iam iui, &c. vt **սիրեալ եմ**.

Plusquam perfectum.

Singul. **երթեալ էի**, Iueram, &c. vt **սիրեալ էի**.

Futurum.

Singul. **երթայց**, Ibo. **երթիցես**, Ibis. **երթիցէ**, Ibit.
Plural. **երթիցուք**, Ibimus. **երթիցէք**, Ibitis. **երթիցեն**, Ibunt.

IMPERATIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Singul. **երթ**, I. **մի՛ երթար**, Ne eas. **երթայցէ**, Eat.
Plural. **երթայք**, Ite. **մի՛ երթայք**, Ne eatis. **երթայցեն**, Eant.

Futurum.

Singul. **երթիջիր**, Ibis. **երթիցէ**, Ibit.
Plural. **երթիջիք**, Ibitis. **երթիցեն**, Ibunt.

OPTA-

OPTATIVI MODI TEMPVS PRAESENS ET FVTVRVM.

Singul. երանի թէ երթայցեմ, Vtinam eam, &c. vt լուանայցեմ.

Imperfectum.

Singul. Երանի թէ երթայցէի, Vtinam irem, &c. vt լուանայցէի.

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singul. Երանի թէ երթեալիցեմ, Vtinam iuerim, &c. vt սիրեալիցեմ.

Plusquam perfectum.

Singul. Երանի թէ երթեալիցէի, Vtinam iuissem, &c. vt սիրեալիցէի.

Futurum Subiunctivi.

Singul. Եթէ երթեալ եղեց, Si iuero, &c.

Infinitiua.

Præsens. երթալ, Ire.
Perfectum. երթեալ գոլ, Iuisse.
Futurum. երթալոց գոլ, Iturum esse.

Participia.

Præsens. երթող, Iens.
Perfectum. երթեալ, Qui iuit.
Futurum. երթալոց, Iturus, a, m.

Gerundia.

Երթալոյ, Eundi. ՚յերթալ, Eundum. երթալով, Ieundo. ՚յերթալն, vel ՚ներթալն, Cùm iret.

AR-

ARTICVLVS XXIII.

De Coniugatione Verbi [illegible], Habeo, & Habeor.

INDICATIVI MODI TEMPVS PRAESENS.

Actiuum simul & Passiuum.

Singul. [illegible], Habeo, & Habeor. [illegible], Habes, & Haberis. [illegible], Habet, & Habetur.

Plural. [illegible], Habemus, & Habemur. [illegible], Habetis, & Habemini. [illegible], Habent, & Habentur.

Imperfectum Actiuum.

Singul. [illegible], Habebam. [illegible], Habebas. [illegible], Habebat.

Plural. [illegible], Habebamus. [illegible], Habebatis. [illegible], Habebant.

Imperfectum Passiuum.

Singul. [illegible], Habebar. [illegible], Habebaris. [illegible] Habebatur.

Plural. [illegible], Habebamur. [illegible], Habebamini. [illegible], Habebantur.

Perfectum Actiuum.

Singul. [illegible], Habui. [illegible], Habuisti. [illegible], Habuit.

Plural. [illegible], Habuimus. [illegible], Habuistis. [illegible], Habuerunt.

Perfectum Passiuum.

Singul. [illegible], Habitus sum. [illegible], Habitus es. [illegible], Habitus est.

Plural.

Plural. [illegible], Habiti sumus. [illegible], Habiti estis. [illegible], Habiti sunt.

Paulò plus perfectum Actiuum.

Singul. [illegible], Iam habui, &c. vt [illegible].

Paulò plus perfectum Passiuum.

Singul. [illegible], Iam habitus sum, &c. vt [illegible].

Plusquam perfectum Actiuum.

Singul. [illegible], Habueram, &c. vt [illegible].

Plusquam perfectum Passiuum.

Singul. [illegible], Habitus eram, &c. vt [illegible].

Futurum Actiuum.

Singul. [illegible], Habebo. [illegible], Habebis. [illegible], Habebit.

Plural. [illegible], Habebimus. [illegible], Habebitis. [illegible], Habebunt.

Futurum Passiuum.

Singul. [illegible], Habebor. [illegible], Habeberis. [illegible], Habebitur.

Plural. [illegible], Habebimur. [illegible], Habebimini. [illegible], Hebebuntur.

Imperatiui modi tempus præsens Actiuum.

Singul. [illegible], Habe. [illegible], Ne habeas. [illegible], Habeat.

Plural. [illegible], Habete. [illegible], Ne habeatis. [illegible], Habeant.

Præsens Passiuum.

Singul. [illegible], Habere. [illegible], Ne habearis. [illegible], Habeatur.

Plural. [illegible], Habeamini. [illegible], Ne habeamini. [illegible], Habeantur.

Futurum Actiuum.

Singul. [illegible], Habebis. [illegible], Habebit.
Plural. [illegible], Habebitis. [illegible], Habebunt.

Futurum Passiuum.

Singul. [illegible], Habeberis. [illegible], Habebitur.
Plural. [illegible], Habebimini. [illegible], Habebuntur.

OPTATIVI MODI TEMPVS PRAESENS ET FVTVRVM.

Actiuum simul & Passiuum.

Singul. [illegible], Vtinam habeam, & habear. [illegible], Habeas, & habearis. [illegible], Habeat, & habeatur.

Plural. [illegible], Vtinam habeamus, & habeamur. [illegible], Habeatis, & habeamini. [illegible], Habeant, & habeantur.

Imperfectum Actiuum.

Singul, [illegible], Vtinam haberem, &c. vt [illegible].

Imperfectum Passiuum.

Singul. [illegible], Vtinam haberer, &c. vt [illegible].

Perfectum & paulò plus perfectum.

Singul. [illegible], Vtinam habuerim, &c. Vt [illegible].

Passiuum.

Singul. [illegible], Vtinam habitus sim, &c.

Plus-

Plusquam perfectum Actiuum.

Singul. [illegible], Vtinam habuissem, &c:

Passiuum.

Singul. [illegible], Vtinã habitus essem, &c:

Futurum Subiunctiui Actiuum.

Singul. [illegible], Si habuero, &c.

Passiuum.

Singul. [illegible], Si habitus fuero, &c.

Infinitiua.

Præsens. [illegible], Habere. [illegible]. Haberi.

Perfectum. [illegible], Habuisse. [illegible], Habitum esse.

Futurum. [illegible], Habiturum esse. [illegible], Habendum esse.

Participia.

Præsens. [illegible], Habens. [illegible], Qui habetur.

Perfectum. [illegible], Qui habuit. [illegible], Habitus.

Futurum. [illegible], Habiturus. [illegible], Habendus.

Gerundia.

[illegible], Habendi, [illegible], Di esser hauto, [illegible], Habendum, [illegible], Ad esser hauto. [illegible], Habendo. [illegible], Essendo hauto, [illegible], Cùm haberet, [illegible], Cùm haberetur.

Dicitur etiam quandoque in præsenti tempore Indicatiui. [illegible], Habeo. [illegible], Habes. [illegible], Habet, &c.

ARTICVLVS XXIV.

Յաղագս ընդունելութեան եւ նախադրութեան:

De Participio, & de Præpositione.

Participia desinentia in ող, Declinantur vt [illegible], [illegible], vt սիրող, Amans. սիրողի, Amantis, vel Amanti. զսիրող, Amantem. 'ի սիրողէ, ab Amante. զսիրողէ, de Amante. սիրողիւ, Amante զսիրողիւ, circa Amantem, 'ի սիրողում, in Amante, &c.

Participia desinentia in եալ, declinantur vt [illegible], [illegible]. vt սիրեցեալ, Amatus. սիրեցելոյ, Amati, vel Amato. զսիրեցեալ, Amatum. 'ի սիրեցելոյ, ab Amato. զսիրեցելոյ, de Amato. սիրեցելով, Amato. զսիրեցելով, circa Amatum. 'ի սիրեցելում, in Amato, &c.

Participia desinentia in լի, declinantur vt [illegible], [illegible], vt սիրելի, Amandus. սիրելւոյ, Amandi, vel Amando. զսիրելի, Amandum, 'ի սիրելւոյ, ab Amanda. զսիրելւոյ, de Amando. սիրելւով, Amando. զսիրելւով, circa Amandum. 'ի սիրելւում, in Amando, &c.

Participia verò desinentia in լոց, non declinantur, nisi in ijs, vbi vrget loci necessitas ad explicandum alicuius phrasis obscuræ sensum, vt սիրելոց, Amaturus. սիրելոցի, Amaturi, & Amaturo. զսիրելոցն, Amaturum. 'ի սիրելոցէ, ab Amaturo, &c. vt [illegible], [illegible].

Præpositionum quædam vocantur Coniunctiuæ, eo quod semper iungantur alijs partibus orationis, & sunt ան, ապ, դժ, In, priuatiuum. ենթ, ստոր, վայր, Sub, vel De. արտ, Ex, vel Extra. վեր, ամբ, վեհ, գեր, Super. տարամ, [illegible], Dis.

Dis [illegible], Syn, vel Con [illegible], Ob, [illegible], Ad, vel As [illegible], trans [illegible], In, vel Intro [illegible], Re [illegible], Pro, Vice [illegible], Homò [illegible], Circum [illegible], Inter [illegible], Contra [illegible], Post [illegible], Per, &c.

Quædam verò vocantur disiunctiuæ, eo quod semper vsurpentur separatim, & sunt [illegible], Sub [illegible], Super [illegible], In, vel Inter [illegible], Extra [illegible], Post [illegible], Ante, vel Coram [illegible], Pro, Propter, De [illegible], Cùm [illegible], Prope, Iuxta [illegible], Absque [illegible], Secundum [illegible], Vsque [illegible], Erga, Versus [illegible], Tamquam, Instar [illegible], Quàm [illegible], Ab, exclusiuum, vel exceptiuum [illegible], Procul [illegible], Simul, Cùm [illegible], Circa [illegible], à Dextris [illegible], à Sinistris [illegible], Vltra [illegible], Cis, Citra [illegible], A, Ab, Ex [illegible], Ad [illegible], De [illegible], In, &c.

De quibus omnibus, loquamur in tertia sectione.

ARTICVLVS XXV.

[illegible]

De Aduerbio.

Aduerbiorum quædam sunt [illegible], Id est, Loci, vt [illegible], Vbi [illegible], Hic [illegible], Hoc tempore, vel in hoc loco [illegible], Illic [illegible], Eo tempore, vel in eo loco [illegible], Istic [illegible], Isto tempore, vel in isto loco [illegible], Vbique [illegible], Alibi [illegible], Alicubi [illegible], Quò [illegible], Sursum [illegible], Deorsum [illegible], Iustus [illegible]

[illegible], Foris. [illegible], Hac. [illegible], Istac. [illegible], Illuc. [illegible], Vnde. [illegible], vel [illegible], Hinc. [illegible], vel [illegible], Istinc. [illegible], vel [illegible], Illinc. [illegible], De sursum [illegible], [illegible], De subter. De sub. [illegible], [illegible], De longe. De procul. [illegible], Cominus. [illegible], Qua. [illegible], Hac. [illegible], Istac. [illegible], Illac. [illegible], Per male. [illegible], Per siccum, &c.

Quædam sunt [illegible], id est Temporis. Vt [illegible], [illegible], Quando. [illegible], [illegible], Nunc. [illegible], Vsque nunc. [illegible], Iam. [illegible], Tunc [illegible], [illegible], Hodie. [illegible], [illegible], Cras. Crastinò. [illegible], Heri. [illegible], Nudius tertius. [illegible], Anno præterito. [illegible], Ab anno. [illegible], Semper. [illegible], Sæpe. [illegible], [illegible], Omni tempore. Iugiter. [illegible], Aliquando. [illegible], [illegible], Quandoque. Frequenter. [illegible], In eadem hora. [illegible], [illegible], Adhuc. [illegible], adhuc. [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], Dum. Dum adhuc. [illegible], Cum. [illegible], Non dum. [illegible], Nondum adhuc. [illegible], [illegible], Olim. Iam olim. [illegible], Quotidie. [illegible], In omni hora. [illegible], Mane. [illegible], Diluculò. [illegible], In eodem instanti. [illegible], In ictu oculi. [illegible], In posterum. Deinceps. [illegible], Hactenus. [illegible], [illegible], Quandoque, &c.

Quædam sunt [illegible], id est Qualitatis, & habent has terminationes. [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], vt [illegible], Humane. [illegible], Sapienter. [illegible], Inopinate. [illegible], Grecè. [illegible], Armenicè. [illegible], Rectè. [illegible], Calcibus. [illegible], Pugnis.

[illegible] [illegible], Benè [illegible], Flenter, &c.

Quædam sunt [illegible] id est Quantitatis, vt [illegible], Quantum, [illegible], [illegible], Tantum, [illegible], Cuius mensuræ. [illegible], Huius mensuræ. [illegible], Istius mensuræ. [illegible], illius mensuræ, [illegible]. Quoties. [illegible] Bis. [illegible]. Ter, [illegible]. Quater, [illegible]. Quot vicibus. [illegible] Semel. [illegible]. Duabus vicibus, [illegible]. Tribus vicibus. [illegible]. Toties, [illegible]. Multoties. [illegible]. Multis vicibus. [illegible]. Multum. [illegible], [illegible]. Parum quid. [illegible]. Pauxillum. [illegible]. Paulatim. [illegible]. Plùs. [illegible]. Minùs. [illegible]. Prolixè. [illegible], breuè, &c.

Quædam sunt [illegible], id est Interrogandi, ut [illegible], Cur. [illegible], Quare. [illegible], Quomodo. [illegible], Nonne. [illegible], Numquid. [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], vt [illegible], Ob quam causam, &c.

Quædam sunt [illegible], id est Affirmandi, vt [illegible] Vtique. [illegible], Ita. [illegible], Sanè. [illegible], Verè, [illegible], Certè. [illegible], Iustè. [illegible], Pro certo. [illegible], Infallibiliter, &c.

Quædam sunt [illegible], Id est Negandi, vt [illegible], Non. [illegible], Non est. [illegible], Nequaquam. [illegible], Numquam. [illegible], [illegible], Nullatenus. [illegible], Prorsùs. [illegible], [illegible], Absit. [illegible], Ne fit. [illegible], Neumquam. [illegible], Nullomodo. [illegible], Non omninò. [illegible], Non prorsùs, &c.

Quædam sunt [illegible], id est Separandi, ut [illegible], Procul. [illegible], Seorsum. [illegible], Seperatim [illegible]

Lon-

Longè. Procul. [illegible], Propè. [illegible], [illegible], Priuatim. [illegible], Discretè. [illegible]. Distinctè. [illegible], Singulariter. [illegible], Sigillatim. [illegible], Bifariam. [illegible], Trifariam. [illegible], multifariam, &c.

Quædam sunt [illegible], id est Abscondendi, vt [illegible], [illegible], Occultè. [illegible], [illegible], Clàm. [illegible] [illegible], Glanculùm. [illegible], Silentèr. [illegible], Tacitè.

Quædam sunt [illegible], id est Manifestandi, vt [illegible], [illegible], [illegible], Manefestè. [illegible], Palàm. [illegible], Diuulgatim. [illegible]. Publicè. [illegible] [illegible]. Celebrè, &c.

Quædam sunt [illegible]. id est Velocitatis, vt [illegible], [illegible]. [illegible]. Velocitèr. [illegible], [illegible]. Citò [illegible]. Celeritèr. [illegible]. [illegible]. [illegible]. Festinantèr. [illegible], Citiùs. [illegible]. Tempestiuè, &c.

Quædam sunt [illegible]. id est Ordinis, vt [illegible]. Primò. [illegible], Secundò. [illegible], Tertiò. [illegible], Quartò. [illegible], Quintò. [illegible], Deinde. [illegible], Postea. [illegible], Post hæc. [illegible], Deinceps. [illegible], Ab hinc. [illegible], Denique. [illegible] [illegible], [illegible], Sigillatim. [illegible], Ordinatim, &c.

Quædam sunt [illegible], id est Demonstrandi, vt [illegible], Ecce. En. [illegible], En hic. [illegible], En istic. [illegible], En illic, &c.

Quædam sunt [illegible]. id est Congregandi, vt [illegible], Simul. [illegible], [illegible], [illegible], Simul. [illegible] [illegible], [illegible], Vniuersaliter. [illegible], Omninò. [illegible], Totaliter. [illegible], [illegible], Penitus. [illegible] [illegible],

Ջոկ ջոկ, Turmatim. Գունդ գունդ, Agminatim. Միանգամայն, միահամուռ, Vnà, &c.

Quædam sunt երկբայականք, id est Dubitandi, vt արդեօք, Vtrùm. Թերեւս, Forsitan. գուցէ Fortè, forsitàn. գուցէ երբեք, Fortè aliquando. գուցէ արդեօք, Fortasse. Միթէ Numquid. մի՛ գուցէ, մի արդեօք, Ne fortè. Թերեւս, Թերեւս արդեօք, Fortassis. Եթէ գուցէ, Si fortè, &c.

Quædam sunt կրկնականք, id est, Iterandi, vt կրկին, Iterum. միւսանգամ, Altera vice. կրկին անգամ, Iterato. վերստին, անդրէն, դարձեալ, Rursus, &c.

Quædam sunt սաստկացուցականք, id est Intendendi, vt խիստ, առ, կարի, Valdè. յոյժ, Nimis. կարի յոյժ, Valdè nimis. յորդ, յորդապէս, Fœcundè. Profluenter. սաստկապէս, սաստկագոյնս, Vehementer. բնաւ, բնաւին, Prorsùs. եւ ևս ևս, Etiam atque etiam, &c.

Quædam sunt ընտրականք, id est Eligendi, vt մանաւանդ, Immò. մանաւանդապէս, մասնաւորապէս, Præcipuè. յաւէտ, առաւել, առաւելապէս, Magis. աւելի, Plùs, &c.

Quædam sunt արգելականք, id est Prohibendi, vt մի, Ne. մի եւ, Neque. մի եւ մի, մի եւ մի երբեք, Ne vllo modo.

ARTICVLVS XXVI.

Յաղագս Միջարկութեան:

De Interiectione.

INteriectionum quædam sunt ըղձականք, id est Optandi, vt երանի, օչ, Vtinam.

Quædam sunt զարմանականք, id est Admirandi, vt ո՜, ò! Է՛հ, Hui! Բա՛բէ, Pape.

Quædam sunt [illegible], id est Desiderantis, vt [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], Vah, ò.

Quædam sunt [illegible], id est Lugentis; vt [illegible], [illegible], Hei, heu.

Quædam sunt [illegible], id est Miserentis, vt [illegible], [illegible], [illegible], Væ.

Quædam sunt [illegible], id est Lætantis, vt [illegible], [illegible], Euox.

Quædam sunt [illegible], id est Confortantis, vt [illegible] Euge. [illegible], Eia.

Quædam sunt [illegible], id est Exclamantis, vt [illegible] Proh.

Quædam sunt [illegible], id est Deprehendentis, vt [illegible] At at.

Quædam sunt [illegible], id est Exsecrantis, vt [illegible], [illegible], [illegible], Nefas. Infandum.

Quædam sunt [illegible], id est Laudantis, vel Exultantis, vt [illegible], Euge. [illegible] [illegible], Euge euge.

Quædam sunt [illegible], id est Suspirantis. [illegible], [illegible] Ah.

Quædam sunt [illegible], id est Reijcientis, vt [illegible], [illegible]. Apage, apagesis.

Quædam sunt [illegible], id est Indignantis, vt [illegible] Hem.

Quædam sunt [illegible], id est Eiulantis, vt [illegible], [illegible] [illegible], Oh, oh oh.

Quædam sunt [illegible] id est Silentij, vt [illegible], st.

Quædam sunt [illegible], id est Cruciatus, vt [illegible], Hoi, &c.

AR-

ARTICVLVS XXVII.

Յաղագս Շաղկապի

De Coniunctione.

Coniunctionum quędam sunt բաղադրականք, id est Copulatiua, vt և Et. եւս Etiam. նոյնպէս, այլեւ, Item. նաև, նաեւ, Nec non. եւս, Que. եւեւ, Etiamque. դարձեալ, Rursus, &c.

Quædam sunt տրոհականք, id est Disiunctiua, vt կամ, vel, կամ թէ, Siue, Aut. այլ, Sed. բայց; բայց, Autem. սակայն, Tamen. այլ սակայն, բայց սակայն, Verumtamen. այլ, At. [illegible], Attamen. ոչ, Neque. &c.

Quædam sunt մեկնողականք, id est Expositiua, vt որպէս օրինակ, Exempli causa. [illegible], Exempli gratia. օրինակի աղագաւ, Verbi gratia. այսինքն, Id est. իբր թէ, Acsi. [illegible], Scilicet. որպէս, Videlicet, &c.

Quædam sunt եզրակացականք, id est Illatiua, vt ուրեմն, Ergo. ապա, արդ At. [illegible], Quidem. ապա ուրեմն, Igitur. արդ ուրեմն, Hinc igitur. ուստի, Vnde, &c.

Quædam sunt պայմանականք, id est Conditionalia, vt թէ, եթէ, Si. ապա թէ, եւ եթէ, Atsi. այլ թէ Sed si. եթէ ոչ, թէ ոչ, Si non. Nisi. այլ թէ ոչ, Sed si non. եւ եթէ ոչ, At si non, &c.

Quædam sunt պատճառականք, id est Causalia, vt զի Quia. քանզի, Nam. Enim. վասն զի, Quoniam. [illegible], Ita ut. [illegible], Eo quod. վասն որոյ, սակս որոյ, յաղագս որոյ, Propter quod. Propter hoc. [illegible], Ideo. Ideoque. զի մի, Vt non. [illegible], Siquidem. վասն այսորիկ, սակս այսորիկ, Propterea. զի, Vt. թէ Quod. &c.

SECTIO II.

De Definitionibus, Speciebus, & Circumstantijs terminorum.

ARTICVLVS I.

Յաղագս Սահմանի և Պարագայից քերականութեան ։

De Definitione & Circumstantijs Grammaticæ.

GRammatica est Ars benè loquendi. Benè loqui autem duo complectitur, rectam scilicet notitiam terminorum, & rectam eorundem combinationem, in his enim duabus consistit Grammatica.

Գտօղք քերականութեան, id est Inuentores Grammaticæ, sunt communitates peritorum in quolibet idiomate, quia eorum diligentia inuenta fuit recta locutio.

Ենթակայ քերականութեան, id est Subiectum Grammaticæ est intellectus humanus, quia in eo requiescit notitia hæc practica.

Առարկայ քերականութեան, id est Obiectum Grammaticæ est lucutio humana, quia circa eam versatur rectitudo eius practica. Vnde recta locutio duo dicit in se, vocem scilicet significatiuam, quæ est materia, & rectitudinem passiuam, quæ est forma.

Վախճան քերականութեան, id est Finis Grammaticæ est instruere mentem humanam ad rectam intelligentiam scripturarum, ad congruam collocutionem, ad artificiosam compoſi-

positionem, & ad inerroneam doctrinam.

Օգտութիւն քերականութեան, id est Vtilitas Grammaticæ est duplex, Spiritualis & Corporalis. Spiritualis eius vtilitas est, quia illa mediante potest aliquis tutè intelligere sensum Sacrorum librorum, & iuxta illos conuersari, aliosque instruere in Præceptis diuinis, & in via salutis. Corporalis verò eius vtilitas est, quia ea adiutrice potest aliquis facilè discere diuersas Scientias, concionari, & componere libros ad sui & Patriæ suæ profectum, & consequenter acquirere dignitatem & honorem inter suos coætaneos.

At quandoquidem obiectum Grammaticæ est locutio humana, vt diximus, locutio verò componitur ex dictionibus, dictio ex syllabis, & syllaba ex literis, igitur incipiendum est primò de literis.

ARTICVLVS II.

Յաղագս Ձայնից կամ Գրերց.

De Literis.

Ձայն, id est Litera prolata est sonus articulandus. Գիր verò id est litera scripta est signum literæ prolatæ. Ad significandas enim literas prolatas inuentæ fuerunt literæ scriptæ, quæ apud Armenos sunt 40. vt ա. բ. գ. դ. ե. զ. է. ը. թ. ժ. ի. լ. խ. ծ. կ. հ. ձ. ղ. ճ. մ. յ. ն. շ. ո. չ. պ. ջ. ռ. ս. վ. տ. ր. ց. ւ. փ. ք. և. օ. ֆ. ու.

Maiuscula.

Ա. Բ. Գ. Դ. Ե. Զ. Է. Ը. Թ. Ժ. Ի. Լ. Խ. Ծ. Կ. Հ. Ձ. Ղ. Ճ. Մ. Յ. Ն. Շ. Ո. Չ. Պ. Ջ. Ռ. Ս. Վ. Տ. Ր. Ց. Ւ. Փ. Ք. Եւ. Օ. Ֆ. ՈՒ.

ա. Aip.

ա. Aip. valet a. բ. Pien valet p, lene. գ. Chim, valet k, asperum. դ. Tha valet t, lene. ե. Iede valet ie. զ. Za valet z. է. E valet e. ը. Iet valet è, lene. թ. To. valet, t. ժ. Sge valet sg. vel ie, Gallicum. ի. Ini valet i. լ. Liun valet l. խ. Chhe valet chh asperum. ծ. Dza valet zz. կ. Ghien valet gh. հ. Huo valet h. ձ. Zhh valet zh. ղ. Ghhad valet ghh. gutturale. ճ. Ge valet g. մ. Mien valet m. յ. Hhy valet y gutturale. ն. Nu valet n. շ. Scia valet sce. ո. Vuo valet ùo, vel ò paruum. չ. Cia valet ce. պ. Be valet b. ջ. Cce, valet ce asperum. ռ. Rra valet r duplum. ս. Se valet s. վ. Vieu valet v. Consonans. տ. Diun valet d. ր. Re valet r. ց. Zzuò valet Tio vel t ante duas vocales. ւ. Hiun valet u. paruum. փ. Piur valet p. ք. Che valet k. օ. O valet o. ֆ. Fe valet f. ու. V valet v.

Ex his octo sunt vocales, vt ա. ե. է. ը. ի. ո. օ. ու. Et duæ sunt communes, vt յ. & ւ. Quia յ. In initio dictionum est consonans, vt յոյս. Spes. յօդ. Articulus. յարմար. Aptus. յիշել. Recordari. յետ. Post. յաճախապէս, Frequenter, &c.

In medio autem dictionum & syllabarum, & in fine dictionum monosyllabarum est vocalis, vt նայեաց. Respice, դաշտային, Campester. ողջոյն, Salutatio. ծայր. Extremitas. խոյր, Mitra. կոյր, Cœcus. յոյր, Crassus. հայ, Armenus. բայ, Verbum. խոյ, Aries, &c.

Excipiuntur tamen ex dictionibus monosyllabis. քոյ, Tui. գոյ. Est. կայ, Stat. տայ, Dat. լայ, Flet. In his enim litera յ. Nec vocalis est, nec consonans eò quòd non profertur, sicut etiam in fine dictionum polysyllabarum, vt քահանայ, Sacerdos. յուդայ, Iudæ. ցնծայ, Exultat. մնայ, Manet &c.

Scri-

Scribitur tamen vel ad distinguendum Genitiuum casum à Nominatiuo, vt Զաքարիա, Zacharias. Զաքարիայ, Zachariæ. Մաղաքիա, Malachias. Մաղաքիայ, Malachiæ. &c. Vel ad distinguendum nomen Appellatiuum à proprio, quod caret litera յ, finali in Nominatiuo, vt Սափիրա, Sapphira. Սոփոնիա, Sophonias. &c. Vel denique ad distinguendum Verbum Indicatiui modi ab Imperatiuo, vt խնդայ, Lætatur. խնդա, Lætare. ցնծայ, Exultat. ցնծա, Exulta. մնայ, Manet. մնա, Mane &c.

ւ. Post literam vocalem & ante consonantem est vocalis, vt սիւն, Columna. հուն, Traiectus. անկիւն. Angulus. մրջիւն, Formica, &c.

In medio autem duarum vocalium, vel dum terminat syllabam est consonans, vt հաւասար, Æqualis. հիւանդ. Ægrotus. թուական, Numeralis. լեզուանի, Linguosus. թիւ, Numerus. բաւ, Sufficientia. կաւ, Creta, &c.

Reliqua verò literæ omnes sunt consonantes.

ARTICVLVS III.

Յաղագս վանկի.

De Syllaba.

SYllaba est vnicus sonus prolatus, vt թա. գա. լար. Dixi vnicus sonus prolatus, quia quidquid vnico sono profertur est syllaba. Hinc vocales omnes, quæ vnico sono proferuntur dicuntur literæ simul & syllabæ sub diuersa ratione. Consonantes verò numquam syllabescunt, eò quòd per se elici non possint.

Dicimus igitur, quòd ex syllabis quædam sunt Երկարք, id est

id est Monoliteræ, vt ա. է. օ. &c. Quædam verò յոգնագիրք, id est Poliliteræ, vt բար, բառ. եալ, իօ, ոե, գու, &c.

Quædam sunt միաբարբառք, id est Vnisonæ, vt չա, հա, ւեա, &c.

Quædam verò sunt երկբարբառք, id est Diphtongi, vt հայր, Pater. կեանք, Vita. եօթն, Septem. կոյս, Virgo. իւր, Suus.

Quædam sunt նշանակականք. id est Significatiua, vt մարդ, Homo. բան, Verbum. խօս, Sermo, &c.

Quædam verò sunt աննշանականք, id est non significatiua, vt ա, պա, ւեն. Hæc enim syllabæ apud Armenos nihil significant.

Sed sciendum est, quòd syllaba quæ rem aliquam significat, est simul syllaba, & dictio; verbi gratia, մարդ, Homo, & բան, Verbum, seorsìm accepta, sunt dictiones. Sed cùm sunt in compositione, vt մար, դա, սէր, բանաս, տեղծ, sunt syllaba. Syllaba, autem quæ nihil significat, dicitur solummodo syllaba, & non dictio.

Secundùm est etiam nullam literam consonantem siuè priuatìm, siuè cum alio consonanti posse constituere syllabam sine vocali, hinc in omni syllaba est aliqua vocalis vel actu, vel potentia. Actu vt չա, բան, ցեալ, &c.

Potentia vero, vt նն, Ձեցեալ, ախ, մար, կա, ատամն, &c.

Dixi potentia, quia in his omnibus est vocalis hæc litera, ը. vt նըն, Ձըցեալ. ըխ, մըր. կըտ, ատըմն. Vnde & Scriptores cùm in fine lineæ volunt diuidere dictionem quamdam, in qua reperiuntur simul duæ consonantes, primæ consonanti adiungunt vocalem ը, & secundam transferunt ad principium alterius lineæ, & tunc litera vocalis quæ erat prius potentia fit actu, vt ըշ. կար խը. բառա. &c.

AR-

ARTICVLVS IV.

Յաղագս բառի.

De Vocabulo.

VOcabulum est vox significatiua, vt մարդ, Homo. սիրել, Amare. դու, Tu. իմիասին, Simul, &c.

Dixi significatiua, quia omnis dictio debet aliquid significare, vel adsignificare.

Ex vocabulis quædam sunt միավանկք, id est Monosyllabæ. vt քար, Lapis. ծառ, Arbor. բեր, Fer. &c.

Quædam verò sunt յոգնավանկք, id est Polisyllabæ, vt էակ, Ens. գոյացութիւն, Substantia. մարդկային, Humanus. բանական, Rationalis. շնչաւորել, Animare. &c.

Quædam sunt պարզք, id est Simplicia, vt ուսումն, Studium. յառաջ, Ante. բայց, Sed, քան, Quàm. իսկ, At. &c.

Quædam sunt բարդք, id est Composita, vt ուսումնասէր, amator studij. յառաջադրել, Anteponere. բայց սակայն, Sed tamen. քանզի, Quia enim. այլ սակայն, Attamen &c.

Quædam verò sunt վերաբարդք, id est Recomposita, vt ուսումնասիրասիրող, Venerator studij amatoris. համալծակցել, Simul coniugare. փառաբանակցել, Conglorificare. բայց քանզի, Sed quoniam. &c.

Quædam sunt նախագաղափարականք, id est primitiua, vt ծով, Mare երկիր, Terra. ընծայել, Præsentare. նոյն, Idem, &c.

Quædam verò sunt ածանցականք, id est Deriuatiua, vt ծովային, Marinus. երկրաւոր, Terrenus. ընծայեցուցանել, Præsentare facere. նոյնական, Identicus. &c.

ARTICVLVS V.

Յաղագս բանի.

De Oratione.

ORatio est combinatio vocabilorum, declarans mentis iudiciū, vt Եկեղեցի է ժողովուրդ հաւատացելոց ընդ միով հովուաւ օրինաւորաւ, Ecclesia est Congregatio fidelium, sub vno Pastore legitimo. Dixi declarans mentis iudicium, quia aliquando vocabula combinata declarant tantum simplicem apprensionem mentis, non autem iudicium, vt Պետրոս և Պօղոս, Petrus & Paulus. կենդանի, մարդ, Animal, & Homo. այր իմաստուն, Homo sapiens. &c.

Oratio est duplex կատարեալ, id est Perfecta, & անկատար, id est Imperfecta. Perfecta, vt Ես եմ տէր այ քո. Ego sum Dominus Deus tuus. Մարդն է կենդանի բանական, Homo est animal rationale. &c.

Imperfecta, vt Եթէ ես չէր տեսեալ զՊետրոս. Si ego non vidissem Petrum. [illegible] Vtinam viuerem semper in gratia Dei. &c.

Orationis octo sunt termini, vt անուն, Nomen. դերանուն, Pronomen. բայ, Verbum. ընդունելութիւն, Participium. նախադրութիւն, Præpositio. մակբայ, Aduerbium. միջարկութիւն, Interiectio. շաղկապ, Coniunctio.

ARTICVLVS VI.

Յաղագս անուանս.

De Nomine.

NOmen est terminus Orationis, qui rem aliquam significat, vt Աստուած, Deus. էակ, Ens. ստեղծուած, Creatura. երկինք. Cælum. &c.

Nominum quædam sunt յատուկք, id est Propria; quædam ընդհանրականք, id est Appellatiua; quædam verè հաւաքականք, id est Collectiua. Propria, vt Պետրոս Petrus, Պօղոս, Paulus. Մարթա, Martha. Հռիփսիմէ, Ripsima. Գաբրիէլ, Gabriel. Միքայէլ, Michaël. &c.

Appellatiua vt մարդ, Homo. հրեշտակ, Angelus. թագաւոր, Rex. ծառայ, Seruus. աստղ, Stella. &c.

Collectiua vt ժողովուրդ, Populus. ազգ, Gens. ազգ, Natio. տոհմ, Progenies. ամբոխ, Turba. &c.

Quædam sunt գոյականք, id est Substantiua, & quædam ածականք id est Adiectiua. Substantiua, vt մարդ, Homo. քար, Lapis. տունկ, Planta. մարմին, Corpus. &c.

Adiectiua, vt բանական, Rationalis. սպիտակ, Albus. քաղցր, Dulcis. անկենդան, Inanimatus. &c.

Quædam sunt դրական, idest Positiua; Quædam բաղդատականք, id est Comparatiua, & quædam գերադրականք, id est Superlatiua. Positiua vt խոնարհ, Humilis. սպիտակ, Albus. քաղցր, Dulcis. բարի, Bonus. չար, Malus. փոքր, Paruus. &c.

Comparatiua, vt խոնարհագոյն, Humilior. սպիտակագոյն,

գոյն, Albior. քաղցրագոյն, Dulcior. բարեգոյն, Melior. չարագոյն, Peior. փոքրագոյն, Minor. &c.

Superlatiua, vt խոնարհագունեղ, Humillimus սպիտակագունեղ, Albissimus. քաղցրագունեղ, Dulcissimus. բարեգունեղ, Optimus. չարագունեղ, Pessimus. փոքրագունեղ, Minimus. &c.

Sed sciendum est Armenos aliquando pro particulis istis գոյն, & եղ, vsurpare nomina haec Adiectiua. առաւել, Plùs & ամ, Omnis, vt առաւել խոնարհ, Plùs humilis. ամենախոնարհ, Omninò humilis. առաւել բարի, Plus bonum. ամենաբարի, Omninò bonus, quae eadem sonant, ac Humilior, humillimus, & melior, optimus. &c.

Nominum quaedam sunt նախադասականք, id est Primitiua, vt մարդ, Homo. ոսկի, Aurum. բան, Ratio.

Quaedam verò sunt ածանցականք, id est Deriuatiua, vt մարդկային, Humanus ոսկեղէն, Aureus, բանական, Rationis. &c.

Sed Deriuatiuorum desinentiae sunt plures, vt ական, եան, ունի, ացի, եցի, ենի, ային, ոյ, ուտ, ականն, ային, եայ, եւ, ատ, եղէն, ջու, ու, ութի, ուստ, ածն, ծեան, ոստ, ուստ, ական, ունի, ուի, եակ, ենի, ուէ, եղ, ւէ, ուչ, ուշ, &c.

ական. Vt արքունական, Regalis. իմաստասիրական, Philosophicus. քաղաքական, Ciuilis. զարմանական, Admiratiuus. գրական, Literalis. &c.

եան, Vt համասփեան, Hamasbensis. դաւթեան, Dauidicus. եօթնաձեւեան, Septiformis. երեքթեան, Trialae, &c.

եցի, Vt արշարունեցի, Arsciaghensis. արքունեցի, Regius. բնունեցի, Pisnensis. պալհաւունեցի, Balhauensis. ծործորունեցի, Zorzorensis. &c.

ացի, Vt պոնտացի, Ponticus. սամարացի, Samaritanus.

վրացի, Giorgianus. կաղղիացի, Gallus. &c.

եցի, Vt եբրայեցի, Hebræus. հռոմայեցի, Romanus. &c.

ենի, Vt հայրենի, Paternus. վարդենի, Arbor rosacea. նռնենի, Arbor punica. ձիթենի, Oliua. &c.

արան, Vt կուսարան, Virginarium. բնակարան, Habitaculum. սաղմոսարան, Psalterium. վարժարան, Gymnasium. կտակարան, Testamentarium. ժամագրքարան, Breuiarium. համալսարան, Academia. &c.

ոց, Vt ծաղկոց, Viridarium. դպրոց, Schola. վարդոց, Rosetum. ձիթենոց, Oliuetum. &c.

ուտ, Vt քարուտ, Petrosus. ծառուտ, Arboretum. փշուտ, Spinosus. ջրուտ, Aquosus. &c.

աստան, Vt հրէաստան, Iudæa. հայաստան, Armenia. պարսկաստան, Persia. ձիաստան, Equatia. &c.

ային, Vt աստուածային, Diuinus. երկնային, Cælestis. &c.

եայ, Vt քարեայ, Lapideus. եղեգնեայ, Iunceus. &c.

ի, Vt արծաթի; Argenteus. պղնձի, Æneus. խեցի, Testaceus. &c.

ատ, Vt քթատ, Mutilis naribus. ձեռնատ, Manu mutilis. ականջատ, Auribus mutilis. &c.

ոտ, Vt ձիթոտ, Oleosus. ցեխոտ, Lutosus. &c.

եղէն, Vt հրեղէն, Igneus. հոգեղէն, Spiritualis. մարմնեղէն, Corporeus. &c.

ցու, Vt մեռանելացու, Moribundus. քահանայացու, Is Qui aptus est, vel futurus est, vt sit Sacerdos. տէրացու, Is qui aptus est, vt sit Dominus. &c.

ուն, Vt զարթուն, Vigil. սիրուն, Amabilis. հասուն, Maturus. &c.

ումն, Vt առումն, Acceptio. աճումն, Augmentatio.

հաս

Հատուած, Sectio. ընծայուած, Praesentatio. &c.

Ուստ, Vt գալուստ, Aduentus. փախուստ, Fuga. &c.

ուծ, Vt առուծ, Acceptum. ստեղծուած, Creatura. &c.

Թիւն, Vt սրբութիւն, Sanctitas. արդարութիւն, Iustitia. &c.

Որդ, Vt առաջնորդ, Praepositus. փոխանորդ, Vicegerens. յաջորդ, Successor. &c.

ւոր, Vt հոգեւոր, Spiritualis, vel Animatus. հարկաւոր, Necessarius. պատեհաւոր, Commodus. &c.

Պան, Vt պահապան, Custos. այգեպան, Vinitor. դռնապան, Ianitor. &c.

ՈՒՀի, Vt տիրուհի, Domina. սրբուհի, Sancta. իշխանուհի, Imperatrix. Թագուհի, Regina. &c.

ակ, Vt դռնակ, Ostiolum. դիակ, Cadauerculum. տապանակ, Arcula. &c.

Եակ, Vt որդեակ, Filiolus. ոսկեակ, Aurulum. &c.

իկ, Vt ծիծեռնիկ, Hirundula. սարեկիկ, Turdulus. &c.

ՈՒԿ, Vt քարուկ, Lapillus. ճնճղուկ, Passerculus. կուրուկ, Coeculus. ջրուկ, Aquula. &c.

եղ, Vt զօրեղ, Strenuus. յատկեղ, Peculiaris. ահեղ, Terribilis. մարմնեղ, Corpulentus. &c.

իչ, Vt քաւիչ, Expiator. վարիչ, Arator, vel Expulsor, vel Ferula. բրիչ, Fossor, vel Ligo. &c.

ՈՒՉ, Vt վայելուչ, Decens. տեսուչ, Visor. &c.

Ոտի, Vt մեռելոտի, Morticinus. Թալկոտի, Caducus. &c

AR-

ARTICVLVS VII.

Յաղագս Թուոյ անուանց:

De Numero Nominis.

NVmerus duplex est, եզական, id est Singularis, & յոգնական, id est Pluralis.

Singularis, vt մարդ, Homo. Հրեշտակ, Angelus, &c.

Pluralis, vt մարդիք, Homines. Հրեշտակք, Angeli. &c.

Sed ſciendum eſt primò; Nomina ſingularia quæ deſinunt in vocales, fieri pluralia additione literæ ք. vt ոսկի, Aurum. ոսկիք, Aura. արծաթի, Argenteus. արծաթիք, Argentei. Հոգի, Anima. Հոգիք, Animæ. բու, Nycticorax. բուք, Nycticarces. էրէ, Pecus. էրէք, Pecora. &c.

Excipiuntur tamen ab hac regula. ձու, Ouum. ձուանք, Oua. ձի, Equus. ձիանք, Equi. Similiter Զաքարիա, Zacharias. Զաքարիանք, Ազարիա, Atzarias Ազարիանք, Հռիփսիմէ, Ripſima. Հռիփսիմեանք, &c. Quæ vt fiant pluralia, præter literam ք. exigunt alias quaſdam literas, vt patet in exemplis allatis.

Sciendum eſt ſecundò; Nomina ſingularia, quæ deſinunt in vnicam conſonantem, fieri pluralia additione literæ ք. vt միտ, Mens. միտք; Mentes. մեղ, Peccatum. մեղք, Peccata. աչ, Oculus. աչք, Oculi. հնձան, Torcular. հնձանք, Torcularia. &c.

Excipiuntur tamen ab hac regula կոյս, Virgo. կուսանք, Virgines. էշ, Aſinus. էշանք, Aſini. մազ, Pilus. մազունք, Pili: մեծ, Magnus. մեծամեծք, Magni. երագ, Celer. երագունք

ղուծք, Celeres, quibus in plurali numero non solùm additur ք, sed & syllaba quædam integra vt patet.

Sciendum est tertiò, Nomina singularia quæ desinunt in duas consonantes non tantùm exigere in fine literam ք in plurali numero, sed & vocalem quamdam post primam consonantem, vt գառն, Agnus. գառինք, Agni. լիտր, Libra. լիտերք, Libræ. արտասուր, Lachryma. արտասուերք, Lachrymæ. &c.

Excipiuntur tamen ab hac regula մարտ, Certamen. մարտոք, Certamina. գունդ, Globus. գունդք, Globi. ծնունդ, Natiuitas. ծնունդք, Natiuitates. սերունդ, Generatio. սերունդք, Generationes. զգեստ, Vestis. զգեստք, Vestes. &c. Quibus in plurali additur tantùm litera ք.

Sciendum est quartò, Nomina singularia desinentia in tres consonantes, in plurali numero exigere non solùm ք, sed & vocalem quamdam post secundam consonantem, vt դուստր, Filia. դստերք, Filiæ. լինտր, Gingiua. լնտերք, Gingiuæ. արկղ, Arca. արկեղք, Arcæ. &c.

Sciendum est quintò, Nomina hæc singularia բարի, Bonus. լաւ, Bonus. ընտիր, Electus. մեծ. Magnus, quandoque replicari, & elicere sensum pluralem, vt բարի բարի մարդիկք, Bonus bonus homines, id est boni homines. լաւ, լաւ ակնունք, Bona bona gemmæ, id est Bonæ gemmæ. ընտիր ընտիր պատերազմօղ, Electus electus militantes; id est; Electi militantes. մեծ մեծ իշխանք, Magnus magnus Principes, id est Magni Principes. Inueniuntur etiam passim in plurali numero, vt զբարեացն բարեաց մարդկաց, id est, Bonos hominum, vel Ex hominibus. զլաւացն լաւս ակնանց, id est Bonas gemmarum, vel Ex gemmis, զընտիրս ընտրեալս պատերազմողս; id

est

est Electos Israël, vel Ex Israël. զմեծամեծս քաղաքին, id est Magnos; vel Magnates Vrbis. &c.

ARTICVLVS VIII.

Յաղագս Ձեւակերպութեան Հոլովից։

De Casuum informatione.

CAsus Nominum apud Armenos sunt decem, vt ուղղական, Nominatiuus. սեռական, Genitiuus. տրական; Datiuus. հայցական, Accusatiuus. բացառական, Ablatiuus. պատմական, Narratiuus. գործիական, Instrumentalis. պարառական, Circumlatiuus. ներգոյական, Commoratiuus. կոչական, Vocatiuus.

Inchoationes & terminationes Nominatiuorum tot sunt, quot sunt literæ apud Armenos, vnde nulla regula continentur.

Inchoationes Genitiuorum tot sunt, quot sunt Nominatiuorum. Terminationes Genitiuorum singularium sunt decem, & septem, vt ի. ոյ. ւոյ. ան. եան. այ. եայ. եր. եղ. ին. ու. օր. ոջ. եղջ. եաւն. ուր. եւ. Pluralium verò sunt decem, vtից. աց. ոց. եայց. անց. եանց. երց. ուց. արց. ուրց.

Inchoationes, & terminationes Datiuorum, ընդարձակից, id est Absolutorum sunt eædem ac Genitiuorum, quia omnis Datiuus absolutus est Genitiuus, vt Շնորհեմ ծառայի իմում Concedo seruo meo. որդի ծառայի իմոյ, Filius serui mei. տաց առն այնմիկ, Dabo viro illi. խօս առն այնորիկ, Sermo viri illius. &c.

Inchoationes Datiuorum cum præpositione sunt quinque

 iuxta

Iuxta numerum harum quinque præpositionum. ի. յ. առ. ց. ընդ. Vt ի Տէր յուսացայ, In Domino confidi. յանձն իմ երդուայ, In personam meam iuraui. ասաց առ սադուկեցիսն, Dixit ad Sadducæos. ետ ցպաշտօնեայն, Dedit famulo. զարմացաւ ընդ բանսն նորա, Miratus est ad verba eius.

Sed sciendum est quòd ի præponatur Nominibus incipientibus à literis consonantibus, & յ, præponatur incipientibus à literis vocalibus. Reliquæ verò præponuntur omnibus indifferenter.

Terminationes Datiuorum cum præpositione sunt eædem, ac Accusatiuorum.

Inchoationes Accusatiuorum fiunt à litera, զ vt որ քննէ զսիրտս մարդկան, Qui scrutatur corda hominum. որ սիրէ զընկեր, սիրէ զած. Qui diligit socium, diligit Deum. &c.

Terminationes verò Accusatiuorum eædem sunt ac Nominatiuorum, excepto plurali numero. Vbi ք finalis debet mutari in literam ս, vt Թագաւոր, Rex. զԹագաւոր, Regem. Թագաւորք, Reges. զԹագաւորս, Reges. Թագուհի, Regina. զԹագուհի, Reginam. Թագուհիք, Reginæ. զԹագուհիս, Reginas. մարդ, Homo. զմարդ, Hominem. մարդիկք, Homines. զմարդիկս, Homines. &c.

In nomine autem ամ Omnis, quod in plurali numero non habet literam ք finalem, sed interiacentem, eaq; mutatur in ս, in Accusatiuo, vt ամենեքեան, Omnes. զամենեսեան, Omnes.

Sed sciendum est aliquando Accusatiuum vsurpari sine litera զ, & tunc vocari Accusatiuum Indefinitum, eò quòd res interminatas significet, vt ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր գնացից, Ostende mihi viam in quam eam, id est, viam quamcumque. առնէ ողորմութիւն Տէր, Facit misericordias Dominus

mus, id est Misericordias quascumque. Ես առաքեմ առ ձեզ մարգարէս, Ego mitto ad vos Prophetas, id est Non hunc, vel Illum, sed Quoscumque.

Inchoationes Ablatiuorum sunt quatuor, iuxta numerum harum quatuor præpositionum, 'ի . 'յ . 'ից . առ 'ի, vt 'ի տուէ, A Die, 'յառաւօտէ, A mane. 'ի սկզբանէ, Ab origine. առ 'ի յերկնից, De Cœlo, vel Ex Cœlo. Terminationes verò Ablatiuorum, vel sunt eædem ac Genitiuorum, vt մարդոյ, Hominis. 'ի մարդոյ, Ab homine. Երկնից, Cœlorum. 'յերկնից, à Cœlis. &c. vel exeunt in է, vt 'ի չարէ, A malo. 'յամբարտաւանութենէ, Ab arrogantia. &c.

Inchoationes Narratiuorum fiunt à litera զ. Terminationes verò sunt eædem ac Ablatiuorum, vt 'ի մարդոյ, Ab homine. զմարդոյ, De homine. 'ի չարէ, A malo. զչարէ, De malo, 'յամբարտաւանութենէ, Ab arrogantia. զամբարտաւանութենէ, De arrogantia. &c.

Inchoationes Instrumentalium sunt eædem, ac Nominatiuorum. Terminationes Instrumentalium in singulari numero sunt decem, vt իւ, աւ, ով, եաւ, ամբ, եամբ, երբ, ու, եղբ, արբ. In plurali verò sunt nouem, vt իւք, օք, ովք, ւովք, ամբք, եամբք, երբք, եղբք, արբք.

Inchoationes Circumlatiuorum fiunt à litera զ. Terminationes verò sunt eædem ac instrumentalium, vt քարիւ, Lapide. զքարիւ, Circa lapidem. երկրաւ, Terra. զերկրաւ, Circa terram. &c.

Inchoationes commoratiuorum sunt quatuor, iuxta numerum harum quatuor præpositionum, 'ի . 'յ . 'ըն . 'ն. Quarum duæ hoc est, 'յ. & 'ն. præponuntur Nominibus quæ incipiunt à vocalibus, vt, 'յեկեղեցւոջ, In Ecclesia, 'ննԹա-

կայում, In subiecto. Reliquæ verò duæ, hoc est 'ի & 'ըն, præponuntur nominibus, quæ incipiunt à consonantibus, vt 'ի տան, In domo. 'ըն տարբերութեան, In differentia.

Terminationes Commoratiuorum in singulari numero sunt tres, vel enim sunt eædem ac Genitiuorum, vt, բանի, Verbi. 'ի բանի, In verbo. աշխատութեան, Laboris, 'յաշխատութեան, In labore. &c. Vel exeunt in ոջ, vt 'յայգւոջ, In vinea. 'ըն տեղւոջ, In loco. &c. Vel denique exeunt in ում, vt 'յաստուծում, In Deo. 'ըն մարդում, In homine. In plurali verò numero sunt eædem ac Accusatiuorum, vt, զգիտութիւնս, Scientias, 'ըն գիտութիւնս, In scientijs. զենթակայս, Subiecta, 'ենթակայս, In subiectis. &c.

Sed sciendum est, 'ըն. & 'ն, tunc magis debere vsurpari, cùm Commoratiuus casus confunditur cum Datiuo, qui habet præpositionem, nam, 'յենթակայս, est simul Commoratiuus, & Datiuus, cum præpositione. vnde hos ad discernendos scribenda est, 'ն, pro 'յ, vt, 'նենթակայս, In subiectis. Similiter 'ի գիտութիւնս, Est simul Commoratiuus & Datiuus. Sed ad tollendam confusionem scribenda est syllaba, 'ըն. pro 'ի, vt 'ըն գիտութիւնս, In scientijs, &c.

Sciendum est etiam ում, frequentiùs terminare Nomina primæ declinationis. ոջ Verò nomina secundę declinationis, licet ad placitum Poëtarum possint & in alijs vsurpari.

Inchoationes Vocatiuorum sunt quatuor. ո՛վ. ո՛. ծօ. քա. quorum duo, id est ո՛վ. ո՛. omnibus Nominibus indifferenter præponuntur, vt ո՛վ. vel ո՛. մարդ, O homo. ո՛վ. vel ո՛ կին, O mulier. ո՛վ vel ո՛ փայտ, O lignum. ծօ, Masculinis, vt ծօ տղայ, O puer. ծօ մարդ, O homo. քա Verò fœmininis, vt քա, աղջիկ, O filia. քա կին, O mulier. &c.

Quans

Quandoque Vocatiua vsurpatur sine his particulis, & tunc habent desuper accentum hunc . vt Զակքէ, ò Zachæe. Փիլիպպէ, ò Philippe &c. Terminationes verò Vocatiuorum, vel sunt eædem ac Nominatiuorum, vt մարդ, Homo. ով մարդ, O homo. կենդանիք, Animalia. ով կենդանիք, O animalia: vel exeunt in է, vt ով Պետրոսէ, O Petre. ով Պօղոսէ, O Paule; sed, vt dixi superiùs, Nominibus proprijs congruit hoc.

ARTICVLVS IX.

De Nominibus Commoratiuo casu carentibus.

Omnia Nomina appellatiua habent casum Commoratiuum. Vt քաղաք, Ciuitas. 'ի քաղաքի, In ciuitate. տուն, Domus. 'ի տան, In domo. տեղի, Locus. 'ի տեղւոջ, In loco. գաւառ, Prouincia. 'ի գաւառի, In Prouincia. լեառն, Mons. 'ի լերին, In monte. գետ, Flumen. 'ի գետոջ, In flumine. &c.

Nomina propria rationalium carent casu Commoratiuo; vnde in locis necessarijs vsurpantur in casu Datiuo cum præpositione, vt Պետրոս, Petrus. 'ի Պետրոս, Ad Petrum, vel In Petro. Մարիամ, Maria. 'ի Մարիամ, Ad Mariam, vel In Maria. Հռիփսիմէ, Ripsima. 'ի Հռիփսիմէ, In Ripsima. &c.

Sed aliquando Poëtæ creant ipsis casum Commoratiuum; ea tamen ex maiori parte abbreuiando, vt Հռիփսիմէ, Ripsima. 'ի Հռիփսիմէում, In Ripsima. Մատթէոս, Matthæus. 'ի Մատթէում, In Matthæo. Սոկրատէս, Socrates. 'ի Սոկրատում, In Socrate. Արիստոտէլէս, Aristoteles. 'ի Արիստոտելում, In Aristotele. &c.

Dixi ex maiori parte; quia quandoque seruant eorum integri-

tegritatem, vt [illegible], Adam. [illegible], In Adamo. [illegible], Habacuc. [illegible], In Habacuc. [illegible], Lucas. [illegible], In Luca. &c.

Sic Nomina propria partium Mundi & Prouinciarum non habent casum Commoratiuum; sed vsurpantur in casu Datiuo, cum præpositione, vt [illegible], Asia. [illegible], Ad Asiam, vel In Asia. [illegible], Europa. [illegible], Ad Europam, vel In Europa. [illegible], America. [illegible], Ad Americam, vel In America. [illegible], Arabia. [illegible], Ad Arabiam, vel In Arabia. [illegible], Æthiopia. [illegible], Ad Æthiopiam, vel In Æthiopia. [illegible], Tascira. [illegible], Ad Tasciram, vel In Tascira. [illegible], Pasen. [illegible], Ad Pasen, vel In Pasen. [illegible], Ararat. [illegible], Ad Ararat, vel In Ararat. [illegible], Musia. [illegible], Ad Musiam, vel In Musia. [illegible], Chelarcuni. [illegible], Ad Chelarcuni, vel in Chelarcuni. &c.

Sic etiam Nomina propria Vrbium, Oppidorum, & Pagorum carent Commoratiuo, & vsurpantur in casu Datiuo cum præpositione, vt [illegible], Roma. [illegible], Romæ. [illegible], Byzantium. [illegible], Byzantij. [illegible], Ephesus. [illegible], Ephesi. [illegible], Euthocia. [illegible], Euthociæ. [illegible], Vrbs Gharny. [illegible], In Vrbe Gharny. [illegible], Susa. [illegible], Susæ. [illegible], Oppidum Carny. [illegible], In Oppido Carny. [illegible], Noracauit. [illegible], Noracauiti, [illegible], Aculis. [illegible], Aculij. [illegible], Oppidum Agury [illegible], In Oppido Agury. &c.

Cum his annumerantur etiam Nomina propria Montium & Fluminum, vt [illegible], Mons Sebuh. [illegible], In mon-

monte Sebuh. Մասիս, Mons Masis. 'ի Մասիս, In monte Masis. Թաբոր, Mons Thabor. 'ի Թաբոր, In monte Thabor. Հերմոն, Mons Hermon. 'ի Հերմոն, In monte Hermon. Սինա, Sina. 'ի Սինա, In Sina. Կարմեղոս, Mons Carmelus. 'ի Կարմեղոս, In monte Carmeli. Լիբանան, Libanus. 'ի Լիբանան, In Libano. Երասխ, Flumen Arasses. 'յԵրասխ, In flumine Arissis. Յորդանան, Iordanus. 'ի Յորդանան, In Iordano. Տիգրիս, Tigris. 'ի Տիգրիս, In Tigride. Եփրատես, Euphrates. 'յԵփրատես, In Euphrate. Նեղոս, Nilus. 'ի Նեղոս, In Nilo. Փիսոն, Phison. 'ի Փիսոն, In Phisone. Դանուբիոս, Danubius. 'ի Դանուբիոս, In Danubio. &c.

Genere carent Nomina Armenica.

ARTICVLVS X.

Յաղագս Դերանուան :

De Pronomine.

PRonomen est terminus Orationis, qui determinatam personam rerum significat, vt ես, Ego. դու, Tu. նա, Ille.

Pronominum quædam sunt. դիմականք, id est Substantiua, vt ես, Ego. դու, Tu. ինքեան, Sui. սա, Hic. դա, Iste. նա, Ille, այս, Hic. այդ, Iste. այն, Is. ինքն, Ipse. սոյն, Hic idem. դոյն, Iste idem. նոյն, Ille idem. Sed ինքեան, Caret in singulari numero Nominatiuo, & Accusatiuo, vnde pro his casibus vsurpatur Pronomen. ինքն, Ipse.

Quædam sunt ստացականք, id est Possessiua, vt իմ, Meus. քո, Tuus. իւր, Suus. մեր, Noster. ձեր, Vester.

Quæ-

Quædam sunt դիմառորականք, id est Personalia, vt Ս. Դ. Ն. Et dicuntur personalia, eò quòd determinent cæteras Orationis partes, vt Ուղղափառս, Ego Catholicus. ուղղափառդ, Tu Catholicus. ուղղափառն, Ille Catholicus. Sine his enim Nomen ուղղափառ, id est Catholicus, nullam personam determinatè significat. Sed horum frequens vsus est in Participijs, vt սիրօղս, Ego Amans. սիրօղդ, Tu Amans. սիրօղն, Ille Amans. ընտրեցեալս, Ego Electus. ընտրեցեալդ, Tu Electus. ընտրեցեալն, Ille Electus. ըղձալիս, Ego Optandus. ըղձալիդ, Tu Optandus. ըղձալին, Ille Optandus. &c. Vocantur etiam hæc Pronomina quandoque ab Armenis յօդք, id est Articuli, quia reuera correspondent articulis Italicis, Il, La, Lo, eo tamen discrimine quòd ս. դ. ն. non declinentur.

Quædam sunt նախադաղափարք, id est Primitiua, vt իմ, Meus. քո, Tuus. մեր, Noster. ձեր, Vester. իւր, Suus. նոյն, Idem. ինքն, Ipse.

Quædam sunt ածանցականք, id est Deriuatiua, vt իմային, Id quod pertinet ad meum. քոյին, Id quod pertinet ad tuum. մերային, Nostras. ձերային, Vestras. իւրային, Id quod pertinet ad suum. նոյնական, Identicus. ինքնական, Id quod pertinet ad ipsum. Possunt aliquando Pronomina supradicta replicari ad melius explicandum sensum rei, vt Ես նոյն եմ Ego idem sum. նա ինքն 'ի վերայ ծովուց, Ille ipse supra maria. այս այն է, Hic is est. Ես նոյն ինքն եմ, Ego idem ipse sum. դու նոյն ինքն ես, Tu idem ipse es. նա նոյն ինքն է, Ille idem ipse est. &c.

Quædam sunt պարզք, id est Simplicia, vt նոյն, Idem. ինքն, Ipse. &c.

Quæ

Quædam sunt բարդք, id est Composita, vt նոյնէական, Eiusdem substantiæ. ինքնէական, Ens per se subsistens. &c.

Quædam sunt դրականք, id est Positiua, vt նոյն, Idem. ինքն, Ipse.

Quædam sunt բաղդատականք, id est Comparatiua, vt նոյնագոյն, Plùs idem, vel si possit dici identior. ինքնագոյն, Plùs ipsum, vel si possit dici ipsior. &c.

Quædam sunt գերադրականք, id est Superlatiua, vt նոյնագունեղ, Identissimus. ինքնագունեղ, Ipsissimus. &c.

Quoddam est յարաբերական, id est Relatiuum, vt որ, Qui, quæ, quod.

Quædam ex Pronominibus vnicam personam tantùm significant, vt ես, Ego. դու, Tu. սա, Hic. դա, Iste. նա, Ille. այս, Hic. այդ, Iste. այն, Ille. նոյս, Hic idem. դոյն, Iste idem.

Quædam verò possunt omnes tres personas significare, vt նոյն, Idem. ինքն, Ipse. որ, Qui Potest enim dici: ես նոյն, Ego idem. դու նոյն, Tu idem. նա նոյն, Ille idem. ես ինքն, Ego ipse. դու ինքն, Tu ipse. նա ինքն, Ille ipse. ես որ, Ego qui. դու որ, Tu qui. նա որ, Ille qui. &c.

Genere carent Pronomina Armenica.

ARTICVLVS XI.

Յաղագս բային։

De Verbo.

VErbum, est terminus Orationis, qui affectiones rerum sub tempore significat, vt ատեմ, Odio. [illegible],

Madefacio : հեղում, Fluo. &c.

Verborum quatuor sunt վերջաւորութիւնք, id est Terminationes, nempè. եմ. ամ. ում. իմ. vt գրեմ, Scribo. բանամ, Aperio. ընկլում, Glutio. ծնանիմ, Pario.

Ex verbis terminatis in եմ. ամ. ում, quædam sunt ներգործականք, id est Actiua, vt սիրեմ, Amo. լուանամ, Lauo. լնում, Impleo, quibus proprium est posse mutari ի կրաւորական, id est in Passiua; abijciendo penultimam suam literam, & accipiendo pro ea vocalem ի. vt սիրիմ, Amor. լուանիմ, Lauor. լնանիմ, Impleor.

Quædam sunt չէզոքականք. id est Neutra, vt ննջեմ, Dormio. ուրախանամ, Lætor. երդնում, Iuro. &c. quæ numquam possunt mutari in Passiua, quandoquidem sunt tantùm voce tenus Actiua, non autem significatione.

Sed Neutrorum duplex est species, aliqua enim ex ijs in omnibus modis & temporibus coniugantur, vt Actiua, & vocantur չէզոքականք ներգործակերպք, id est Neutra Actiuæ terminationis, huiusmodi sunt ննջեմ, Dormio. ննջեցի, Dormiui. ննջեցից, Dormiam. հսկեմ, Euigilo. հսկեցի, Euigilaui. հսկեցից, Euigilabo. չուեմ, Migro. չուեցի, Migraui. չուեցից, Migrabo. &c. Aliqua verò in Præsenti, & in Imperfecto coniugantur vt Actiua; in cæteris autem temporibus coniugantur Passiua, & vocantur չէզոքականք ընդմիջակերպք, id est Neutra mixtæ terminationis; huiusmodi sunt յառնեմ, Surgo. յարեայ, Surrexi. յարեայց, Surgam. մեղանչեմ, Pecco. մեղայ, Peccaui. մեղայց, Peccabo. զարմանամ, Miror. զարմացայ, Miratus sum. զարմացայց, Mirabor. &c.

Ex verbis terminatis in իմ. quædam sunt կրաւորականք,

id est

esse Passiua, vt [illegible], Amor. [illegible], Lauor. [illegible], Impleor; quibus proprium est posse mutari [illegible], id est in Actiua, abijciendo penultimam suam literam & recipiendo, vnam ex his vocalibus. [illegible]. [illegible]. [illegible]. vt [illegible], Amo. [illegible], Lauo. [illegible], Impleo.

Hinc sequitur, quòd omne verbum Actiuum debeat habere suum Passiuum, ad quod possit mutari, & omne verbum Passiuum debeat habere suum Actiuum ad quod possit mutari iuxta regulam præscriptam.

Quædam ex verbis desinentibus in [illegible], sunt [illegible], id est Deponentia, vt [illegible], Habito. [illegible], Sedeo. [illegible], Iubilo. [illegible], Hilaresco. [illegible], Satior, vel Satur fio. &c. quæ numquam possunt mutari in Actiua, quandoquidem sunt tantùm voce tenus Passiua, non autem significatione.

Quædam sunt [illegible], id est Communes, vt [illegible], Pario, & Nascor. [illegible], Rideo, & Rideor. [illegible], Amplector. [illegible], Confiteor. &c.

ARTICVLVS XII.

De Varijs speciebus Verborum.

VErborum quædam sunt [illegible], id est Primitiua, vt [illegible], Disco. [illegible], Surgo. [illegible], Impleo. [illegible], Accedo. [illegible], Offero. [illegible], Sto. &c.

Quædam sunt [illegible], id est Deriuatiua, vt [illegible], Doceo. [illegible], Suscito. [illegible], Implere facio. [illegible], Accedere facio. [illegible], Offerre facio. [illegible], Statuo, vel State facio; & alia

multa, quibuscumque enim addatur particula hæc. ուցանեմ, erunt Deriuatiua, vt սիրեմ, Amo. սիրեցուցանեմ, Amare facio. լուանամ, Lauo. լուացուցանեմ, Lauare facio. երդնում, Iuro. երդմնեցուցանեմ, Iurare facio. &c.

Quædam sunt պարզք, id est Simplicia, vt դնեմ, Pono, շարեմ, Ordino. փոխեմ, Muto. &c.

Quædam sunt բաղադրեցեալք, id est Composita, vt ստորադրեմ, Suppono. համաշարեմ, Coordino. վերափոխեմ, Remuto, vel Supermuto. &c.

Tales particulæ compositiuæ apud Armenos sunt plures, qualia sunt ըստ. առ. ան. բաղ. շար. համ. հակ. տար. տրամ. ենթ. ստոր. անդր. վեր. վայր. ներ. յար. փոխ. արտ. ապ. ան. փառ. շաղ. հոմ. վեհ. դեր. բաղ. փառ. մեջ. բաց. շուրջ. մակ. ընդդեմ. գեր. հետ. նախ. յառաջ. &c. vt գտանեմ, Inuenio. ըստգտանեմ, Reprehendo. տեսանեմ, Intueor. ապականեմ, Corrumpo. բերեմ, Fero. առբերեմ, Affero. դնեմ, Pono. բաղադրեմ. Compono. կցեմ, Iungo. շարակցեմ, Coniungo. բերեմ, Fero. համբերեմ, Suffero. դնեմ, Pono. հակադրեմ, Oppono. բերեմ, Fero. տարբերեմ, Differo. չափեմ, Metior. տրամաչափեմ, Dimetior. դնեմ, Pono. ենթադրեմ, vel ստորադրեմ, Suppono. չուեմ, Migro. անդրաչուեմ, Transmigro. լուծեմ, Soluo. վերլուծեմ, Resoluo. ածեմ, Duco. վայրածեմ, Deduco. մուծանեմ, Introdo. ներմուծանեմ, Intrudo. շարժեմ, Moueo. յառաջաշարժեմ, Remoueo, vel Commoueo. ընկենեմ, vel արկանեմ, Iacio. փոխարկեմ, Muto. բերեմ, Fero. արտաբերեմ, Effero, vel Profero. կարողանամ, Possum. անկարողանամ, Infirmor. պաշտեմ, Veneror. անարգեմ, Inhonoro, vel Contemno. կցեմ, Iungo. փոխակցեմ, Coniungo. կապեմ, Ligo. շաղկապեմ, Col-

Colligo, vel Copulo. [illegible], Nomino. [illegible], Æquiuoco. [illegible], Appareo. [illegible], Excello. [illegible], Nomino. [illegible], Pronomino [illegible], Facio. [illegible], Circulum facio, vel Aream facio. [illegible], Odio. [illegible], Dissipo [illegible], Iacio. [illegible], Interijcio. [illegible], Dico. [illegible], Nego. [illegible], Muro cingo. [illegible], Muro circumcingo, vel circumdo. գրեմ, Scribo. [illegible], Superscribo. [illegible], Discurro. [illegible], Contradico. կամ, Sto. [illegible], Emineo, vel Præcello. [illegible], Vestigo. [illegible], Inuestigo. [illegible], Effor. [illegible], Præfor. դնեմ, Pono. [illegible], Antepono, vel Propono. &c.

Præter has particulas componi solent etiam Nomina cum Verbis, vt [illegible], De Deo loquor, vel Theologicè loquor, [illegible], Incumbo ad labores. [illegible], Pulchrè loquor. [illegible], Prolixè loquor. [illegible], Hominem diligo, vel Cum hominibus benignè ago. [illegible], Sapientias diligo, vel Studeo Philosophiæ. [illegible], Malè loquor, vel Accuso. [illegible], Benè loquor, vel Intercedo, & alia compluria, quæ vsus docebit.

Quædam ex Verbis sunt [illegible], id est Anomalia, vt [illegible], Eo, vel Abeo. [illegible], Abiui. [illegible], I. գամ, Venio. [illegible], Veni. [illegible], Veni. [illegible], Manduco. [illegible], Manducaui. &c.

Quædam sunt [illegible], id est Impersonala, vt [illegible], Opus est. [illegible], Interest. [illegible], Necesse est. [illegible], Fit frigus. [illegible], Fit calor. &c.

Quædam sunt [illegible], id est Defectiua, vt [illegible]

Pec-

Peccaui . լուայ , Audiui . ողջեր ; Salue . դիցուք , Puta quòd , vel Suppone quòd . &c.

Quædam sunt յաճախականք , id est Frequentatiua , vt բեկանեմ , Frango . բեկոտեմ , Confringo . կտրեմ , Seco . կոտո-րեմ , Conseco . խոցեմ , Vulnero . խոցոտեմ , Frequenter vulnero , vel In multis vulnero . ասեմ , Dico . ասացեմ , Di-ctito . ձևեմ , Figuro . ձևոտեմ , Plures figuras efficio . գրեմ , Scribo . գրոտեմ , Vbique scribo , vel malè depingo . պատառեմ , Scindo . պատառոտեմ , Conscindo . կարեմ , Suo . կարոտեմ , Consuo . &c.

Cum his annumerantur etiam խոստանալով խոստանամ , Promittendo promitto , id est Firmè promitto . անարգելով անարգեմ , Iniurijs iniurior , id est Omninò iniurior . խրատե-լով խրատեմ , Castigando castigo , id est Rigidè castigo . ու-նելով ունիմ , Habendo habeo , id est Verè habeo . նզովելով նզովեմ , Anathematizando anathematizo , id est Prorsus anathematizo . ուսանելով ուսանիմ , Discendo disco , id est Omninò incumbo ad studia . մեղանչելով մեղանչեմ , Peccan-do pecco , id est Magnum delictum committo . &c.

ARTICVLVS XIII.

De Circumstantijs Verborum.

Circumstantiæ Verborum sunt quatuor ; nempe թիւ , Numerus . դէմք , Persona . ժամանակ , Tempus . եղանակ , Modus .

թիւ , Id est Numerus est duplex ; եզակի , Singularis , & յոգնակի , Pluralis . Singularis , vt բերեմ , Fero . բանամ , Aperio . հոսիմ , Fluo . Pluralis , vt բերեմք , Ferimus . բա-

նամք ,

բանամք, Aperimus. Հեղումք, Fluimus.

Դէմք, Id est Persona est triplex. Առաջին, Prima, vt սիրեմ, Amo. լուանամ, Lauo. լնում, Impleo. Երկրորդ, Secunda, vt սիրես, Amas. լուանաս, Lauas. լնուս, Imples. Երրորդ, Tertia, vt սիրէ, Amat. լուանայ, Lauat. լնու, Implet.

Prima dicitur յորմէ բան, id est A qua verbum. Secunda առ որ բան, id est, Ad quam verbum. Tertia verò յաղագս որոյ բան, id est Propter quam verbum.

Ժամանակ, id est Tempus est sextuplex.

Ներկայ, *Præsens.*

Անկատար, *Imperfectum.*

Կատարեալ, *Perfectum.*

Յարակատար, *Paulò plus perfectum.*

Գերակատար, *Plusquam perfectum,* &

Ապառնի, *Futurum.*

Præsens, Vt սիրեմ, Amo. լուանամ, Lauo. լնում, Impleo.

Imperfectum; Vt սիրէի, Amabam. լուանայի, Lauabam. լնուի, Implebam.

Perfectum, Vt սիրեցի, Amaui. լուացի, Laui. լցի, Impleui.

Paulò plus perfectum, Vt սիրեալ եմ, Iam amaui. լուա-ցեալ եմ, Iam laui. լցեալ եմ, Iam impleui.

Plusquam perfectum, vt սիրեալ էի, Amaueram. լուա-ցեալ էի, Laueram. լցեալ էի, Impleueram.

Futurum, Vt սիրեցից, Amabo. լուացից, Lauabo. լցից, Implebo.

Եղանակ, id est Modus est quintuplex.

Սահմանական, *Indicatiuus vel Definitiuus.*

Հրամայական, *Imperatiuus.*

Ըղձական, *Optatiuus.*
Ստորադասական, *Subiunctiuus.*
Աներևոյթ, *Infinitiuus.*

Indicatiuus, Vt սիրեմ, Amo. լուանամ, Lauo. լնում, Impleo.

Imperatiuus, Vt սիրեա, Ama. լուա, Laua. լից, Imple.

Optatiuus, Vt երանի թէ սիրեցեմ, Vtinam amem. երանի թէ լուանայցեմ, Vtinam lauem. երանի թէ լնուցում, Vtinam impleam.

Subiunctiuus, Vt եթէ սիրեցեմ, Si amem. եթէ լուանայցեմ, Si lauem. եթէ լնուցում, Si impleam.

Infinitiuus, Vt սիրել, Amare. լուանալ, Lauare. լնուլ, Implere.

ARTICVLVS XIV.

Յաղագս Ընդունելութե.

De Participio.

PArticipium est terminus Orationis, qui simul res & affectiones rerum sub tempore significat, vt բացօղ, Aperiens. &c.

Quatuor sunt Participiorum Վերջաւորութիք, id est Terminationes օղ, եալ, լոց, լի, vt սիրօղ, Amans, vel սիրեցօղ, Qui amatur. սիրեալ, Qui amauit, vel սիրեցեալ, Amatus. սիրելոց, Amaturus. սիրելի, Amandus.

Quæ terminantur in օղ, transferuntur ad secundam speciem primæ declinationis, vt սիրօղ, Amans. սիրողի, Amantis, vel Amanti. զսիրօղ, Amantem. ի սիրողէ Ab amante.

զսի

զսիրողէ, De amante. սիրողիւ, Amante. զսիրողիւ, Circa amantem, ՚ի սիրողում, In amante. ով սիրող, O' amans. սիրողք, Amantes. սիրողաց, Amantium. &c. Vt մարդք, մարդկանց.

Quæ terminantur in եալ, transferuntur ad primam speciem secundæ declinationis, vt սիրեցեալ, Amatus. սիրեցելոյ, Amati, vel Amato. զսիրեցեալ, Amatum. ՚ի սիրեցելոյ, Ab amato. զսիրեցելոյ, De amato. սիրեցելով, Amato. զսիրեցելով, Circa amatum. ՚ի սիրեցելում, In amato. ով սիրեցեալ, O' amate. սիրեցեալք, Amati. սիրեցելոց, Amatorum. &c. Vt նիւթք, նիւթոց.

Quæ terminantur in լի, transferuntur ad secundam speciem secundæ declinationis. vt սիրելի, Amandus. սիրելւոյ, Amandi, vel Amando. զսիրելի, Amandum. ՚ի սիրելւոյ, Ab amando. զսիրելւոյ, De amando. սիրելւով, Amando. զսիրելւով, Circa amandum. ՚ի սիրելւոջ, In amando. ով սիրելի, O' amande. սիրելիք, Amandi. սիրելեաց, Amandorum. &c. Vt հոգիք, հոգեաց.

Quæ verò terminantur in լոց, non declinantur nisi in locis necessarijs ad melius explicandum sensum rei, si autem declinanda sint, transferuntur ad secundam speciem primæ declinationis.

Participia quæ desinunt in ող, sunt præsentis temporis. quæ desinunt in եալ, sunt præteriti temporis; quæ verò desinunt in լոց, vel լի futuri temporis.

Aliquando Participia vsurpantur tamquam Nomina Adiectiua, & aliquando tamquam Verba. Vsurpantur tamquam Nomina cùm ijs attribuitur alius quidam casus, qui differt à casu sui verbi, vt արարիչ երկնից եւ երկրի այ, Creaator Cœli, & Terræ Deus. խաչեցելոյն յիսուսի մայր, Crucifixi Iesu Mater սի-

սիրելի աշակերտն Յի, Dilectus discipulus Iesu. Vsurpantur verò tamquam Verba, cùm exigunt casum sui Verbi. vt Ստեղծօղն զհոգիս մարդկան [illegible], Ille qui creat animas hominum, expirauit. Խաչեցեալն 'ի հրէից կենդանացաւ, Crucifixus ille à Iudæis, reuixit. Սիրելի աշակերտն 'ի Յիսուսէ վախճանեցաւ, Diligendus discipulus à Iesu obijt. &c.

Desinentia autem in լոց, Vix vnquam vsurpantur vt Nomina, vnde & non declinantur congruenter, quemadmodum, & desinentia in եալ Actiuum, hæc enim vbi existimantur vsurpata vt Nomina, illic non sunt Participia, sed sunt simpliciter Nomina Adiectiua, vt Օծեալ է Աստուած, և մարդ կատարեալ, Vnctus est Deus, & homo perfectus. &c.

Participiorum tot sunt species, quot sunt Verborum. Quædam enim ex ijs sunt նախագաղափարականք, id est Primitiua, vt ընծայօղ, Offerens. ընծայեցեալ, Oblatus. ընծայելի, Offerendus. ընծայելոց, Offerturus. լնօղ, Implens. լցեալ, Impletus. լնլի, Implendus. լնլոց, Impleturus.

Quædam verò sunt ածանցականք, id est Deriuatiua, vt ընծայեցուցօղ, Offerre faciens. ընծայեցուցեալ, Oblatus factus. ընծայեցուցանելի, Oblatus faciendus. ընծայեցուցանելոց, Oblatum facturus. լցուցօղ, Implere faciens. լցուցեալ, Impletus factus. լցուցանելի, Impletus faciendus. լցուցանելոց, Impletum facturus. &c.

Quædam sunt պարզք, id est Simplicia, vt կարգօղ, Ordinans. կարգեցեալ, Ordinatus. կարգելի, Ordinandus. կարգելոց, Ordinaturus. փոխօղ, Mutans. փոխեցեալ, Mutatus. փոխելի, Mutandus. փոխելոց, Mutaturus. ստեղծօղ, Creans. ստեղծեցեալ, Creatus. ստեղծանելի, Creandus. ստեղծելոց, Creaturus. &c.

Quæ-

Quædam verò sunt [illegible], id est Composita, vt [illegible], Coordinans. [illegible], Coordinatus. [illegible], Coordinandus. [illegible], Coordinaturus. [illegible], Remutans. [illegible], Remutatus. [illegible], Remutandus. [illegible], Remutaturus. [illegible], Nouiter creans. [illegible], Nouiter creatus. [illegible], vel [illegible], Nouiter creandus. [illegible], Nouiter creaturus. &c.

Quædam sunt [illegible], id est Frequentatiua, vt [illegible], Confringens, vel Ad minuta redigens. [illegible], Conuulnerans, vel In multis vulnerans. [illegible], Conscribens, vel Vbique scribens. &c.

ARTICVLVS XV.

[illegible]

De Præpositione.

PRæpositio est terminus Orationis, qui circumstantias rerum significat, vt [illegible], Supra. [illegible], Circa. [illegible], Ante, &c.

Præpositiones sunt triplicis generis, quædam enim ex ijs conficiunt casus, vti sunt [illegible]. &c. De quibus locuti sumus superius.

Quædam exigunt casus, vti sunt [illegible], [illegible], [illegible], &c. De quibus loquemur in tertia sectione.

Quędam verò coniunguntur cum alijs partibus Orationis, talia sunt [illegible].

[illegible]. [illegible]. [illegible]. [illegible]. [illegible]. [illegible]. [illegible]. &c.

[illegible], Vt [illegible], Sine lege, vel Illegitimus [illegible], Irrationalis. [illegible], Imprudens: [illegible], Inscius. &c.

[illegible], Vt [illegible], Ingratus. [illegible], Infortunatus. [illegible], Ignobilis. &c.

[illegible], Vt [illegible], Infirmus. [illegible], Ignorans. [illegible], Inhumanus. [illegible], Inops. &c.

[illegible], Vt [illegible], Subiectum. [illegible], Suppositio. [illegible], Subintellectio. &c.

[illegible], Vt [illegible], Suppositio [illegible], Subiectio. [illegible], Subintelligens. &c.

[illegible], Vt [illegible], Superpositio. [illegible], Superscriptio. [illegible], Repetitio. [illegible], Superlatio. &c.

[illegible], Vt [illegible], Expositio. [illegible], Expulsio. [illegible], Euulsio. &c.

[illegible], Vt [illegible], Dijudicans. [illegible], Dispositio. [illegible], Discursus. &c.

[illegible], Vt [illegible], Differentia. [illegible], Discessus. [illegible], Depulsus. &c.

[illegible], Vt [illegible], Congregatio. [illegible], Coæqualis. [illegible], Conuincens. &c.

[illegible], Vt [illegible], Æquiuocus. [illegible], Homogenus. &c.

[illegible], Vt [illegible], Superscriptio. [illegible], Agnomen. &c.

[illegible], Vt [illegible], Coordinatio. [illegible], Collatio. [illegible], Compositio. &c.

[illegible], Vt [illegible], Coniunctio. [illegible], Commistum. &c.

[illegible]

փաղ, Vt փաղանուն, Vniuocus. փաղաղղանութիւն, Connotatio. &c.

փափ, Vt փափաստութիւն, Dissipatio. փափաղեն, Ruinatus. &c.

փոխ, Vt փոխարինութիւն, Mutatio. փոխատուութիւն, Mutuatio. &c.

Հակ, Vt հակադրութիւն, Oppositio. հակակայ, Obstans. &c.

Ընդդէմ, Vt ընդդիմադրութիւն, Contrapositio. ընդդիմաւութիւն, Contradictio. ընդդիմախօսել, Contraliceri. &c.

Ըստ, Vt ըստգտանել, Reprehendere. ըստանուշադրութիւն, Neglectio. &c.

Ընդ, Vt ընդգրել, vel ընդագրել, Adscribere: ընդօրինակել, Edere exemplum, vel Describere: ընդունել, Acceptare: ընդդիմանալ, Contrastare. ընդհանուր, Vniuersale. ընդունակ, Capax. ընդոծին, Vernaculus. ընդվզել, Ceruicosum, vel Contumacem esse. &c.

Առ, Vt առարկութիւն, Obiectio. անուանութիւն, Appellatio. առոգել, Adaquare, &c.

Բաղ, Vt բաղհիւսել, Complicare. բաղդատել, Comparare. բաղկացուցանել, Connectere. &c.

Անդր, Vt անդրբերել, Transferre. անդրանցուցանել, Translucere. անդրապատկել, Transfigere. &c.

Վայր, Vt վայրաբերել, Ferre deorsum. վայրաբնակել, Habitare deosrum, vel infra: վայրածել. Deducere. &c.

Ներ, Vt ներբերել, Inferre. ներածել, Inducere. &c.

Յար, Vt յարաբերութիւն, Relatio. յարայիշել, Reminisci, vel Sæpè memor esse. յարանուանութիւն, Denominatio. &c.

Վեհ, Vt վեհափառ, Excellens in gloria, vel In horore. վեհերեւել, Excellenter videri. &c.

Դեր, Vt դերանուն, Pronomen. դերափոխել, Commutare.

·[illegible]. [illegible], Retribuere. &c.

[illegible], Vt [illegible], Circumactio, vel Circundatio. &c.

[illegible], Vt [illegible], Interiectio. [illegible], Interlocutio. [illegible], Interpoſitio. &c.

[illegible], [illegible], Sufferre. [illegible], Deijcio. [illegible], Electio. [illegible], Cœnare. &c.

[illegible], Vt [illegible], Præcellens honore. [illegible], Præcellens gradu, vel loco. &c.

[illegible], Vt [illegible], Pediſequus. [illegible], Veſtigator. &c.

[illegible], Vt [illegible], Protopater. [illegible], Primocreatus. [illegible], Primogenitus. &c.

[illegible], Vt [illegible], Præfatio. [illegible], Præmittere. [illegible], Producere. &c.

Hæ omnes particulæ cæteris Orationis partibus additæ diuerſam edunt ſignificationem, & vnum & idem vocabulum, mediantibus his alium & alium exprimit ſenſum. Vt գրել, Scribere. [illegible], Subſcribere. ստորագրել, Infra ſcribere. վերագրել, Superſcribere. մակագրել, Titulare. [illegible], Exſcribere. [illegible], Diſcrete ſcribere. [illegible], Abſcribere, vel Delere. շարագրել, Ordinatim ſcribere, vel Componere. համագրել, Conſcribere. [illegible], Coniunctè ſcribere. [illegible], Contrariam dare ſententiam, vel Contrariè ſcribere. [illegible], Adſcribere. [illegible], Inſcribere. [illegible], Reſcribere. միջագրել, Interſcribere. [illegible], Transſcribere. հակագրել, Oppoſitè ſcribere. &c.

AR-

ARTICVLVS XVI.

Յաղագս մակբայի, միջարկութեան և շաղկապի։

De Aduerbio, Interiectione & Coniunctione.

ADuerbium est terminus Orationis, qui modum affectionis rerum significat, vt յանկարծակի, Repentè. յամրաքայլեւ, Pedetentim. երագագոյն, Festinatò. &c.

Interiectio est terminus Orationis, qui affectus animi significat, vt ո՜հ, væ. վա՜շ, Euge. &c.

Coniunctio est terminus Orationis, qui cæteras partes Orationis simul coniungit, vt իսկ, Autem. և, & քանզի, Quoniam. &c.

SECTIO III.

De Constructione.

ARTICVLVS I.

Յաղագս համաձայնութեան բայի ընդ անուան։

De Concordantia Verbi cum Nomine.

COncordantiæ sunt quatuor, բայի ընդ անուան, id est Verbi cum Nomine.

ածականին ընդ գոյականին; id est Adiectiui cum Substantiuo.

Յարաբերականին ընդ նախընթացին, id est Relatiui cum Antecedente.

Դա

Պատասխանականոյ ընդ հարցմանն, id est Responsionis cum Interrogatione.

Primam Concordantiam dixi esse Verbi cum Nomine, quia omne Verbum personale habet aliquod nomen antecedens, vel apertè, vel occultè, cum quo debet concordari numero & persona. Apertè, vt Ես մկրտեմ զձեզ ջրով, Ego baptizo vos aqua. Մեք տեսաք, և վկայեմք, Nos vidimus, & testamur. Դու ես վէմ, Tu es Petrus. Դուք էք լոյս, աշխարհի, Vos estis lux mundi. Նա արար զմեզ, Ille fecit nos. Սոքա են քարինք սուրբք, Isti sunt lapides sancti. Պետրոս աւետէր զխնդութիւն, Petrus annuntiabat gaudium. Պօղոս աւետարանէր, Paulus euangelizabat. Նոքա քարոզեցին զհաւատսն Քի, Illi prædicauerunt fidem Christi.

Et occultè, vt խրխնջայ, Hinnit. ծիծաղի, Ridet մռնչէ, Rugit. dixi occultè, qui in his semper aliquod Nomen subintelligitur, vt Ձին խրխնջայ, Equus hinnit. մարդն ծիծաղի, Homo ridet. առիւծն մռնչէ, Leo rugit. &c.

Concordantur etiam Verba cum Nominibus coniunctis, vt Պետրոս և Պօղոս շրջէին և քարոզէին, Petrus, & Paulus circuibant, & prædicabant. Պետրոս և Յոհաննէս ելին ՚ի տաճարն, Petrus, & Ioannes ascenderunt in Templum. &c.

Et licet videantur aliquando dissentire actu, vt ոչ գոյ ՚ի ձեզ քաջութիւն, և նախանձ հայրենեաց, Non est in vobis virilitas & zelus patriæ. potentia tamen semper consentiunt, vt ոչ գոյ ՚ի ձեզ քաջութիւն, և ոչ գոյ նախանձ հայրենեաց, Non est in vobis virilitas, nec est zelus patriæ.

Sed sciendum est primò, quòd cùm Verba personalia concordant cum Nominibus simul coniunctis, sequantur nobiliorem personam. Et quoniam prima persona est nobilior secun-

ſecunda, & ſecunda nobilior tertia, hinc dùm prima perſona coniungitur cum ſecunda, vel cum tertia, Verbum perſonale ſequitur primam; & quando ſecunda perſona coniungitur cum tertia, Verbum perſonale ſequitur ſecundam, vt [illegible], Ego, & tu confitemur. [illegible], Ego, & Petrus confitemur. [illegible], Tu & Petrus confitemini. &c.

Sciendum eſt ſecundò, quòd in hac concordantia ſub dictione Nominis intelligantur & Pronomina & Participia, vt [illegible], Illi de manu tua expulſi ſunt. [illegible], Crucifixus ſurrexit. [illegible], Saluator mortuus eſt. [illegible], Adorandus contemptus fuit. &c.

Sciendum eſt tertiò, Nomina hæc dualia & reduplicatiua coniungi debere ſemper cum Verbo pluralis numeri, vt [illegible], Vterque locuti ſunt. [illegible], Singuli venerunt. [illegible], Bini intrarunt. &c.

Sciendum eſt quartò, aliquando vice Nominatiui poni verba infinita, vt [illegible], Viuere inter occupationes parit tædium. [illegible], Creare, eſt facere aliquid ex nihilo. [illegible], Peccare, & pœnitere ſunt proprietates hominis. &c.

Sciendum eſt quintò, Verbum perſonale vtrinque poteſt habere Nominatiuum pertinens ad vnam & eandem rem, vt [illegible], Ego ſum via, veritas, & vita. [illegible] Senectus eſt ipſamet infirmitas. [illegible], Tu quidem vocaris Petrus. [illegible], Ille tamen nominatur Ioannes. &c.

Cc AR-

ARTICVLVS II.

De Concordantia Adiectiui cum Substantiuo.

SEcundam concordantiam dixi esse Adiectiui cum Substantiuo, quia nullum Adiectiuum ponitur in compositione, quod non habeat suum Substantiuum Actu, vel Potentia, cum quo & debet concordari, vbique & semper numero & casu.

Actu vt [illegible], Tabernaculum Verbi Patris excelsi. [illegible], In manu Regis iniqui & mali. [illegible], Ortus Solis luminis veri. [illegible], Thesauri tui absconditi inuentorem me fac. [illegible], Simile est Regnum Coelorum reti misso in Mare. [illegible], Et placitus ero veritati tuæ. [illegible], Intrando in supernam Ierusalem in thalamum incorruptibilem. [illegible], Et anima sua scandebat in fornices lucidos. [illegible] Qui pietate fundauit Ecclesiam sanctam. [illegible], Qui potare fecerunt tristibus filijs Adæ Calicem lætificum. [illegible], Ex Templis eburneis vnde lætificarunt te filiæ Regum. [illegible]. Quæ ab exercitibus spiritualibus laudatæ Domina. [illegible]

[illegible], Qui diebus electis illuminatoribus mundi. [illegible], Psalmis, & benedictionibus, & Canticis spiritualibus. [illegible], Et exultabit anima mea Deo Redemptore meo. [illegible], Qui locuti sunt Spiritu Sancto. [illegible], Ianuis clausis apparens Iesus, [illegible], In Sanctitate tua benedicimus tibi. [illegible], In templo tuo pontificato, &c.

Potentia verò, vt [illegible], Quoniam peccauit in portabile illud in verbo, id est Impossibile Verbum. [illegible], Egentes impleuit pane, id est Egentes homines. [illegible], Mater fuisti supremi Conditoris, id est Dei. [illegible], In irrationalium præsepio positus es Rex gloriæ, id est Irrationalium animalium. [illegible], Incorporeorum Supernorum Rex sæculorum, id est incorporeorum Angelorum. [illegible], Qui ex quatriformis trisagica voce, id est, Ex quatriformis Seraphim. [illegible], Exaltate discumbentem supra Crucem, id est Discumbentem Iesum, &c.

Dixi superiùs Adiectiuum debere concordari cum Substantiuo semper & vbique, id est Non tantùm cùm sequitur illud. Sed etiam cùm præcedit, vt [illegible], Exultate filij hominum hodie Natiuitate Sanctæ Virginis. [illegible], Qui essentiam ineffabilis Vnigeniti. [illegible], Contemporaneum Deo,

 & San-

& Sanctæ Dei Genitrici. [illegible] secundum præceptum Sanctorum tuorum mandatorum. [illegible] Sicut in natura nostra dedisti in partum. [illegible] In cherubinea quiescebas sede. [illegible] Quæ à Patre natum eructasti florem. [illegible] Video tremendum mirandum mysterium manifestatum. [illegible] Mundum Corpus Dei Genitricis Virginis. [illegible] Ex electis discipulis. [illegible] Qui hodie incarnatus est ex Sancta Virgine. [illegible] Nostra natura moritur. [illegible] Vna natura Deitas. [illegible] In secunda die principij, & alia multa, vti videre licet in libris Armenicis.

Concordari etiam debent Adiectiua cum Substantiuis simul coniunctis, vt [illegible] Similia sunt inuicem Frumentum, & Hordeum. [illegible] Æquales sunt inuicem Sol, & Luna. [illegible] Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli. [illegible] Veloces sunt in volatu Hirundo, & Aquila. &c.

ARTICVLVS III.

De Concordantia Relatiui cum Antecedente.

TErtiam Concordantiam dixi esse Relatiui cum Antecedente, quia omne Relatiuum habet suum Antecedens

dens, cum quo debet concordari semper in numero, vt [illegible], Beatus vir, qui non abijt in consilijs impiorum. [illegible], Beatus vir, qui sustinet tentationes: [illegible] Protodiaconus, & primus Martyr, qui à Christo fuisti coronatus. [illegible], Sanctum Spiritum glorificando, qui requiescere fecit omnes. [illegible]. Reuera Verbum Deus vnitum fuit corpori immutabili essentia, quem aspexerunt filij tonitrus. [illegible] Verbum incomprehensibile, quod in corpore tetigerũt filij tonitrus. [illegible], Angeli Cœlorũ desiderant complementum solemnitatis istorum, qui in morte sua vixerunt. [illegible], Glorificatio fidei Sanctorum Anachoretarum; qui corpora sua pro te sacrificarunt. [illegible], Anachoretæ veri & testes Christi, qui passionem & mortem suscepistis.

Sed sciendum est primò, aliquando Relatiuum præponi Antecedenti, vt [illegible], Qui Patrum Nostrorum Deus glorificatus es in æternum. [illegible], Qui in monte transfiguratus ostendisti diuinam tuam potentiam, te benedicimus ò Lux intelligibilis. [illegible], Qui remissio-

missionum dator es Deus. [illegible] Qui es illuminator orbis Christe Deus. [illegible], Qui amatores estis Conditoris creaturarum Christi, ò Sancti Apostoli. [illegible]. Qui pro Christo passiones suscipientes sustulistis, ò amatores Dei Pontifices.

Sciendum est secundò, aliquando Relatiuum poni absolutè, & Antecedens subintelligi, vt [illegible]. Qui venimus honorare commemorationem Sanctorum testium, id est Nos qui venimus. [illegible]. Qui personas suas tibi Pater obtulerunt, id est Martyres. [illegible]. Qui agonem certaminis apud tyrannos ostenderunt, id est Martyres. [illegible], Qui in certamine iniquorum vicerunt fortiter inimicum, id est Martyres. [illegible]. Qui pro te vitam suam commutauerunt, id est Martyres. [illegible]. Quos accipiens è mari fecisti venatores hominum, id est Apostolos. [illegible]. Quibus infudisti odorem suauem esse per Orbem, id est Apostolis. [illegible]. Quibus promisisti sedere in sede Iudiciali, id est Apostolis. [illegible]. Quos ad imaginem tuam creasti, id est Homines. In his tamen omnibus Relatiuum absolutè sumptum concordat cum Antecedente subintellecto etiam in casu, vt videtur in exemplis allatis.

Scien-

Sciendum est tertiò, Pronomina hæc Demonstratiua [illegible], aliquando vsurpari tamquam Relatiua, vt [illegible]. Erat Andreas frater Simonis Petri, vnus ex duobus illis, qui audierunt à Ioanne, & secuti sunt eum. Inuenit iste primò fratrem suum Simonem & dicit illi, inuenimus Messiam, qui interpretatur Christus, ille duxit illum ad Iesum. In hoc verbo bis [illegible] refert in mentem Andream. [illegible]. Et ego nesciebam illum, sed qui misit me baptizare aqua, ille dixit mihi, super quem videris spiritum, quia descendet, & requiescet supra illum, ille est qui baptizat Spiritu Sancto. In verbo hoc primum [illegible] refert in mentem Deum, secundum verò Iesum. &c.

ARTICVLVS IV.

De Concordantia Responsionis cum Interrogatione.

QVartam Concordantiam dixi esse Responsionis cum Interrogatione, quia omnis Responsio qualiscumque sit ea pars Orationis, debet concordari cum Interrogatione, non tantùm casu, sed, & rei conuenientia, vt [illegible] Quis est ille? [illegible], Respondetur Iesus. [illegible], Cuius est filius? [illegible], Mariæ. [illegible]. Quem adorant Catholici? [illegible], Christum.

ftum. [illegible], Ad quem tendis conatu? [illegible], Ad Christum. [illegible], Quem quæris? [illegible], Christum. [illegible], A quo audisti verbum istud? [illegible], A Christo. [illegible], De quo loqueris tu? [illegible], De Christo. [illegible], Quo viuis tu? [illegible], Christo. [illegible], Quem amplecteris? [illegible], Christum. [illegible], In quo consistit spes fidelium? [illegible] In Christo Iesu. [illegible], Quinam sunt isti? [illegible], Catholici. [illegible], Cuiusnam sunt filij? [illegible], Catholicæ Ecclesiæ. [illegible] Quo pergunt? [illegible], Ad Cœlum. [illegible], Quem quærunt? [illegible], Auctorem vitæ. [illegible], A quo sunt coronandi? [illegible], A Christo. [illegible], De quo narrant Prophetæ? [illegible], De aduentu Christi. [illegible], Quibus custodiuntur homines in mundo? [illegible], Angelis Custodibus. [illegible]. Quorum sunt in circuitu agmina Angelorum? [illegible], Timentium eum. &c.

Et quidem in his exemplis allatis Responsio concordat cum Interrogatione etiam in numero, tamen hoc est per accidens; cùm sæpissimè Interrogationi singulari numero plurali respondeatur, vt [illegible], Cuius est domus hæc? [illegible], Principium. [illegible], Quo is ad accusationem? [illegible], Ad Iudices. [illegible], Quem misisti ad nuptias? [illegible], Pueros, & Domesticos. &c.

Dixi superiùs, quòd Responsio debeat concordari cum Interrogatione etiam rei conuenientia. nam si aliquis interroget

roget

roget զի՞նչ է այս, Quid est hoc? Respondendum est Nomine Substantiuo, մարդ, Homo. ձի, Equus. քար, Lapis. ծառ, Arbor. &c. Et si quis interroget, Որպիսի ինչ է այս, Quale est hoc? Respondendum est accidentali nomine, այսպիսի, Tale. բանաւորական, Rationale. անբան, Irrationale. ծանր, Graue. բարձր, Altum. &c.

Si quis interroget, Որչափ է, Quantum est? Respondendum est, այնչափ է, Tantum est. շատ է, Multum est. սակաւ է, Parum est. երկայն է, Longum est. կարճ է, Breue est. &c.

Et si quis interroget, Որչափի է, Cuius mensuræ est? Respondendum est. այսչափի է, Huius mensuræ est. մի կանգնոյ է, Vnius cubiti est, երկու կանգնոց է, Duorum cubitorum est. մի թզաչափի է Vnius palmæ est. մի քոռ է, Vnius cori est. մի գրուանի, Vnius modij. մի մար, Vnius cadi. &c.

Sic etiam interrogationi, քանի՞, Quot? Respondetur, մի Vnum. երկու, Duo. երեք, Tria. &c.

Interrogationi, Ո՞ւր, Vbi? Respondetur, աստ, Hic. անդ, Illic. ամենուրեք, Vbique. այլուրեք, Alibi. 'ի տան, Domi. 'ի քաղաքի, In Ciuitate. յեկեղեցւոջ, In Ecclesia. &c.

Interrogationi, Ուստի, Vnde? Respondetur, աստի, Hinc. անտի, Illinc. 'ի տանէ, E domo. յերկնից, De Cœlo. 'ի շուկայէ, Ex foro. &c.

Interrogationi, Ու՞ր Quo? Respondetur, այսր, Huc. այդր, Istuc. անդր, Illuc. 'ի տուն. Domum. 'ի քաղաքն In ciuitatem. 'ի վեր, Sursum. 'ի վայր, Deorsum. &c.

Interrogationi, ընդ որ, Qua? Respondetur, ընդ այսր, Hac. ընդ այդր, Istac. ընդ այնր, Illac. ընդ ծով, Per Mare. ընդ ցամաք, Per Terram. ընդ տունն Per Domum. &c.

Interrogationi, երբ, vel յորժամ, Quando? Respondetur, այժմ, Nunc. արդ, Iam. այսօր, Hodie. ընդ երեկոյս, Ad vesperas. &c,

Interrogationi, որքանոյ, Quanti? Respondetur. շատոց, Multi. սակաւուց, Parui. փոքուց, Pauci. տասանց դեկանաց, Decem denariorum. միոյ դեկանի, Vnius aurei. &c.

Interrogationi, Ուստացի, Cuias? Respondetur, Հռոմայեցի, Romanus. Կապադովկացի, Capadocensis. Գաղղիացի, Gallus. &c.

Interrogationi, քանապատիկ, Quotuplex? Respondetur, երկպատիկ, Duplex, եռապատիկ, Triplex. քառապատիկ, Quadruplex, &c.

Interrogationi, որքանեակ, Quantulum? Respondetur, միեակ, երկեակ, եռեակ, հնգեակ, &c.

Interrogationi, քանիցս, Quoties? Respondetur, երկիցս, Bis. երիցս, Ter. չորիցս, Quater. հնգիցս, Quinter. &c.

Interrogationi, քանամեան, Quotannis? Respondetur, երկամեան, Biennis. եռամեան, Triennis. &c.

Interrogationi, քանօրեայ, Quot diebus? Respondetur, միօրեայ, Vnius diei. երկօրեայ, Biduanus. եռօրեայ, Triduanus. &c.

Interrogationi, քանամսեայ, Quot mensibus? Respondetur. միամսեայ, Vnius mensis. երկամսեայ, Bimestris. եռամսեայ, Trimestris. &c.

Interrogationi, քաներորդ, Quotus? Respondetur, առաջին, Primus. երկրորդ, Secundus. երրորդ, Tertius. &c.

AR-

ARTICVLVS V.

De Constructione Nominum Substantiuorum, & Adiectiuorum.

NOmina Substantiua, vel Adiectiua numquam connectuntur simul eodem casu, nisi habeant inter se coniunctionem quamdam, aut vnum sit manifestatiuum alterius. Coniunctione, vt բնութիւն և անձն, Natura, & persona. բնութեան և անձին, Naturæ, & personæ. ցբնութիւն և ցանձն, Ad naturam, & ad personam. զբնութիւն և զանձն, Naturam, & personam. ի բնութենէ և յանձնէ, A natura, & à persona. բնութեամբ և անձամբ, Natura, & persona. ի բնութեան և յանձին, In natura, & in persona. &c.

Ցուրտ և խոնաւ, Frigidum, & humidum. ցրտոյ և խոնաւոյ, Frigidi, & humidi, ցցուրտն և ցխոնաւն, Ad frigidum, & ad humidum. զցուրտ և զխոնաւ, Frigidum, & humidum, ի ցրտոյ և ի խոնաւոյ, A frigido, & ab humido. ցրտով և խոնաւով, Frigido, & humido. ի ցրտում, և ի խոնաւում, In frigido, & in humido. &c.

Vnum alterius manifestatiuum, vt Սիմոն Պետրոս, Simon Petrus. Սիմոնի Պետրոսի, Simonis Petri. ցՍիմոն Պետրոս, Ad Simonem Petrum. զՍիմոն Պետրոս, Simonem Petrum. ի Սիմոնէ Պետրոսէ, A Simone Petro. Սիմոնաւ Պետրոսիւ, Simone Petro. &c.

Քաղցր բարեխառն, Dulcis temperatus. քաղցրի բարեխառնի, Dulcis temperati. ցքաղցր բարեխառնն, Ad dulcem temperatum. զքաղցր բարեխառն, Dulcem temperatum. ի քաղցրէ բարեխառնէ, A dulci temperato. քաղցրեաւ բարե-

խառնամբ, Dulci temperato. ի քաղցրի քաղցրախառնութեան, In dulci temperato. &c.

Ex dictis ſequitur, quòd Nomina Subſtantiua, vel Adiectiua poſſint connecti ſimul in diuerſo caſu ſine vlla coniunctione, vt անձին զանազանութիւն, Perſonæ differentia. բնութեան սահմանն, Naturæ definitio. խառն ի կարմրութեան, Mixtus rubicundo. լի մեծամեծ ձկամբ, Plenus magnis piſcibus. նման հրեղինաց, Simile igneis. հաւասարք հրեշտակաց, Æquale Angelis. &c.

Sed ſciendum eſt huiuſmodi Nomina coniuncta ſi declinanda ſint, declinari Nominatiuum, vt ձուկն ծովու, Piſcis Maris. ձկան ծովու, Piſcis Maris. ցձուկն ծովու, Ad Piſcem Maris. զձուկն ծովու, Piſcem Maris. ի ձկանէ ծովու, A Piſce Maris. ձկամբ ծովու, Piſce Maris. ընդ ձկան ծովու, In Piſce Maris. հաւասարոյն նմին, Æqualis illi. հաւասարումն նմին, Æqualis illi. զհաւասարոյն նմին, Æqualem illi. ի հաւասարութենէ նմին, Ab Æquali illi. &c.

ARTICVLVS VI.

De Constructione Adiectiuorum.

NOmina Adiectiua diuerſos caſus poſtulantia ſequuntur ferè mores Verborum ſuorum, ex quibus ipſa orta ſunt. Nam Adiectiua hæc, կրթեալ, Eruditus. անկրթեալ, Ineruditus. հաւասարք, Æqualis. անհաւասարք, Inæqualis. հանգէտ, Æqualis. անհանգէտ, Inæqualis. արժանի, Dignus. անարժանի, Indignus. պարտական, Reus. հակառակ, Contrarius. թշնամի, Inimicus. բարեկամ, Amicus. հմուտ, Peritus. անհմուտ, Imperitus. նման, Similis. աննման, Diſſimilis.

similis. [illegible], Vtilis. [illegible], Inutilis. [illegible], Nociuus. [illegible], Innocuus. [illegible], Conueniens. [illegible], Inconueniens. [illegible], Licitus. [illegible], Illicitus. [illegible], Proportionalis. [illegible], Improportionalis. [illegible], Proficuus. [illegible], Improficuus. [illegible], Bonum. [illegible], Malum. [illegible], Decens. [illegible], Dedecens. [illegible], Concors. [illegible], Discors. [illegible], Vsualis, vel Commodus. [illegible], Non vsualis, vel Incommodus. [illegible], Necessarius. [illegible], Non necessarius; & alia multa tàm Nomina, quàm Participia desinentia in [illegible], & [illegible], postulant Datiuum absolutum, vt [illegible] [illegible], Eruditus scripturis. [illegible] [illegible], Ineruditus scientia. [illegible] [illegible], Æqualis Angelis. [illegible] [illegible], Inæqualis hominibus. &c. quia & Verba eorum poscunt eundem Casum, vt [illegible] [illegible], Eruditus fuit scripturis. [illegible] [illegible], Æquiualuit Sapientibus, &c.

Adiectiua hæc, [illegible], Ascendens. [illegible], Descendens. [illegible], Egrediens. [illegible], Scandens. [illegible], Accedens. [illegible], Tendens. [illegible], Pergens. [illegible], Veniens. [illegible], Iens, & alia multa postulant Datiuum cum Præpositione, vt [illegible], Ascendens ille ad Cœlos. [illegible], Descendens ille ad inferos, &c. quia, & horum Verba regũt eundem Casum, vt [illegible], Ascendit in Cœlum. [illegible], Descendit ad inferos. &c.

Adiectiua hæc, [illegible], Priuatus. [illegible], Nudus. [illegible], Vacuus. [illegible], Vacuus. [illegible], Inanis. [illegible], Odibilis. [illegible], Honorabilis. [illegible], Remotus. [illegible], Indebitus. [illegible], Differens. [illegible], Indifferens. [illegible]

[illegible],

[illegible], Dissonus [illegible], Varius [illegible], Non vacuus [illegible], Alienus [illegible], Expers [illegible], Separatus, & alia multa, tàm Nomina, quàm Participia desinentia in [illegible], & [illegible], postulant Ablatiuum, vt [illegible] [illegible], Priuatus gratia. [illegible] [illegible], Nudus vestimentis; &c. quia & Verba eorum eundem poscunt Casum, vt [illegible] [illegible], Priuatus fuit gratia. [illegible] [illegible], Nudatus fuit vestimentis. &c.

Adiectiua hæc, [illegible], Narratus. [illegible], Gratias agens. [illegible], Tractans. [illegible], Narrans. [illegible], Murmurans. [illegible], Dictus. [illegible], Iacens; & alia multa postulant Narratiuum, vt [illegible] [illegible], Narratum de illo [illegible] [illegible], Gratias agens Deo; &c. quia & horum Verba regunt eundem Casum, vt [illegible] [illegible], Narrauit de illo. [illegible] [illegible], Gratias egit Deo; &c.

Adiectiua hæc, [illegible], Locuples. [illegible], Diues. [illegible], Refertus. [illegible], Plenus. [illegible], Pinguis. [illegible], Pulcher. [illegible], Sanctus. [illegible], Spurcus. [illegible], Pauper. [illegible], Infirmus, vel Debilis. [illegible], Fortis. [illegible], Potens. [illegible], Hilaris. [illegible], Lætus. [illegible], Tristis. [illegible], Deformis. [illegible], Acutus. [illegible], Obtusus. [illegible], Sanus. [illegible], Vigil. [illegible], Sine defectu. [illegible], Integer. [illegible], Immaculatus. [illegible], Purus. [illegible], Abhorrendus. [illegible], Prauus, & alia multa tàm Nomina, quàm Participia postulant Instrumentalem Casum, vt [illegible] [illegible], Locuples Opibus. [illegible] [illegible], Plenus sapientia, &c. quia & horum Verba eundem exigunt Casum, vt [illegible] [illegible], Locuples fuit opibus. [illegible] [illegible], Impletus fuit gratia, &c.

Adie-

Adiectiua hæc, շրջօղ, Circumiens. ծիծաղօղ, Ridens, փարելայ, Amplectens. անցեալ, Transiens. զանցառնելայ. Negligens. խանդաղատեցեալ, Delectatus, & alia multa postulant Circumlatiuum, vt շրջօղն զաշխարհաւ, Circumiens mundum. ծիծաղօղն զբանիւք, Ridens verba, quia & horum Verba regunt eundem Casum, vt շրջեցաւ զաշխարհաւ, Circuiuit mundum. ծիծաղեցաւ զբանիւք, Risit verba, &c.

Adiectiua hæc, բնակօղ, Habitans. նստօղ, Sedens. բազմօղ, Discumbens. դեգերեալն, Degens. օթեւանն, Commoratus, & alia similia postulant Commoratiuum, vt բնակօղ 'ի տան, Habitans domi. նստեալն 'յաթոռ, Sedens in sede, &c. quia & Verba istorum regent eundem Casum, vt բնակեցաւ 'ի տան, Habitauit domi. նստաւ 'յաթոռ, Sedit in sede, &c.

Excipiuntur tamen ab regula prædicta quædam Adiectiua, quæ postulant Genitiuum, cùm eorum verba regant Accusatiuum, talia sunt, արարիչ, Factor. պահապան, Custos. ստեղծօղ, Creans. սիրօղ, Amans. ատօղ, Odiens. խնամօղ, Protegens. փրկիչ, Redemptor. կեցուցիչ, Saluator & alia multa, tàm Nomina, quàm Participia desinentia in օղ, vt արարիչ երկնի, Factor Coeli. պահապանք աշխարհի, Custodes mundi. ստեղծօղ սրտից, Creator cordium. սիրօղ բարեաց, Amator bonorum. ատօղ չարաց, Odiens malos, &c.

ARTICVLVS VII.

De Constructione Comparatiui, & Superlatiui.

COmparatiuorum duplex est species, quædam ex ijs dicuntur բաղդատականք յատուկք, id est Comparatiua propria, vt պարարտագոյն; Pinguior. հզօրագոյն, Fortior. իմաստնագոյն, Sapientior. գեղեցկագոյն, Pulchrior. ջերմագոյն, Calidior, & alia eodem modo desinentia.

Quædam verò dicuntur բաղդատականք, անյատուկք, id est Comparatiua impropria, vt պարարտ, Pinguis. հզօր, Fortis. իմաստուն, Sapiens. գեղեցիկ, Pulcher. սպիտակ, Candidus. առաւել, Plùs. նուազ, Minùs. պակաս, Deficiens. մեծ, Magnus. փոքր, Paruus. լաւ, Egregius. բարի Bonus. վատ, Prauus. չար, Malus. հեզ, Mitis. դաժան, Tyrannus. ցածուն, Infimus. հպարտ, Superbus. խոնարհ, Humilis. հնազանդ, Obediens. ռամիկ, Rudis. առոյգ, Fragosus. հատանող, Secans. սուր, Acutus. ուշիմ, Ingeniosus. առաքինի, Pius. վատթար, Prauus. ահեղ, Formidabilis. կարող, Potens. միտացի, Ingeniosus, vel Pollens mente. զգօնամիտ, Seuerus. խիստ, Durus. անմիտ, Amens. աշխատասէր, Laborosus. ագահ, Auarus. ծոյլ, Piger. ցանկասէր, Luxuriosus. մեծապարծ, Iactans, &c.

Hæc omnia Comparatiua tàm primæ, quàm secundæ speciei postulant Accusatiuum Casum mediante præpositione քան, Quam, vt պարարտագոյն քան զխոզս, Pinguior Porcis, vel Quàm Porci. հզօրագոյն քան զառիւծս, Fortior Leonibus, vel Quàm Leones. իմաստնագոյն քան զորդիս լուսոյ, Sapientior filijs lucis, vel Quàm filij lucis. գեղեցկագոյն քան զլուսաւորսն,

զլուսնէն, Pulchrior Luna, vel Quàm Luna. Ջերմագոյն քան զհուր, Calidior igne, vel Quàm ignis. Չարագոյն քան զդեւս, Peior Dæmonibus, vel Quàm Dæmones. Սպիտակագոյն քան զձիւն, Candidior niue, vel Quàm nix. &c.

Sic Հզօր քան զառիւծ, Fortior Leone, vel Quàm Leo: Փոքր քան զհրեշտակս, Minor Angelis, vel Quàm Angeli. Միամիտ քան զաղաւնի, Simplicior Columba, vel Quàm Columba. &c.

Possunt etiam aliquando vsurpari cum Ablatiuo, vel cum Genitiuo, vt պարարտագոյն՝ ի նոցանէ, Pinguior ex illis, vel պարարտագոյն նոցին, Pinguior illorum. Հզօրագոյն՝ յառիւծուց, Fortior ex Leonibus, vel հզօրագոյն առիւծուց, Fortior Leonum. Իմաստնագոյն՝ ի փիլիսոփայից, Sapientior ex Philosophis, vel իմաստնագոյն փիլիսոփայից, Sapientior Philosophorum. &c.

Sic Հզօրն՝ ի նոցանէ, կամ նոցին, Fortior ex illis, vel Illorum. Իմաստունն՝ ի մարդկանէ, vel մարդկան, Sapientior ex Hominibus, vel Hominum. Ուժեղն՝ յերիվարաց, vel երիվարաց, Vigorosior ex Equis, vel Equorum. &c.

Superlatiua aliquando vsurpantur cum Genitiuo, vt պարարտագունեղն նոցին, Pinguissimus illorum. Հզօրագունեղն առիւծուց, Fortissimus Leonum. Իմաստնագունեղն փիլիսոփայից, Sapientissimus Philosophorum. &c.

Aliquando verò vsurpantur cum Commoratiuo, vt պարարտագունեղն՝ ի խոզս, vel՝ ի մէջ խոզից, Pinguissimus inter Porcos. Հզօրագունեղն՝ յառիւծս, vel՝ ի մէջ առիւծուց, Fortissimus inter Leones. Իմաստնագունեղն՝ ի փիլիսոփայս, vel՝ ի մէջ փիլիսոփայից, Sapientissimus inter Philosophos. Լուսաւորագունեղն՝ յաստեղս, vel՝ ի մէջ աստեղաց, Lucidissima inter Stellas. &c.

ARTICVLVS VIII.

De Constructione Verborum vnicum casum postulantium.

VErba hæc [illegible], Sum. [illegible], Existo. [illegible], Fio. [illegible], Maneo, poscunt vtrinque Nominatiuum, vt [illegible], Ego sum Dominus Deus tuus. [illegible], Ego existo Rex. [illegible], Tu sis fortis. [illegible], Ego maneo infirmus. [illegible], Tu manes sanus. &c.

Verba hæc [illegible], Irascor. [illegible], Irascor. [illegible], Irascor. [illegible], Irascor. [illegible], Discipulus fio. [illegible], Obsto. [illegible], Adoro. [illegible], Regno. [illegible], Peruenio. [illegible], Egeo [illegible], Impero. [illegible], Seruio. [illegible], Pecco. [illegible], Suffero. [illegible], Misereor. [illegible], Indulgeo. [illegible], Aduersor. [illegible], Expecto. [illegible], Placeo. [illegible], Sequor. [illegible], Occurro. [illegible], Assimilor. [illegible], Æquiualeo. [illegible], Exaudio. [illegible], Noceo. [illegible], Dominor. [illegible], Cupio. [illegible], Concupisco. [illegible], Desidero. [illegible], Desidero. [illegible], Iuuo. [illegible], Suffero. [illegible], Obedio. [illegible], Me submitto. [illegible], Credo. [illegible], Expecto. [illegible], Humilior. [illegible], Æquiualeo. [illegible], Erudior: vel Sciscitor. [illegible], Dignus fio. [illegible], Increpo. [illegible], Minor. [illegible], Consentio; & alia multa regunt Datiuum absolutum, vt [illegible], Irascor tibi. [illegible], Minor illi. &c.

Ver-

Verba hæc [illegible], Cado [illegible], Clamo [illegible], Mitto [illegible], Eo [illegible], Reuertor [illegible], Descendo [illegible], Ascendo [illegible], Demergor [illegible], Volo [illegible], Parco [illegible], Parco [illegible], Innoco [illegible], Aspicio [illegible], Inspicio [illegible], Intro [illegible], Hæreo [illegible], Considero [illegible], Scando [illegible], Eleuor [illegible], Pluo [illegible], Cingo [illegible], Appropinquo [illegible], Accedo [illegible], Consentio [illegible], Conuenio [illegible], Concordor [illegible], Participo [illegible], Communicor [illegible], Disputo [illegible], Certo [illegible], Nubo [illegible], Frater fio [illegible], Associor [illegible], Reconcilior [illegible], Spero [illegible], Confido [illegible], Credo [illegible], Exaltor [illegible], Pergo [illegible], Festino [illegible], Eo [illegible], Submergor [illegible], Conspicio [illegible], Miror [illegible], Aduersor [illegible], Controuersor; & alia multa postulant Datiuum cum præpositione, vt [illegible], Cado in terram. [illegible], Clamo ad Deum, &c.

Verba hæc [illegible], Amo [illegible], Lauo [illegible], Scribo [illegible], Contemno [illegible], Aro [illegible], Laudo [illegible], Pasco [illegible], Despicio [illegible], Confuto [illegible], Vitupero [illegible], Video [illegible], Tento [illegible], Meto [illegible], Accepto [illegible], Facio [illegible], Pario [illegible], Confiteor [illegible], Profiteor [illegible], Credo [illegible], Saluo [illegible], Percutio [illegible], Deuoluo [illegible], Fundo, vel Imminuo [illegible], Honoro [illegible], Veneror [illegible], Induor [illegible], Linquo [illegible], Pungo [illegible], Tergo [illegible], Mundo, vel Colo.

[illegible], Odio habeo. [illegible], Occido. [illegible], Aperio. [illegible], Gratias Offero. [illegible], Perficio. [illegible], Definio. [illegible], Cognosco. [illegible], Benedico. [illegible], Benedico. [illegible], Glorifico. [illegible], Struo. [illegible], Destruo. [illegible], Voueo. [illegible], Mastico. [illegible], Deglutio. [illegible], Lego; & alia multa, regunt Accusatiuum, vt [illegible], [illegible], Amo te. [illegible] [illegible], Lauo manus, &c.

Verba hæc [illegible], Abhorreo. [illegible], Tædio afficior. [illegible], Erro. [illegible], Declino de via. [illegible] Discedo ab recta via. [illegible], Surgo. [illegible], Imminuor. [illegible], Deficio. [illegible], Vereor. [illegible], Tædio afficior. [illegible], Abdico. [illegible], Obscuror. [illegible], Germino. [illegible], Tremo. [illegible], Euigilo, vel Expergefio. [illegible], Fugio. [illegible], Latito. [illegible], Timeo. [illegible], Expaueo. [illegible], Rebello. [illegible], Elongo. Recedo. [illegible], Cesso. [illegible], Abhorreo. [illegible], Declino de via. [illegible], Deficio. [illegible], Secedo. [illegible], Aborior, vel Ablactor. [illegible], Bibo. [illegible], Consisto. [illegible], Sanor. [illegible], Pœniteo. [illegible], Liberor. [illegible], Priuor. [illegible], Amor; & alia multa tàm Neutra, & Deponentia, quàm Passiua postulant Ablatiuum, vt [illegible] [illegible], Abhorreo à peccatis. [illegible] [illegible], Erro à via, &c.

Verba hæc [illegible], Maleloquor. [illegible], Accuso. [illegible], Apprehendo. [illegible], Negligo. [illegible], Gratias ago. [illegible] [illegible], Grates exsoluo. [illegible], Loquor. [illegible] Narro. [illegible], Murmuro. [illegible], Lamentor. [illegible], Meditor. [illegible], Audio; [illegible]

[illegible], Sine solicitudine sum, vel Non curo. [illegible], Tracto. [illegible], Præuaricor; & alia multa postulant Narratiuum, vt [illegible] [illegible], Malè loquor de te. [illegible], Accuso inimicos, &c.

Verba hæc զօրանամ, Conualeo, vel Fortifico, vel Foresco. բազմանամ, Multiplicor. մեծանամ, Grandesco. լնանիմ, Satisfio, vel Compleor. [illegible], Locupletor. աճեմ, Cresco. [illegible], Proficio ætate. [illegible], Refercior. [illegible], Grauesco. [illegible], Occupor. [illegible], Infirmor. [illegible], Sanor. [illegible], Ornor. [illegible], Candidor, vel Candidus fio. [illegible], Pulcher fio. [illegible], Crucior. [illegible], Aresco. [illegible], Contristor, vel Flere volo. [illegible], Æstuo. [illegible], Hilaresco. [illegible], Alacer fio. [illegible], Fruor. [illegible], Nutrior. [illegible], Pauper fio. [illegible], Satisfio. [illegible], Satior. [illegible], Refrigesco. [illegible], Iubileo. [illegible], Pinguesco. [illegible], Sapiens euado; & alia multa postulant Instrumentalem, vt զօրանամ [illegible], Fortificor cibis. բազմանամ [illegible], Multiplicor prolibus, &c.

Verba hæc [illegible], Ambulo, vel Circumeo. [illegible], Circumdo. [illegible], Transeo. [illegible] Cingo. [illegible] Circumcingo. [illegible], Præcello. [illegible], Rideo. [illegible], Amplector. [illegible], Delector. [illegible], Muro circumdo. [illegible], Exulto. [illegible], Iacio; & alia multa postulant Circumlatiuum, vt [illegible] [illegible], Circumeo per mundum, vel Circa mundum. [illegible] [illegible], Chorum duco circa vos. [illegible] [illegible], Transeo per Septentrionem. [illegible] [illegible] [illegible], Iacio circa me pal-

pallium meum, vel Circumdo me pallio, &c.

Verba hæc բնակեմ, Habito. նստիմ, Sedeo. օթեմ, Diuersor. օթեւանեմ, Dego. բազմիմ, Discumbo. կամ, Sto. զտեղի առնում, Sisto. մնամ, Maneo. կայանամ, Exisʃto. հանգչիմ, Quieʃco. ննջեմ, Dormio. քնեմ, Somnum capio. դամ Sum mactu. յամեմ, Moror; & alia multa regunt Commoratiuum, vt բնակեմ ՚ի տան, Habito domi. նստիմ ՚ի սենեկի, Sedeo in cubiculo. յամեմ ՚ի ճանապարհի, Moror in via, &c.

ARTICVLVS IX.

De Constructione Verborum plures casus postulantium.

QVædam ex verbis poʃcunt Genitiuum post Accuʃatiuum, & ʃunt գնեմ, Emo. վաճառեմ, Vendo. համարիմ, Æstimo. վարկեմ, Liceor. վարկպանեմ, Æstimo. արժեցուցանեմ, Valorem indico. դատեմ, Iudico. խտրադատեմ, Diʃcerno. համարկեմ, Computo, &c. vt գնեաց զայգին հարիւրից դեկանաց, Emit Vineam centum aureis. վաճառեաց պղատկերս երից դրամից, Vendidit in... tribus drachmis. առկայս համարեաց զնա, Parui æstimauit illud. մեծ, վարկեաց զբանս իմ, Magni pependit ʃermonē meum, &c.

Quædam postulant Datiuum abʃolutum post Accuʃatiuum, & ʃunt տամ. Do. աւանդեմ, Trado. բաշխեմ, Diʃtribuo. ընծայեմ, Offero. ծանուցանեմ, Notifico. խոստանամ, Promitto; պատուիրեմ, Mando. նախադասեմ, Præpono. նախակարգեմ, Præordino. յետադասեմ, Postpono. ենթադրեմ, Suppono. հրամայեմ, Iubeo. մատուցանեմ, Præʃento. քարոզեմ, Prædico. ցուցանեմ, Ostendo. հաւաստեմ,

ռնեմ, Certifico. ընծայեմ, Tribuo. յիշեցուցանեմ, Recordari facio. ուխտեմ, Voueo. պատրաստեմ, Paro. երեւեցուցանեմ, Apparere facio. նմանեցուցանեմ, Assimilo. համեմատեմ, Proportiono. հաւասարեմ, Adæquo. արժանաւորեցուցանեմ, Dignifico. յայտնեմ, Manifesto. յանձնեմ, Commendo. մեկնեմ, Explico. հաստատեմ, Affirmo. պատարագեմ, Offero. հատուցանեմ, Retribuo. հրամեմ, Dispono. մատնեմ, Trado. ուսուցանեմ, Doceo; & alia multa, vt տամ զայդ քեզ, Do hoc tibi. աւանդեմ զայդ նմա, Trado hoc illi. բաշխեմ զինչս իմ աղքատաց, Distribuo res meas pauperibus, &c.

Quædam postulant Datiuum cum præpositione post Accusatiuum, & sunt յղեմ, Mitto: արկանեմ, Iacio առաքեմ, Mitto. համբառնամ, Eleuo. դարձուցանեմ, Verto. ընկենում, Inijcio. ժողովեմ, Congrego. մուծանեմ, Intrare facio. հեղում, Fundo. վերաբերեմ, Refero. վերացուցանեմ, Eleuo. ատաղեմ, Allego. թռուցանեմ, Volare facio. իջուցանեմ, Descendere facio. խոնարհեցուցանեմ, Humilio. գումարեմ, Aggrego, & alia multa, vt առաքեմ զթուղթս առ քեզ, Mitto epistolas ad te. համբառնամ զաչս իմ ի լերինս. Eleuo oculos meos ad montes. արկանեմ զուռկանն ի ծով; Iacio rete in mare, &c.

Quædam postulant Ablatiuum post Accusatiuum, & sunt ազատեմ, Libero. արձակեմ, Soluo. խնդրեմ; Quæro. հայցեմ, Peto. հեռացուցանեմ, Remoueo. մերժեմ, Abigo. թաքուցանեմ, Celo. թաղեմ, Abscondo. պահանջեմ, Exigo. հանեմ, Eijcio. լսեմ, Audio. մաղթեմ, Imploro. զարթուցանեմ, Excito. դատարկեմ, Euacuo. առնում, Accipio. յափշտակեմ, Arripio. կորզեմ, Deripio. բղխեմ, Eructo.

արտա

արտաբերեմ, Profero. ելուզանեմ, Elicio. անջատանեմ, Diuido. բաժանանեմ, Partior. յապաղեցեմ, Differo. արտաքսեմ, Expello. հալածեմ, Dispello. ձանձեմ, Flagito. փրկեմ, Redimo. սրբեմ, Tergo. մաքրեմ, Purifico. քարշեմ. Traho. արտահանեմ, Effero. արտածեմ. Educo; & alia multa, vt ազատեմ զքեզ ՚ի գերութենէ, Libero te à captiuitate: արձակեմ զքեզ ՚ի կապանաց, Soluo te à vinculis, &c.

Quædam postulant Narratiuum post Accusatiuum, & sunt ճառեմ, Effor. ոգեմ, Aio. պատմեմ, Narro. ասեմ, Dico. խորհիմ, Meditor. լսեմ, Audio. հարցանեմ, Interrogo. տեղեկանամ, Sciscitor. որոնեմ, Inquiro, vel Indago. խօսիմ Loquor. համբաւեմ, Diuulgo, vel Famam spargo. հրապարակեմ, Publico. հռչակեմ, Celebro. չարախօսեմ, Malè loquor; & alia multa, vt ճառեաց զայս զնմանէ, Effatus est hoc de illo. ոգէր զայս զինքենէ, Aiebat hoc de se ipso, &c.

Quædam postulant Instrumentalem post Accusatiuum, & sunt այրեմ, Comburo. կիզեմ, Vro. արբեցուցանեմ, Inebrio. կնքեմ, Sigillo. դրոշմեմ, Sigillo, vel Imprimo. մխիթարեմ, Consolor. սփոփեմ, Conforto. կտրեմ, Seco. հատանեմ, Amputo. յագեցուցանեմ, Saturo. զովացուցանեմ, Refrigero. ապականեմ, Corrumpo, Abominor. կապեմ, Ligo. պնդեմ, Stringo. զարդարեմ, Orno. պսակեմ, Corono. յարդարեմ, Apto, vel Dispono. պճնեմ, Como. կերակրեմ, Cibo. ձանձրացուցանեմ, Fastidio afficio, vel Tribulo. լնում, Impleo. փարթամացուցանեմ, Locupleto. սնուցանեմ, Nutrio. զարգացուցանեմ, Educo. փակեմ, Claudo. խցեմ, Obturo. խնում, Cludo. ջեռուցանեմ, Calefacio. ցրտացուցանեմ, Frigefacio. շօշափեմ, Tango, Attracto. ծամեմ, Mastico, & alia multa, vt այրեմ զայս հրով, Comburo

[illegible] igne. [illegible], Inebrio te vino. [illegible], Signo me signo Sanctæ Crucis. &c.

Quædam postulant Circumlatiuum post Accusatiuum, & sunt շրջեցուցանեմ, Circumduco. ծիծաղեցուցանեմ, Ridere facio. [illegible], Delecto; պատեմ, Circumdo. [illegible], Circumcingo; & alia quædam, vt շրջեցուցանեմ զքեզ [illegible], Circumduco te per Palatium, vel circum Palatium. ծիծաղեցուցանեմ [illegible], Ridere facio rusticos supra te, &c.

Quædam postulant Commoratiuum post Accusatiuum, & sunt բնակեցուցանեմ, Habitare facio. կացուցանեմ, Constituo. նստուցանեմ, Sedere facio. կայացուցանեմ, Consistere facio. յամեցուցանեմ, Retardo; & alia multa, vt բնակեցուցանէ զաղքատն ՚ի տան, Habitare facit pauperem domi, &c.

Quædam plures, & varios postulant Casus, vt հաւատամ քեզ, Credo tibi. հաւատամ ՚յԱծ, Credo in Deum. հաւատամ զԱծ, Credo Deum. լսեմ քեզ, Audio te. լսեմ զայս, Audio hoc. լսեմ ՚ի քէն, Audio à te. [illegible], Audio de te. [illegible], Negligo verbum tuum. [illegible], Negligo illos. [illegible], Negligo illos, &c.

Quædam Verba Impersonalia aliquando pro Nominatiuo habent Verbum Infinitiuum, & postulant Datiuum, vt [illegible], Oportet nos intrare in illam quietem. [illegible], Necesse est vobis omnibus mori. [illegible], Decet te discere. [illegible], Illicitum est illi loqui, vel in-

conueniens. լաւ է ինձ կեալ 'ի հնազանդութեան, Melius est mihi viuere in obedientia. բաւական է քեզ ապրելն աղքատաբար, Satis est tibi victitare vt pauper.

Aliquando verò habent suum Nominatiuum, & postulant Datiuum, vt քեզ վայելէ օրհնութի, Te decet benedictio. պիտոյ է ինձ այս, Opus habeo isto, vel Istius. ամօթ է ինձ այս, Pudet me istius, vel Huius. փոյթ է ինձ այս, Hoc mei interest, &c.

Aliquando Verba quædem extra consuetudinem postulant Accusatiuum, vt անդ երկիցեն զերկիւղ, Illic timebunt timorem. ընթանալ զճանապարհն իւր, Currere viam suam. խնդացին զխնդութի մեծ, Gauisi sunt gaudio magno. գոչեմ զգոչումն, Exclamo clamore. հառաչեաց զհառաչումն, Suspirauit suspirio. կորեաւ զկորուստն անդարձանալի, Perijt perditione irreuocabili, &c.

ARTICVLVS X.

De Impedimentis casuum.

IMpedimenta Casuum diuersi modè accidere possunt. Aliquando enim pro Casibus requisitis à Verbis Personalibus, ponuntur Verba Infinitiua, & postulando diuersos Casus, impediunt Casum Verbi Personalis, vt Շնորհեա մեզ մտանել 'յայն հանգիստ, Concede nobis intrare in illam quietem. Կամէր մկրտել 'ի ծառայէն իւրմէ, Volebat baptizari à seruo suo. 'Ի Բեթանիա երթալ 'յանձն առեր, In Bethaniam ire suscepisti. Յարութի եկիր առնել բարեկամին քում Ղազարու, Resurrectionem venisti facere amico tuo Lazaro; &c. In quibus omnibus Casus Verbi potentia tantùm

intel-

intelligitur, vt Շնորհեսցես մեզ զմուտ այնորիկ հանգստեանն, Concede nobis introitum illius quietis; & sic in cæteris.

Aliquando pro casibus requisitis à Verbis, ponitur integra quædam Oratio, vt Լուր երկինք, ունկնդիր եղիր երկիր, զի Տէր խօսեցաւ, որդիս ծնայ եւ բարձրացուցի եւ նոքա զիս անարգեցին. Audi Cœlum, & auribus percipe terra, quoniam Dominus locutus est, filios peperi, & exaltaui, ipsi autem spreuerunt me. Hic impeditur Accusatiuus casus Verbi Լուր: &c.

Եւ նա, ամբարձեալ զաչս իւր առ աշակերտսն ասէր, Երանի աղքատաց հոգւով, զի նոցա է արքայութիւն երկնից. Et ille eleuans oculos suos ad Discipulos dicebat. Beati pauperes Spiritu, quoniam illorum est Regnum Cœlorum. Hic impeditur Accusatiuus Casus Verbi ասէր, &c.

Aliquando verò pro Casibus à Verbis requisitis nihil ponitur, vt Մի երկնչիր, զի այսուհետեւ զմարդիկ որսայցես ի կեանս, Ne timeas, ex hoc enim homines capies in vitam. Hic tollitur Casus Ablatiuus Verbi. Երկնչիր, &c. Եւ եղեւ յանկարծակի հնչիւն յերկնից իբրեւ զսաստիկ հողմոյ, եւ լցին զամ տունն յորում նստէին, Et factus est repente sonus de Cœlis tamquam aduenientis Spiritus vehementis, & repleuit totam domum, in qua sedebant. Hic tollitur Casus Instrumentalis Verbi Լցին, &c.

ARTICVLVS XI.

De Particulis Subiunctiuum Verbum postulantibus.

PArticulæ Subiunctiuo modo seruientes sunt, Թէ, Si. Եթէ, Si. Մինչ, Cùm. Զի, vt, Զի եթէ, Quòd si. Մի, Ne.

յորժամ, Dum. Թերեւս, Forsè. գուցէ, Forte. գուցէ երբէք, Forsè vmquam. արդեօք, Vtrùm. գուցէ թէ արդեօք, Forsè quidem. միթէ, Numquid, vel An ne. մի գուցէ, Ne forte. ապա թէ, Si autem. բայց եթէ, Sed si. թէ ոչ, Nisi. ապա թէ ոչ, Si autem non. &c. Vt Որում եթէ անսայցէք բարւոք առնիցէք, Quem si auscultetis benè facitis. Եթէ եկեալ յանկարծ գտանիցէ զձեզ ՚ի քուն, Si veniens repentè inueniat vos in somno. Մինչ չեւ հաւու խօսեալ իցէ, Dùm non adhuc Gallus cantauerit. Որ մի լուիցէ նա ձայնի թովչի, Vt ne ille audiat vocem incantantis. Մի ասիցես ՚ի սրտի քում, Ne dicas in corde tuo. Յորժամ գայցես փառօք, Dùm venias cum gloria. Թերեւս իցէ այդպէս, Forse ita sit. Գուցէ ոչ իցէ ճշմարիտ, Fortè non sit verum. Գուցէ երբէք յափշտակիցէ, Forsè vmquam arripiat. Գուցէ արդեօք մեռեալ իցէ, Forse quidem mortuus sit. Միթէ դատաւոր իցես ՚ի վերայ մեր, Numquid sis Iudex supra nos. Ապա թէ ոչ դառնայցես ՚ի մեղաց Si autem non reuertaris à pecatis. Բայց եթէ լուիցէք բանից իմոց, Sed si audiatis verba mea. Թէ ոչ տակաւին չուեալ իցէ, Nisi adhuc migrauerit. Արդեօք կարիցէ պատրաստել մեզ հաց, Vtrùm possit parare nobis panem, &c.

Possunt etiam quædam ex his aliquando seruire Indicatiuo, vt Ապա թէ ոչ դառնայք առ նա, Si autem non conuertimini ad eum. Յորժամ գաս փառօք, Quando venis in gloria, &c.

ARTICVLVS XVII.

De Constructione Præpositionis.

PRæpositionum quædam seruiunt Genitiuo; & sunt [illegible], Subter. [illegible], [illegible], Sub. [illegible], Inter; vel In [illegible]; Ab intus. [illegible], Extra. [illegible]; [illegible], Supra; vel Super. [illegible], [illegible], Post. [illegible], Ante; vel Coram. [illegible], [illegible], [illegible]; [illegible], Propter. [illegible], Pro. [illegible], A dextris. [illegible], A sinistris. [illegible]; Cis, citrà. [illegible]; Vltrà [illegible], Post. [illegible], Pone, &c. Vt [illegible] [illegible]; Subter Terram. [illegible] [illegible], Sub Sole. [illegible] [illegible], Sub Domo. [illegible] [illegible], In Ciuitate. [illegible] [illegible]; Ab intus Vineæ. [illegible] [illegible]; Extra Ecclesiam. [illegible] [illegible], Super liminem. [illegible] [illegible], Supra parietem. [illegible], Post Annos. [illegible] [illegible], Post Apostolos. [illegible] [illegible], Ante Deum. [illegible] [illegible], Propter patientiam. [illegible] [illegible], Propter amorem. [illegible] [illegible], Propter pulchritudinem. [illegible] [illegible], Pro beneficio. [illegible] [illegible], A dextris excelsi. [illegible] [illegible], A sinistris Regis. [illegible] [illegible], Citrà Mare. [illegible] [illegible], Vltrà Flumen. [illegible] [illegible], Post Christum. [illegible] [illegible], Pone eum. [illegible] [illegible], Propter id. [illegible] [illegible], Videndi causa. [illegible] [illegible], Visitationis causa, &c. Hæc Præpositio. [illegible], solet semper postponi, vti videtur in exemplis allatis:

Quædam seruiunt Datiuo Absoluto, & sunt [illegible], Cùm, vel Per, [illegible], Cùm. [illegible], Propè. [illegible], Sine. [illegible]

[illegible]

առանց, Absque. ըստ, Secundùm. յանդիման. Coram, vel Versùs. հանդէպ, Erga, առ, Ad, &c. Vt ընդ քեզ, Te cum. հետ քեզ, Te cum. առընթեր նորա, Propè illum. Թող ինձ, Sine me. առանց քեզ, Absque te. ըստ քեզ, Secundùm te. յանդիման նորա, Coram illo. հանդէպ իմ, Erga me, առ քեզ, Ad te, &c.

Quædam seruiunt Datiuo cum Præpositione, & sunt հաւա, Penes. մօտ, Iuxtà, vel Secùs. մերձ, Propè. մինչև, Vsque. դէպ, Versùs, vt հաւա 'ի քաղաքին, Penes Vrbem. մօտ 'ի տանն, Iuxtà Domum. մինչև 'յայգին, Vsque ad Vineam. դէպ 'յարևելս, Versùs Orientem, &c.

Quædam seruiunt Accusatiuo, & sunt որպէս, Sicut. իբրև, Tamquam. քան, Quam. 'ի վեր քան, Super quam. առաւել քան, Plùs quàm. յառաջ քան, Ante quam. յետ քան, Post quam. և անդր քան, Vltrà quam. [illegible], Vlteriùs quam, &c. Vt որպէս զԱստուած և զՓրկիչ, Sicut Deus & Redemptor. իբրև զլոյս տուընջեան, Tamquam lumen diei. քան, Verò semper vsurpatur coniunctim cum alijs dictionibus. Vt քաղցր քան զայս, Dulcior quàm hoc. 'ի վեր քան զերկինս, Super quam Cœlos. [illegible], Super quam Sol. առաւել քան զմարգարէս, Plus quàm Prophetæ. յառաջ քան զարուսեակ, Antequam Lucifer. յետ քան զՄովսէս, Post quam Moyses. [illegible], Vltrà quam Mare. [illegible], Vlteriùs quàm Sagitta, &c.

Quædam seruiunt Ablatiuo, & sunt բաց, Præter. հեռի, Procul. մեկուսի, Seorsum. Vt բաց 'ի քէն զայլ ոք ոչ գիտեմք, Præter te alium quempiam nescimus. հեռի 'յայսցանէ, Procul his. [illegible], Proculdubio. մեկուսի 'ի եղբօրէ, Seorsum à fratre, &c.

Quæ-

Quædam seruiunt Instrumentali, & sunt ընդ Sub. հանդերձ, Simul cum. առ, Ad. ընդ, Sub, vt ընդ ձեռամբ հրամանաւ, Sub obiecto. հանդերձ Պետրոսիւ, Simul cum Petro. առ թզենեաւն, Ad ficum. առ ծովեզերբն, Ad litus. ընդ ժամանակաւն, Sub tempore illo, &c

Quædam seruiunt Circumlatiuo, & sunt շուրջ, պարբեր, Circa, vt շուրջ զսեղանովն, Circa Altare. պարբեր զառագաստաւն, Circa Thalamum, &c.

Sed Præpositio ընդ, Aliquando seruit Genitiuo, & tunc significat Pro, vt ընդ իմ, ընդ քո, Pro me, & Pro te. Եւ թագաւորեաց ընդ նորա, Et regnauit pro illo.

Aliquando seruit Datiuo, & tunc significat Cùm, vel Ad, vel Apud, vt Տէր ընդ քեզ, Dominus tecum. ընդ քեզ աղախին, Tecum serua, vel ad te serua, &c.

Aliquando seruit Accusatiuo indefinito, & tunc significat Per, vt ընդ ծով և ընդ ցամաք, Per Mare, & per Terram. անցին ընդ գետն ոտնաւորք, Transierunt per Flumen pedestres, &c.

Aliquando seruit Instrumentali, & tunc significat Sub, vt ընդ իշխանութեամբ քրիստոնէից, Sub Imperio Christianorum. ընդ լերամբն, Sub monte, &c.

Aliquando verò informat Datiuum cum præpositione, & tunc significat Ad, vel In, vt ընդ ամենայն երկիր ել բարբառ նոցա, In omnem terram exijt sonus eorum. ընդ ամպս լուսաւորս, In nubibus lucidis. ընդ ցիրս աշխարհի, In distractionibus mundi. ընդ այն մի զարմանայք, Ad id nolite mirari, &c.

Sciendum est tamen has quatuor præpositiones 'ի վեր, ներքս, ի բաց, յառաջ, Cùm immediatè præponuntur verbis, vsurpari tamquam Aduerbia, vt 'ի վեր հայեցաւ, Sursùm aspe-

aspexit [illegible] Prius ligauit fortem. [illegible] Sublime discubuit, [illegible] Prius natum fuit. Cùm verò coniunguntur cum Præpositione [illegible], vt diximus, sunt Præpositiones.

ARTICVLVS XIIII.

De Apicibus.

APicum variæ sunt figuræ, quidam enim habent figuram hanc ' vocantur [illegible] id est Acuti, ponunturque aliquando supra Aduerbia prohibendi, vt [illegible], Ne voces. [illegible], Ne manduces. [illegible], Ne dicas, &c.

Aliquando ponuntur supra vltimam literam vocalem Verborum Imperatiuorum, vt [illegible], Salua me Deus. [illegible], Conserua me Domine. [illegible], Eripe me ab homine malo. [illegible], Manduca panem meum. [illegible] Fer ad me istud. [illegible], Aperi Domine portam misericordiæ. [illegible], Audi vocem precum meatum, &c.

Aliquando ponuntur supra Verbum Substantiuum [illegible], vt [illegible], Est qui indicat me. [illegible], Est hic puer quidam. [illegible], Si est verum verbum tuum, &c.

Aliquando verò ponuntur supra omnes partes Orationis indifferenter, vbi acuenda est vox. [illegible] Ille est Agnus Dei. [illegible], Ille est, qui baptizat in Spiritu Sancto. [illegible], Tu es, qui venturus es. [illegible], Philippe, qui vidit

vidit me, vidit & Patrem. [illegible], Quia vidisti me Thoma, & cerdidisti. [illegible], Beati pauperes spiritu. [illegible] Non veni vocare iustos. [illegible], Nihil mihi interest, &c.

Alij habent figuram hanc. ˋ. & vocantur [illegible], id est Graues, ponunturque aliquando supra vltimam literam Aduerbiorum ad distinguenda ea de Nominibus Adiectiuis, vt [illegible], Verè locutus es. [illegible], Rectè iudicasti. [illegible], Vehementèr pulsauit. &c.

Aliquando verò ponuntur indifferenter supra omnes partes Orationis, & præcipuè supra Coniunctiones vbi deprimenda est vox, vt [illegible], Tu bene grates impendis; sed socius non ædificatur. [illegible], Et si Patrem familias spreuerunt, &c.

Quidam habent figuram hanc. ˜. & vocantur [illegible], id est Circumflexi, ponunturque aliquando supra Interrogatiuas partes Orationis vt [illegible], An ne ego sim [illegible], Quid est quod petis? [illegible], Quis tetigit me? [illegible], Vbi est diuersoriũ meum? &c.

Aliquando ponuntur supra Interiectiones, vt [illegible], Væ Nationi peccatrici, [illegible], Heu quomodo subito corruit. [illegible], Vah qui destruebas templum. &c.

Aliquuando verò ponuntur supra Admirationis particulas, vt [illegible], O profunditas magnitudinis, & sapientiæ! [illegible], Proh rem magnæ admirationis! &c.

Alij habent figuram hanc . _ , & vocantur [illegible], id est Oboli, & subscribuntur aliquando dictionibus compositis, vt [illegible], Bisontes. [illegible], Diphtongus. [illegible], Quadrupes. [illegible], Antipodes. [illegible] Gibbosus. [illegible], Antidotum. &c. Sed hoc intelligendum est de illis compositis tantùm, quæ non sunt vlla litera vocali connexa, vti videtur in his exemplis allatis.

Aliquando verò scribuntur in fine versus, in signum separationis alicuius dictionis vti diximus superiùs; vt [illegible] Indulgeo. [illegible], Pilous. [illegible], Nutritus, vel Educatio.

Quidam habent figuram hanc . ͨ . & vocantur [illegible], id est Asperi, ponunturque supra literam . ͨ . In signum asperitatis, vt [illegible], Numeralis. [illegible], Laro. &c.

Alij habent figuram hanc . ʻ . & vocantur [illegible], id est Apostrophi, ponunturque aliquando supra Præpositiones [illegible]. Ad discernendas eas de cæteris literis, vt, [illegible], In te Domine confidi. [illegible] In nomen meum iuro. [illegible], In quibus non est differentia. &c.

Aliquando verò ponuntur in fine cuiuslibet partis Orationis imperfectæ, & tunc vocantur [illegible], id est Virgulæ, vt [illegible], Si populus meus audiuisset me, vel si Israël in vijs meis ambulauisset. [illegible], Vtinam dirigantur viæ meæ.

Quidam habent figuram hanc ; . , & vocantur [illegible], id est Puncta media, ponunturque inter duas Orationis perfectas partes, vt [illegible]

Pe-

Petrus crucifixus fuit, Paulus verò decapitatus est.

Quidam verò habent figuram hanc: & vocantur [illegible], id est Puncta finalia, ponunturque in fine cuiuslibet Orationis completæ, vt [illegible]: In sæcula sæculorum. Amen. &c.

Alij habent figuram hanc ⌒. & vocantur [illegible], id est Longi, ponunturque supra syllabas longas in versimetria, vt [illegible], Redemptor surrexit. &c.

Alij verò habent figuram hanc ⌣ & vocantur [illegible], id est Breues, ponunturque supra syllabas breues in versimetris, vt [illegible], Omnem benignum. &c.

ARTICVLVS XIV.

De Compendio.

DVplex est Compendium, quorum primum habet figuram hanc. ″. & vocatur [illegible], id est Geminum, poniturque supra dictiones pro vnica vocali tantùm, vt [illegible], [illegible], Homo. [illegible], [illegible], Terra. [illegible], [illegible], Rubicundus. &c.

Secundum habet figuram hanc. ⁓. & vocatur [illegible], id est Planum, poniturque supra dictiones tàm pro Vocalibus, quàm pro Consonantibus, vt [illegible], Dominus. [illegible], Domini. [illegible], [illegible], Domino. [illegible], [illegible], Deus. [illegible], [illegible], Dei. [illegible], [illegible], Deo. [illegible], [illegible], Iesus. [illegible], Iesu. [illegible], [illegible], Iesu. [illegible], [illegible], Christus. [illegible], [illegible], Christi. [illegible], [illegible], Christo. [illegible], [illegible], Sanctus. [illegible], [illegible], Omnis. [illegible], [illegible], Omnis. [illegible], [illegible], Propter. [illegible], [illegible], Quam. [illegible], [illegible], Illius.

[illegible], [illegible], Illi. [illegible], [illegible], Illi. [illegible], [illegible], Illorum. [illegible], [illegible], Illos. [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] Supra. [illegible], Vel [illegible], [illegible], Sicut. [illegible], [illegible] Catholicus. [illegible], [illegible], Magister. [illegible], [illegible], Seruus. [illegible], [illegible], Rex. [illegible], [illegible], Sacerdos. [illegible], [illegible], Diaconus. [illegible], [illegible], Clericus. [illegible], [illegible], Iuxta id. [illegible], [illegible], Tempus; & alia multa.

Sunt etiam quædam Compendia, quæ vocantur [illegible] id est Propria, vt [illegible]. [illegible], Sicut. [illegible]. [illegible], Cœlum. [illegible]. [illegible], Terra. ☼. [illegible], Sol. ☾. [illegible], Luna. [illegible], Mundus. [illegible]. [illegible], Omnis. [illegible]. [illegible], Cum. [illegible], Secundùm. [illegible]. [illegible], Finis. [illegible]. [illegible], Versus. [illegible], [illegible], Responsio. [illegible]. [illegible], Id est; & alia multa, quæ non sunt iam in vsu.

SECTIO IV.

De Arte Metrica.

ARTICVLVS I.

De quantitate Literarum.

Literæ diuiduntur [illegible], id est in Vocales. [illegible] [illegible], id est, & in Consonantes.

Vocales sunt nouem, vt [illegible], harum quædam sunt longæ, vt [illegible], & dicuntur longæ, quia non tantùm dùm proferuntur, sed etiam dùm prolatæ sunt proprium eliciunt sonum.

Quædam sunt breues, vt [illegible], & dicuntur breues, quia

quia [illegible], [illegible], cùm proferuntur aliquem eliciunt sonum. [illegible], verò non per se, sed per alias Vocales eliciunt sonum, sæpè etiam [illegible] pro consonans.

Quædam verò sunt mediocres, vt [illegible], & dicuntur mediocres, quia non tantùm dum proferuntur, sed etiam dùm prolatæ sunt aliquem eliciunt sonum.

Ex Vocalibus componuntur [illegible], id est Diphtongi, vel cùm coniunguntur cum litera [illegible], sequenti, vt [illegible]. Vel cùm coniunguntur cùm inuicem, vt [illegible], Vel denique cùm coniunguntur cum litera [illegible], vocalizato, vt [illegible]. Et dicuntur Diphtongi, quia in vna syllaba duplicem eliciunt sonum.

Consonantes verò sunt triginta, [illegible].

Horum quædam sunt Semiuocales, [illegible], & dicuntur Semiuocales, quia dùm coniunguntur cum Vocalibus quodammodo eliciunt sonum.

Quædam sunt [illegible], id est Mutæ, vt [illegible], & dicuntur Mutæ, quia dùm proferuntur, nisi occurrat Vocalis, vel Semiuocalis impediunt spiritum.

Quædam verò sunt [illegible], id est Duplices, vt [illegible], & dicuntur duplices, quia quælibet duas valet Consonantes.

ARTICVLVS II.

De quantitate Syllabarum.

SYllabarum quædam sunt longæ, quædam breues, quædam verò communes longæ, vel sunt natura, vel per accidens.

Long

Longæ autem sunt triplices; primò cùm habent vnam ex longis Vocalibus, [illegible]. Secundò cùm habent unam ex Diphtongis, vt [illegible], [illegible]. Tertiò denique cùm post Vocales habent Semiuocales, [illegible]

[illegible] longæ per accidens sunt quoque triplices, primò cùm post Vocales longas occurrunt [illegible] vel duæ Semiuocales [illegible] & hoc vel in vna syllaba, [illegible] vel inter duas syllabas, vt [illegible], vel denique cùm post Vocales longas occurrunt plures Consonantes, & hoc vel in vna Syllaba, [illegible] vel inter duas syllabas, vt [illegible], vel denique cùm post Vocales longas occurrunt literæ duplices, & hoc vel in vna Syllaba, vt [illegible], vel inter duas syllabas, vt [illegible].

Secundò cùm post Diphtongos occurrunt Semiuocales, & hoc vel in vna syllaba, vt [illegible], vel inter duas syllabas, vt [illegible], vel cùm post Diphtongos occurrunt multæ Consonantes, & hoc vel in vna Syllaba, vt [illegible], vel inter duas syllabas, vt [illegible], vel denique cùm post Diphtongos occurrunt duplices, & hoc vel in vna syllaba, vt [illegible], vel inter duas syllabas, vt [illegible].

Tertiò cùm post Vocales sequuntur multæ Semiuocales, & hoc vel in vna syllaba, vt [illegible], vel inter duas syllabas, vt [illegible], vel cùm post Vocales sequuntur Semiuocales, deinde Consonantes, & hoc vel in vna syllaba, vt [illegible], vel inter duas syllabas, vt [illegible], vel denique cùm post Vocales sequuntur Semiuocales, deinde duplices, & hoc vel in vna syllaba, vt [illegible], vel inter duas syllabas, vt [illegible], &c.

Syllabæ breues sunt triplices. Primò cùm habent in fine vnam ex Vocalibus breuibus, vt [illegible], [illegible]. Secundò cùm habent in fine vnam ex Vocalibus Mediocribus, vt [illegible], [illegible]. Tertiò cùm post Vocales longas sunt mutæ; vt [illegible].

Syllabæ communes vel sunt ex breuibus, vel ex longis. Quæ sunt ex breuibus sunt triplices. Primò, cùm post Vocales breues postpositas Syllabis prioribus occurrunt Semiuocales sequentibus præpositæ, vt [illegible], [illegible], [illegible]. Vel cùm sunt duplices, vt [illegible], [illegible], [illegible].

Secundò, cùm post Vocales mediocres postpositas syllabis prioribus sunt Semiuocales sequentibus præpositæ, vt [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], vel cùm sunt duplices, vt [illegible], [illegible], [illegible], [illegible].

Tertiò, cùm post mutas postpositas syllabis prioribus sunt Semiuocales sequentibus præpositæ, vt [illegible], [illegible], [illegible]. Vel cùm sunt duplices, vt [illegible], [illegible], [illegible], [illegible].

Quæ verò fit ex longis est tantùm vnica, id est Cùm post Vocales longas occurrunt Vocales breues, vel mediocres; vt [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], &c.

ARTICVLVS III.

De Diuisione Pedum.

PEdes diuiduntur in [illegible], id est Bisyllabos. In [illegible], id est Trisyllabos. In [illegible], id est Quadrisyllabos, & in [illegible], id est Quinque syllabarum.

Bisyllabi sunt quatuor. Primus vocatur [illegible], id est Spondæus, qui habet duas syllabas longas, vt [illegible], [illegible], Pulsas.

Se-

Secundus vocatur [illegible], id est Pyrrhichius, qui habet duas syllabas breues, vt [illegible], [illegible], Indigentia.

Tertius vocatur [illegible], id est Choreus, qui habet primam longam, & secundam breuem, vt [illegible], [illegible], Ens.

Quartus vocatur [illegible], id est Iambus, qui habet primam breuem, & secundam longam, vt [illegible], [illegible], Sagittarum.

Trisyllabi sunt octo. Primus vocatur [illegible], id est Dactylus, qui habet primam tantùm longam, vt [illegible], [illegible], [illegible], [illegible].

Secundus vocatur [illegible], id est Anapæstus, qui habet vltimam tantùm longam, vt [illegible], [illegible], [illegible]. Adolescens hic.

Tertius vocatur [illegible], id est Amphimacer, qui habet mediam tantùm breuem, vt [illegible], [illegible], [illegible], Huius Galicis.

Quartus vocatur [illegible], id est Amphibrachius, qui habet mediam tantùm longam, vt [illegible], [illegible], [illegible], Responsum.

Quintus vocatur [illegible], id est Antibacchius, qui habet vltimam tantùm breuem, vt [illegible], [illegible], [illegible], Quietus.

Sextus vocatur [illegible], id est Bacchus, qui habet primam tantùm breuem, vt [illegible], [illegible], [illegible]. Litora fluminum.

Septimus vocatur [illegible], id est Trochæus, qui habet tres syllabas breues, vt [illegible], [illegible], [illegible], Adolescentulus.

Octauus vocatur [illegible], id est Molossus, qui habet tres Syllabas longas, vt [illegible], [illegible], [illegible], Strepitus.

Quadrisyllabi sunt sexdecim. Primus vocatur [illegible], id est Dispondæus, qui habet duos Spondæos, vt [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], Pulsare facies.

Se-

Secundus vocatur [illegible], id est Procceleusmaticus, qui habet duos Pyrrhichios, vt [illegible], Columella.

Tertius vocatur [illegible], id est Dichoræus, qui habet duos Choræos, vt [illegible], Memini mi Domine.

Quartus vocatur [illegible], id est Diiambus, qui habet duos Iambos, vt [illegible], Defectiuus animus meus.

Quintus vocatur [illegible], idest Choriambus, qui habet Choræum & Iambum, vt [illegible], Hic Prouerbiorum lectutor.

Sextus vocatur. [illegible], id est Antipastus, qui habet Iambum & Choræum, vt [illegible], Defectuosè meditans.

Septimus vocatur [illegible], id est Ionicus à maiore, qui habet Spondæum & Pyrrhichium, vt [illegible], Frondosus.

Octauus vocatur [illegible], id est Ionicus à minore, qui habet Pyrrhichium & Spondæum, vt [illegible], Obiungis.

Nonus vocatur [illegible], id est Pæon primus, qui habet Choræum & Pyrrhichium, vt [illegible], Orationum recitator.

Decimus vocatur [illegible], id est Pæon secundus, qui habet Iambum & Pyrrhichium, vt [illegible], Defectuosus in Oratione.

Vndecimus vocatur [illegible], id est Pæon tertius, qui habet Pyrrhichium & Choræum, vt [illegible],

[illegible], Ruptor agminis.

Duodecimus vocatur [illegible], id est Paeon quartus, qui habet Pyrrhichium & Iambum, vt [illegible], Fallacitorum, vel Seductorum.

Decimus tertius vocatur [illegible], id est Epitritus primus, qui habet Iambum & Spondæum, vt [illegible], Contritus es Corde.

Decimus quartus vocatur [illegible], id est Epitritus secundus, qui habet Choræum & Spondæum, vt [illegible], Cotolke, seu Florum glomera.

Decimus quintus vocatur [illegible], id est Epitritus tertius, qui habet Spondæum & Iambum, vt [illegible], Boni meditator.

Decimus sextus vocatur [illegible], id est Epitritus quartus, qui habet Spondæum & Chorçum, vt [illegible], Intercedo, &c.

Quinque Syllabarum pes vnicus est, vocaturque [illegible], id est Dochimus, qui habet Iambum & Creticum, vt [illegible], Loquaculus es, &c.

ARTICVLVS IV.

De Versu.

VErsus est Oratio composita ex pedibus mensuratis, & diuiditur in octo. Primus vocatur [illegible], id est Carmen Hexametrum, vel [illegible], id est Heroicum, quod constat sex pedibus, quorum quintus Dactylus est, & sextus Spondæus, reliqui promiscuo Dactyli, vel Spondæi, vt

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Matrem Sanctam, electam, fortem, mediatricem Mariam veneramur.

Verbum ineffabile Christum Redemptorem Filium eius nos benedicimus.

Qui nos liberauit Sanguine Corporis sui pretiosi fusione.

Thesaurumque concessit nobis super naturalem cum pluitione abunda.

Secundus vocatur [illegible], id est Carmen Pentametrum, quod constat quinque pedibus, quorum duo primi sunt Dactyli, vel Spondæi, cæteri duo semper Dactyli, quintus verò, qui est Spondæus diuiditur in duo, vna Syllaba ponitur inter quatuor, alter verò in fine, vt.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Sanctum vas auxiliare armatura Redemptoris arma & sigillum es tu.

Trophęum Dominicum spes firma arma & sigillum es tu.

Domesticum inimicum pugnans peculiaris, & sigillum es tu.

Protege peccaminosum me, quia mea arma; & sigillũ es tu.

Tertius vocatur [illegible], id est Carmen Gliconicum, quòd constat Spondæo, & duobus Dactylis, vel Spondæo Choriambo, & Pyrrhichio, vt

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Illæ sunt nuptiæ delectabiles.

Ad quas Dominus & eius benigna Mater venerunt.

Bibit illic vinum pro

Aqua turba cuncta mirabiliter.

Quartus vocatur [illegible], id est Carmen Asclepiadęum, quod constat Spondæo, duobus Choriambis, & Pyrrhichio, vel Spondæo, Dactylo, & syllaba longa, deindè duobus Dactylis, vt

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Lætitia vnanimes laudamus vnicum.

Qui redemit potestate peccaminosum Patrem Adam.

Sur-

Surrexit in hac hora strenuè spontè.
Et eripuit totum genus humanum de tormento.

Quintus vocatur [illegible], id est Carmen Phaleucium, quod constat Spondæo, Dactylo, & tribus Choræis, vt

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Læuigati isti sufficiunt vt spernem.
Incircumcisum te rudem sufficiunt vt spernem.
In Deum vnum quoniam magnum confido.
Cur gloriaris in persona ò stulte inhumane.

Sextus vocatur [illegible], id est Carmen Saphicum, quod constat Choræo, Spondæo, Dactylo, & duobus Choræis, vt

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

O dictor quid fausti nuntij habes.
An laudabilis Sanctus puer erat in Præsepio?
Spirituales benedicentes in terra. hic subintelligitur, vidi.
Verbum de Cœlis formam sumens in corpore.

Septimus vocatur [illegible], id est Carmen Anapæsticum, quod constat quatuor pedibus, qui sunt siuè Dactyli, siuè Spondæi, permisti Anapæstis, ita tamen vt à secundo, & quarto absit Dactylus, vt

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

Pater Sancte spectator personarum multarum.
Fons pietatis atque gratiæ.
Nos amictu come gloriæ.
Qui sæpè nudamur à spiritibus malignis.

Octauus vocatur [illegible], id est Carmen Iambicum, quod constat sex pedibus Iambicis, aliquando tamen pro primo, tertio, & quinto ponuntur, vel Spondæi, vel Dactyli, vt

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ad te sunt cantus ad te ò Domine animarum protector.
Ad te ò Domine Gregori cunctarum gratiarum dispersor.
Ad te ò Domine solus adiutor, cunctorumque admonitor.
Ad te ò Domine à delictorum vinculis solutor.

AR-

ARTICVLVS V.

De Carminibus similes desinentias habentibus.

[illegible], id est Carmina similes desinentias habentia, sunt ea, in quibus non obseruatur dimensio, sed numerus Syllabarum, & quandoque Consonantia finis; suntque duplicis generis.

Quædam enim ex illis vocantur [illegible], id est Æquales versus habentia.

Quædam verò [illegible], id est Inæquales versus habentia.

Æquales versus habentia, vel sunt quinque Syllabarum, vt

[illegible]. Deus omnium.
[illegible]. Nunc manifestatur.
[illegible], Iustus apparet.
[illegible]. Lege certaminis.
[illegible]. Vicit Principem.
[illegible]. Occupantem mundum.

Eiusdem numeri.

[illegible]. Festina anima mea:
[illegible]. Fugere mala.
[illegible]. Desiderare bona.
[illegible]. Tibi semper vicinum nosce.
[illegible]. Somnum mortis venientem.
[illegible]. Scrutatorem Iudicem.

Vel sunt sex Syllabarum, vt.

[illegible]. Facta es Sponsa immortalis:
[illegible]. Cælestis Regis.

[illegible]. Thalmus ineffabilis.
[illegible]. Maria Genitrix lucis.

Eiusdem numeri.

[illegible]. Sociæ vnanimes.
[illegible]. Corporalis huius sæculi.
[illegible]. Concertatores æquales.
[illegible]. Et anima vnitæ.
[illegible]. Vnanimiter cucurrerunt.
[illegible]. Ad locum aciei.
[illegible]. Militauerunt fide.
[illegible]. Et steterunt contra.

Vel sunt septem Syllabarum, vt

[illegible]. Christus gloriæ Rex.
[illegible]. Hodie venit ad præsentationem.
[illegible]. Complendo illa leges.
[illegible]. Quadraginta dierum Aduentu.

Vel sunt octo Syllabarum, vt

[illegible].
[illegible].
[illegible].
[illegible].

Quia perfectam accepit naturam.
Deus verbum humanam.
Debebat timorem, & mœrorem.
In sua pati dispensatione.

Eius-

Eiusdem metri

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Sicut Adam ille primus,
Ille qui peccatis nominatur antiquus.
Eo mortui sumus omnes,
Et perdidimus desideratam.

Vel sunt nouem Syllabarum, vt

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Cùm mundus cursum suum soluit,
Et timor delictuosos circumdat,
Tremenda tuba statim resonat,
Et cunctos ad tribunal accersit,
Festinans carnalium genus.
Iudicantis intuetur locum.
Vbi si viuere vix est innocenti,
Delictuosus quo stimulo illic agitur?

Ejusdem numeri

[illegible]

[illegible]

Iudex inacceptator personarum accedit;
A quo non est peccatum ullum quod celetur.

Hæ supradicta omnia cùm duplicantur faciunt alias species Carminum, tùm decem Syllabarum, tùm duodecim, tùm quatuordecim, &c.

Carmina verò, quæ habent inæquales versus diuersimodè componuntur, & sunt frequentiora apud Armenos.

Quædam enim eorum habent duos versus, quorum primus constat quatuor Syllabis, secundus verò quinque Syllabis, vt

[illegible] Mulieres venerunt
[illegible] In sepulchro
[illegible] Ad incensandum
[illegible] Dominicum corpus.

Quædam verò habent duos versus, quorum primus constat quinque Syllabis, secundus verò sex Syllabis, vt

[illegible] O admirabile.
[illegible] Mysterium hoc magnum manifestatum.
[illegible] Factor Deus
[illegible] In Iordanem venit.

Quædam habent duos versus, quorum primus constat quinque Syllabis, secundus verò septem Syllabis, vt

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Vigiles & alacres
Verbi rationales Hirundines.

Ve-

Veris Nuntij

Paradisi discolores flores.

Quædam verò habent quatuor versus, quorum primus, secundus, & quartus constant quinque syllabis, tertius verò octo syllabis, vt

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Anima mœrens.
Contritus nimis.
Suspirio animi profero
Lamentationes plorandas
Quia ego Sponsa fui
Sponsi immortalis.
Nunc viduatus crucior
Quoniam priuatus sum.

Quædam habent duos versus, quorum primus constat septem syllabis, secundus verò octo syllabis, vt

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ego sum perdita Ouis
Errans à Sancto tuo grege.

 Pa-

Pastor bone deorsum aspice,
Intercessor sit tibi omnis terra.

Et alia complura tàm primi, quàm secundi generis, vti est ista quatuor Syllabarum.

Մոգք, տե, սին, աստ. Magi viderunt
զաստղն, եւ, ե, կին. Stellam, & venerunt
Համ, այ, փրկ, չին. Vniuersi Redemptori,
զըն, ծայ, [illegible] Munera adtulerunt.
Ոսկեաւ զարքայն. Auro Regem.
Խնկով զբանական. Incenso rationale.
զմռամբ զթաղումն. Myrrha sepulturam
մեզ յայտնեցին.. Nobis manifestarunt.

F I N I S.

INDEX.

Articulorum huius Operis.

De

De

INDEX.

FINIS.

